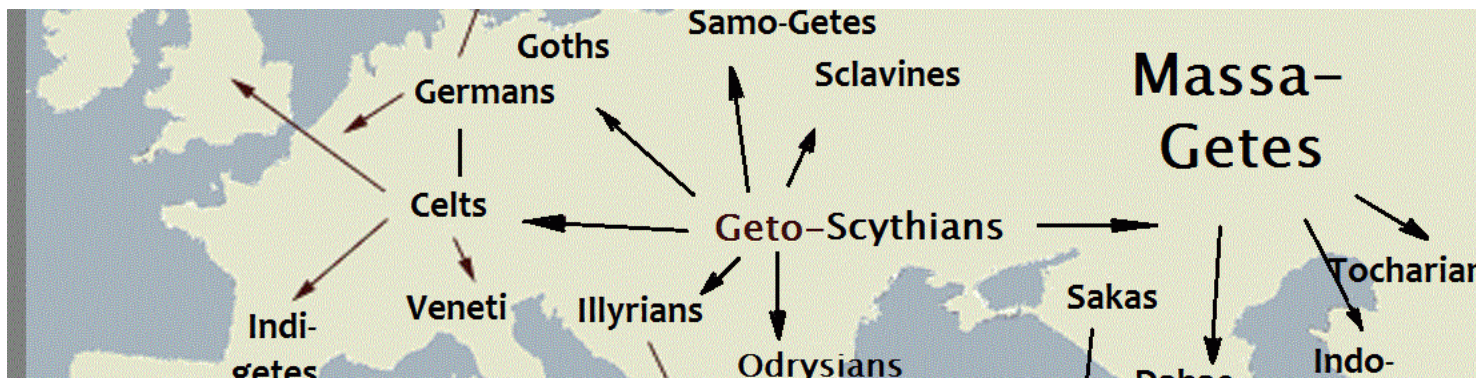

Vatra Stră-Rumînă

Etnogeneză și Continuitate

Meniu

- Home
- Actual
- Getica
- Genetică
- Istorie
- Thraxus Ares
- Tablițele de la Sinaia
- Vatra Stră-Română

Arhive pe etichete: limba getică

LIMBA GETICĂ, IZVORUL VORBIRII EUROPENE NU A DISPĂRUT

Publicat pe decembrie 2, 2021 de Thraxus Ares

Oamenii pămîntului îşi spuneau geţi. Dacă celor mai vechi oameni li se spuneau geţi, şi aşa cum a rămas un dat al omenirii, ca de la etnia lor să li se împrumute numele şi limbii ce o vorbeau, înseamnă că limba pămîntenilor europeni se numea limba getică.

Curios, însă este că acesteia, lumea ”ştiinţificilor” se fereşte să’i spună pe numele originar cu o teamă aproape de neînţeles. Ori, poate există un interes ascuns.

”Limba noastră’i graiul pîinii, / Cînd de vînt se mişcă vara/

În rostirea ei bătrînii / Cu sudori sfinţit’au ţara…”

Limba, spunea Părintele-poet Alexei Mateevici creşte din sine, se înnoieşte din sine pe temeliile bătrîne, nu are nevoie de ajutor străin. (Antonie Plămădeală, Basarabia, Sibiu, 2003, p.25).

Despre vechimea ancestrală a Familiei Patriarhale a Omenirii, respectiv a Neamului Pelasgo-Getic şi limba sa proto-pelasgo-getică s’a vorbit şi se vorbeşte, s’a scris şi se va scrie mult pro sau contra.

S’a scris în vechime adevărul istoric străvechi de către Părinţii Istoriei, de către marii bărbaţi politici sau religioşi ai antichităţii care făceau parte din marea familie pelasgo-getică şi slujeau adevărului divin dar şi istoriei neamului şi lumii totodată.

”Păziţi’vă limba mai mult decît lumina ochilor” (Sf. Ioan Gură de Aur)

”Originea limbii rumîne se află în inteligenţa rumînilor strămoşi, oamenii rîurilor cu maluri fertile, din bazinul Dunării de Jos, autori ai primului neolitic european, în Rumînia, inima vechii civilizaţii europene, în urmă cu 8-10 mii de ani”, Lucian Cueşdean.

Graiul ţăranului pămîntean este limba Vechii Europe, pentru că se poate dovedi cert că nici o altă limbă europeană nu are atîtea onomatopee autentice şi pentru că nici o altă limbă europeană nu are atîtea cuvinte compuse direct cu o onomatopee autentică precum limba rumînă.

Simbolurile păstrate de autenticul mediu rural rumînesc, motivele aflate pe hainele de sărbătoare transmise de mame fiicelor, spre aleasă nemurire sau pe scoarţe, de taţi fiilor pe porţi sau în dantelăria prispelor sau a catapetasmei Sfîntului Altar etc. sînt prezente în toate teritoriile locuite de pelasgo-geţi.

Mai tîrziu, odată apăruţi, unii cavaleri aşezaţi la ”Masa rotundă” şi’au propus falsificarea şi furtul dovezilor cu privire la vechimea limbii şi a naţiunii noastre ancestrale.

Arhitecţii şi constructorii liberi care se străduiesc să ridice o lume aservită doar intereselor lor de grup au dorit să îngroape adevărul existenţei celui mai de preţ tezaur al etniei noastre ancestrale, inventînd axioma indo-europeană şi a puiului ei mai tînăr, ”romanizarea”.

Dar, cum adevărul prăvăleşte piatra de pe mormînt, înviază şi se înalţă, aşa s’a întîmplat şi cu istoria neamului şi a limbii noastre, care a plămădit şi educat marii fii ai Carpaților, cei care au realizat şi unitatea de neam, fiii şi părinţii deopotrivă, şi a înviat neîncetat prin oamenii cu demnitate şi în egală măsură cu autoritate în cercetarea ştiinţifică, fie din sînul naţiei, fie din emigrația ei continentală.

Hora, dansul magic ce a învins timpul alături de străbunii noştri, este atestată arheologic de 5000 de ani, ritualul prinderii în dans avînd ecou în sufletul naţiei nostre mai presus de puterea de a explica a multora dintre noi.

Emoţionantul simbol care vesteşte primăvara, Mărţişorul doar geto-rumînesc, este atestat tot arheologic cu o vechime de 9.000 de ani, la Schela Cladovei, pe Dunăre.

De ce astăzi se ignoră un adevăr atît de simplu născut din certitudinea că acest neam a construit bordeie de lut timp de 20.000 de ani, pe toată întinderea teritoriului locuit neîntrerupt de el, dovedind’o și azi în cel mai mici cătune unde nu a pătruns ”civilizația” cavalerilor adepţi ai oțel-betonului și sticlei.

Poporul geto-rumîn descendent din ancestralul neam pelasgo-scyto-get s’a format cu multe secole înainte de anul fatidic 106. d.Hr. Mitogeneza unui popor este un proces continuu de evoluţie spirituală a neamului său.

Străbunii nu aveau nevoie să ”împrumute” de la cineva cuvinte, singura sursă real folosită a fost mediul natural în care trăiau, graiul lor dezvoltîndu’se natural, având tot ce le trebuia în propriul grai, de o mare complexitate şi bogăţie, dezvoltat continuu deoarece fiind o populaţie sedentară procesul de formare a limbii vorbite a fost unitar şi armonios.

Graiul strămoşilor noştri există intrinsec, se defineşte pe sine însuşi prin propriile sale cuvinte şi se poate dovedi că nu a fost nevoie să se apeleze, ca în cazul limbilor moderne, la cuvinte din alte limbi sau dialecte pentru a’şi explica elementele intime.

Limba vorbită de geto-rumîni îndeplineşte cumulativ cele două caracteristici necesare dovedirii faptului că este o limbă naturală, lipsa ”împrumuturilor” şi existenţa radicalilor proprii.

Prin radical propriu se înţelege o rădăcină de cuvânt, un element primordial de la care s’a plecat în formarea cuvintelor compuse. Aceste rădăcini pot fi numite şi morfeme, iar primele morfeme, după Lucian Cueșdean, au fost chiar sunetele din natură, onomatopeele.

Derivarea din onomatopee este rar întîlnită în alte limbi, acolo este o excepţie, pe cînd în graiul rumînesc ”compunerea onomatopeică este aproape o regulă”, iar fără î nu pot fi redate autentic sunetele din natură.

Multe din cuvintele alcătuite cu ajutorul radicalilor sau a rădăcinilor de cuvinte sunt cuvinte imagine, metafore, care lămuresc prin ele momentul intrării în limba vorbită încă de rumîni.

Astfel, o vijelie este este o furtună care face vîj şi este produsă de Elie sau Ilie, un ste-jar este un lemn de esenţă tare, căruia îi stă jar-ul mai mult timp (arderea sa este mai domoală), o săgeată sau o pasăre face zbîrr în zb-or, o vie-spe este o spe-rietoare vie, o lin-gură trebuie dusă lin la gură, altfel se poate vărsa conţinutul.

În sanscrită, limbă moartă cu cîteva sute de ani înainte de întemeierea Romei aflăm, printre multe alte cuvinte şi următoarele cuvinte păstrate în rumînă identice: acasha (acasă), lup (lup), Om (om), vrate (frate), lamba (limba), navasti (nevastă), luptă (luptă), prans (prânz), dzambaiami (a zâmbi), dusman (duşman), crapaiami (a crăpa), naiba (naiba) şi nu în ultimul rînd, apu (apa), şi multe altele.

Și cu toate acestea despre aceste cuvinte, (acasă, apă, lup, om, frate, limbă, luptă, a crăpa şi prînz) aflăm de la cavalerii falsului cu semnătură ”științifică” că au etimon latin, etimon slav (nevastă), bulgar (a zîmbi), turc (duşman), doar pentru că mai au și alții în vorbire cuvintele noastre, iar naiba se recunoaşte că nu se ştie cine l’a invocat prima dată, având etimon necunoscut.

Logica elementară ar fi trebuit să conducă la concluzia că aceste cuvinte nu aveau cum să intre în limba rumînă din latină, slavă, bulgară, turcă, existenţa lor identică în sanscrită dovedind evident faptul că originea a fost comună cu geto-rumîna vorbită astăzi, preluarea lor fiind în fapt inversă, de la pelasgo-geți în cadrul marii familii pelasgo-getice europene care s’a extins în urma marilor migrații, dar și a suprapopulării continentului.

Existenţa neîncetată a neamului nostru, pelasgo-getic care a rămas cunoscut ca fiind rumînesc în zilele noastre printr’un joc al sorţii sau al unor interese de castă, păstrător al limbii Vechii Europe şi al unor tradiţii şi obiceiuri ce se pierd în aura mileniilor de dăinuire, o regăsim în nenumărate scrieri ale timpurilor apuse.

Răspunsul la întrebarea ce aduce mereu în discuţie lipsa izvoarelor scrise ale acestui neam, astăzi este pe cât de cunoscut de marea parte a rumînilor pe atît de ascuns de mereu aceeaşi cavaleri ai minciunii şi ”iubitori” de neam.

Distruge’i unui neam izvoarele scrise şi roagă’te la Bunul Dumnezeu să’l pedepsească cu uitarea Limbii sale!

Doar la rumîni mama este numită şi ”Micul Dumnezeu”, poate tocmai pentru faptul că aceasta a reuşit să păstreze şi să transmită timp de milenii pruncilor limba vorbită de neamul ce nu are o dată a creştinării sale.

Să ne amintim, chiar şi doar printr’o aplecare fragmentară asupra izvoarelor, cei care au lăsat mărturie că lumea modernă îşi are temelia aici, în spaţiul carpato-pontic nu sunt puţini.

Mulţi dintre editori acolo unde apar cuvinte getice deosebite morfologic de cele latine în diferitele lucrări, le consemnează ca presupuse erori ale caligrafilor, care de altfel sunt realităţi lingvistice orientale.

Micile deosebiri gramaticale nu şterg marea asemănare a limbii getice de cea latină. De o parte şi de alta a Dunării, pe o întindere mare de pământ se vorbeşte de zece milenii rumîneşte şi ”filologii” şi ”istoricii” romanizaţi orbecăiesc în ”latinitatea” lor.

Hesiod (sec. VIII-VII î.Hr.) în Theogonia sa (genealogia zeilor) vorbeşte despre regina geţilor Hestia, întemeietoarea dinastiei matriarhale, zeificată după moarte prin cultul focului sau al soarelui şi despre faptul că întreg spaţiul euro-afro-asiatic în care trăia aparţinea imperiului getic şi limbii sale.

Marele fluviu spune poetul este Istru care curge frumos, iar faimoasa cetate a culturii Histria a încununat cele două nume celebre: Hestia şi Istru. Garda militară a Reginei Hestia şi armata regatului ei erau compuse din temerarele şi neînvinsele amazoane.

Ion Miclea şi Radu Florescu aduc în lumină perlele artei protostrăbune, descoperind celebrele figurine feminine cu trăsături portretistice stilizate cu sugestii de costum. (Preistoria Daciei, Ed. Meridiane, București, 1980).

Prin cultul lor, fecioarele-proorociţe oficiau în altarul înţelepciunii viitorul primit prin inspiraţie dumnezeiască şi întreţineau un foc material permanent, simbolizând lumina tainelor primite.

Sibylla Erythrea reprezentantă a înțelepciunii și religiunii hiperboreilor / pelasgilor din nordul Istrului sublinia în oracolelele sale: Oamenii din Elada mă numesc o femeie din altă ţară. (N. Densuşianu, Dacia preistorică, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1986, p. 196-203).

De la triburile primitive la neam în perioada de început a neamului pelasgo-getic, în timpurile primitive, tatuajul era un semn pe piele prin care se diferențiau clanurile, triburile, straturile sociale incipiente si originile neamului respectiv.

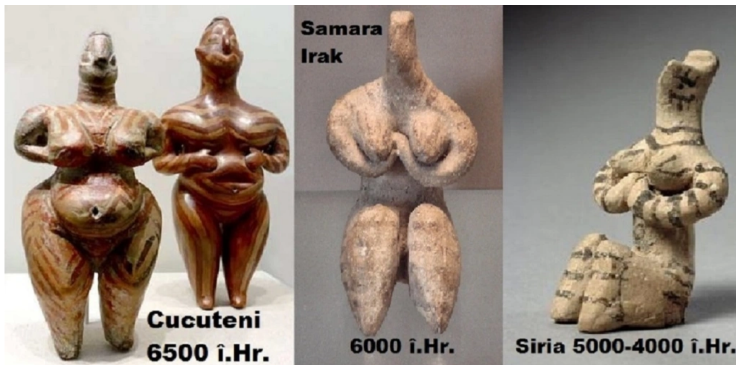
În acest ultim semn, ele erau realizate în cadrul unor ceremonii de inițiere (sexuală, maritală, războinică), pentru protecția totemică în special.

Ca și la triburile autohtone amerindiene, tatuajul reprezenta, în majoritatea cazurilor, atît semnul concret al totemului cît și semnul tolemului sacralizat. Cu timpul, tatuajul a căpătat rolul de simbol al integrării și identificării cu tribul sau clanul în care era făcut.

Prin scrierea criptică, adică ideogramele de pe piele, individul devenea parte a grupului social cu sentimentul de apartenență la acea anumită celulă.

Totuși, aceste semne și'au păstrat pentru mult timp și rolul protector, sacru.

Unele simboluri aveau semnificația de protecție împotriva duhurilor rele, cazuri în care grafia tatuajelor reda stilizat scene sau personaje mitologice sau magice cu un anumit rang, privilegiu sau putere sacră.

Narcis Zărnescu ne lasă mărturie cercetările sale în legătură cu fascinanta eră milenară a matriarhatului: Figurinele de lut modelate de strămoşii noştri acum peste 8000 de ani î.Hr. (a căror stranie asemănare cu cele descoperite în culturile mesopotamiene Hassuna Samarra nu a scăpat specialiştilor), judecînd după Templul descoperit la Crăscioarele în apropierea Dunării şi datat circa 5000 de ani î.Hr., ca şi Tăbliţele de la Tărtăria, faza timpurie a civilizaţiei Turdaş-Vinca, sfîrşitul mileniului al VI-lea î.Hr., sau după sutele de vase miniaturale acoperite cu semne liniare, ale unei scrieri mai vechi cu aproximativ 2000 de ani decît cea sumeriană, judecînd aşadar, numai după aceste cîteva "probe" imposibil de falsificat, greu de trecut sub regimul tăcerii, marea istorie a lumii îşi are una dintre origini şi în spaţiul carpato-danubiano-pontic. (Acolo unde începe istoria, în rev. Pentru Patrie, 1989, IV, p.28-29).

În sprijinul atestării erei matriarhale pe Terra subscriu şi figurinele feminine descoperite în Arealul caucazian (Vezi Arta preistorică şi antică din regiunea Caucaziană, p. 200-203), precum şi cele de la Libcova, descoperite de arheologul Eugen Comşa. (Diac. P. David, rev. Mitropolia Olteniei, 1973, p.3-4, 251)

Hecateu, menţionează în fragmentul 352 că: Amazoanele vorbeau limba getică.

Vasile Pîrvan, referindu'se şi el la timpul matriarhatului foarte bine conturat şi organizat statal, afirma că: divinitatea feminină getică adorată şi ca Hestia – Marea Zeiţă a pămîntului roditor şi hrănitor, exista în Geția. (Getica, p.164)

Regina geţilor Hestia /Vesta a fondat un stat bine centralizat şi organizat ca Regat-feminin, în Vatra căruia a instituit Cultul focului sacru, atribuindu'l în primul rînd cinstirii Creatorului şi apoi înţelepciunii divine a Fecioarelor-hiperboreene, Profetesele /Sibiyllele ori Fecioarele Vestale, numite aşa după regina lor.

Diodor din Sicilia – Getul (80-21 î.Hr), a scris Biblioteca istorică în 40 de cărţi) menţionează că: la aşa numiţii Geţi, care se cred nemuritori, Zamolxio susţinea că el a intrat în legătură cu Zeiţa Hestia, de la care a primit Legile Frumoase.

Socrate şi Platon comentează Bellanginele lui Zamolxio şi constată că: epodele sînt vorbele frumoase care fac să se nască în sufletele oamenilor înţelepciunea. (Fontes, I, p. 101).

Mihail Eminescu se referă la Legile Frumoase şi le identifică cu: legea ospitalităţii, cu legea îndatoririlor fiecărui membru al comunităţii, legea omeniei, localizate în obiceiul pămîntului, cunoscut de vecini ca ius valachicum sau legea strămoşilor dătători de legi şi datini. (Opere, IV, Ed. Academiei, Bucureşti, 1985).

J.F. Neigebaur afirmă că în anul 87 sub regele geților-Burebista, Deceneus introduce scrisul, artele şi ştiinţele în Bellanginele. (Beschreihing der Moldau unde Walachei-"Cronologie", Breslau, Joh. Urban Kern, 1859, p.1).

Mircea Muşat, comentînd textul lui Neigebaur, cu privire la Legile frumoase, consemnează că erau cu mult mai vechi. (Izvoare şi mărturii străine despre strămoşii poporului rumîn. Ed. Academiei Române, Bucureşti, 1980, p. 88).

Tacit ne dezvăluie că: Romanii sînt compilatorii acestor legi. Cele XII Tabule Romane, despre care vorbesc cei vechi. (Tacit, Ann., 27; Servius-Aen. VII-675); Maria Ciornei, Dacia magazin, nr. 33, Iunie, 2006).

Radu Stan Carpianu relatează că la jumătatea veacului VI d. Hr. Leges Belagines –vechea Colecţie de legi a Geţiei era în plină vigoare, dar botezate sub numele de Lex antiqua Valachorum, destul de active pînă foarte tîrziu în documentele istorice ale Transilvaniei, Ungariei, Poloniei, Ţării Rumîneşti şi Moldovei.

Limba pe care o vorbesc rumînii pînă astăzi, este o limbă latină, însă ea ne provine moştenire nu de la romani, ci de la geţi. În 1986, el îşi întăreşte afirmaţia citîndu'l şi pe lingvistul suedez Ekstrom Par Olof: Limba rumînă este o limbă cheie, care a influenţat în mare parte toate limbile Europei. (Enigma insulei, p. 71, 126, 214).

Zamolxio, care a trăit cu 1.300 de ani î.Hr. era un renumit medic, profet şi rege, zeificat ca şi străbuna sa Hestia. El fondează o mare Şcoală Superioară a spiritualităţii getice şi devine primul legiuitor al lumii vechi, instituind şi cultul monoteist al monahismului precreştin. Universitatea lui Zamolxio era condusă de marii Preoţi, care se numeau zalmoxa / salmoxa. Zal /Sal = Preot; moxa=mare.

Să ne oprim atenţia asupra cîtorva expresii-definiţii ale lui Zamolxio, care au constituit preceptele, normele moral-religioase în Constituţia zamolxiană a Legilor Frumoase: Cauza este acel ceva din care se naște ceva.

Cauza principală este cauza din care se nasc toate celelalte. Orice mişcare este izvor al acţiunii, chiar şi în cazul obiectelor neînsufleţite, atîta vreme cît, în diverse chipuri, prin calităţile şi efectele lor, contribuie hotărîtor la ideea de bine şi frumos a celor vii.

Orice este s'a întîmplat dintr'o cauză. Mintea omenească nu este în stare să înţeleagă ideea perfectă a Justiţiei Divine. După trecerea sufletului din această viaţă, vor fi date răsplăţi şi pedepse în modul cel mai corect.

Dumnezeu trebuie să fie cinstit, să I se aducă jertfe. Părinţii trebuie să fie respectaţi. Să duci o viaţă cinstită.

Să nu faci nimănui vreun rău. Să i se de'a fiecăruia ce i se cuvine de unde se trage numele de om. (Carolus Lundius, Zamolxio-Primul Legiuitor al Geţilor, Trad. Maria Crişan, Ed. Axa, Cap. IX, p. 179).

Jaques Matter aduce în discuţie Şcoala Superioară a lui Zamolxio, filosofia geţilor şi marii preoţi-Dascăli.

El presupune că Academia lui Zamolxio ar fi fost chiar celebrul Sanctuar de la Sarmisegetusa, lumina lumii vechi. El îl venerează şi pe învățatul-pedagog Sfântul Clement Alexandrinul.

Vasile Stanciu şi Teodor Diaconu, în studiile publicate pornesc de la descoperirile publicate de V. Pîrvan, care includ cele două statuete din bronz şi inscripţia de la Histria, oprindu'se la statueta de la Curtea de Argeş cu scrierea hieroglifică, care stabileşte existenţa primului rege din Nordul Istrului, Uranus.

De pe statueta din bronz de la Curtea de Argeş se descifrează fragmente din cultul lui Osiris: cuvintele lui Osiris de iubire.

Domn al celor două pămînturi!

Logosului divin I se atribuiau 42 de cărţi sapienţiale care au pus baza hermeneuticii-ştiinţa interpretării textelor vechi. Se specifică numele Letei-mama mitică a lui Apolo, care a ars Vedele, cărţile din limba adamică: la Arnota, alte nume: Lela, Tit (Argeş), Set, Abel etc.

Pe statueta de la Adam Clisi, care înfăţişează primul sacerdot al Europei, regele-preot descifrează scrierea de pe Epitrahil, confirmînd faptul că scrierea pictografică îşi are leagănul în Geţia.

Această scriere reprezintă unul din primele documente ce pun în lumină adevărul că pe Valea Dunării, în spaţiul dintre Carpaţi, Dunăre şi Balcani, s'a vorbit o limbă proto-getică, o proto-latină din care s'a desprins apoi şi latina italică şi confirmă autohtonia şi continuitatea poporului geto-rumîn pe aceste meleaguri.

Un prim text al descifrării sună astfel:

– Asta este OM Ikaron, născut alb, mag Adam: pe paradise spus PUER Atma-omul Niag (Agni); îi ram Cogaion, M., sau

– Sens Soma ma-sa DM datam prima'n Amangia.

Numele Hamangia implică istoric cîteva consideraţii esenţiale: Încă din Paleoliticul mijlociu (100.000-40.000 î.Hr.) peşterile Cheia (La izvor) şi Tîrguşor (La Adam) din Dobrogea au fost locuite intens.

Autorii relevă faptul că: cultura Hamangia susţine polaritatea unităţii iniţiale a culturii şi civilizaţiei cu mult înainte de apariţia religiilor şi etniilor. (”Limba vorbită de Adam şi Eva” I, 1996, p.17)

D. Berciu aplecîndu'se şi el asupra genezei geto-rumîne scoate în relief evidenţa că: la noi neoliticul începe pe la 5500-2000 î.Hr., cînd comunităţile vorbeau o limbă pelasgo-europeană…

Problema continuităţii nu trebuie deci limitată numai la colonia Dacia romană. Se ştie că noua provincie imperială nu a cuprins întreaga vatră multimilenară a Geţiei lui Burebista sau a lui Decebal.

În afara hotarelor ei, au rămas geţii liberi din Maramureş, Crişana, Moldova, Muntenia, Scyţia, Sarmaţia (Sarmo-Geţia), Germania etc. Ei au reprezentat Terra Getarum liberă şi au continuat să trăiască în formele de viaţă tradiţionale.

Pe cursul Nistrului superior se aflau geţii costoboci, creatorii culturii numite Lipiţa, integrată şi ea în marea unitate etnoculturală getică. Mai la sud în Moldova de nord şi centrală, se aflau carpii, care pînă către mijlocul sec. III d. Hr. au fost în fruntea coaliţiilor antiromane, fie singuri, fie împreună cu aliaţii. Ei au creat o splendidă civilizaţie getică […]

Pînă nu de mult erau semnalate în judeţul Bihor, Satu Mare, Maramureş, Sălaj şi Arad, aproximativ 100 de aşezări ale geţilor liberi, exponenţi ai complexului Sîntana-Arad-Mediaşul Aurit. (”Zorile istoriei în Carpaţi şi la Dunăre”, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1966, p.39; Continuitatea poporului român în vatra Geţiei străvechi în lumina descoperirilor arheologice, în Noi Tracii, 1981, Noiembrie, p.2)

Sanchoniathon identifică în Cosmogonia sa ca inventator al scrisului pe Taautus, din a XII-a generaţie de la Protogenus (primul om, Adam, pe care egiptenii îl numeau Thoor, alexandrienii Thoyth, iar grecii Hermes. Din Sydyc (Cel drept, fratele lui Misor, tatăl lui Vulcan, se trag dioscurii sau cabirii sau corybanţii sau samotracii. (Eusebiu de Cezareea, De Praeparatione Evangelica, III)

Valerius Flacus aminteşte de conflictul militar dintre geţi şi egiptenii lui Sesostris, care era încrustat pe porţile Templului de la curtea regelui Aetes din ţinutul hiperboreenilor /geţilor. (Poemul Argonautice)

Nicolae Densuşianu îl citează pe Pliniu (lib. VII, 3.3) care afirma că: seminţiile scyte, atît cele din Asia cît şi cele din Europa au purtat în vechime numele de abarimon, adică arimonii albi sau vechii aramei, arimini, arieni, arimi, rîmni, rimi, cei care alături de etruscii italici, vor înfiinţa Ruma printr'unul din triburile fondatoare numit ramnes (rîmni) sau ramnenses (rîmnenii).

C. B. Ştefanovschi înţelege foarte limpede această afirmaţie majoră a lui Pliniu: Reiese că, în conformitate cu Plinius (23-79), poporul scyţilor, care trăia între teritoriul Geţiei Carpatice şi Munţii Urali, dar, şi pînă la poalele Caucazului, pînă la Massa-Geţii de la Caspica, se identifică cu un singur nume: Aramei.

O informaţie identică vine şi de la Aristotel care face trimitere la ”originea tracă a scyto-arameilor”. (Din Arhivele Daciei, Cap. 9)

Arimii, vechii locuitori ai Geţiei se mai numeau rumoni sau rumuni. (N. Densuşianu, ”Dacia Preistorică”, vol II, p. 165)

Coroborînd descoperirile arheologice privind scrierea, de la cele mai vechi până la cele de la Tărtăria – Turdaş – Vincea, ajungem la concluzia că inventatorii scrisului au fost strămoşii noştri. Toth, Hermes, ori Sarmis sunt de fapt denumirile unuia şi aceluiaş Părinte al scrisului, din care se trag etnonimele unui aceluiaş neam arimii, aramanii-vorbitorii limbii sfinte aramaice vorbită de Mântuitorul omenirii Iisus Hristos.

Procopiu de Cezareea (sec. VI) consemnează modul de viaţă al unui trib getic: Acesta este modul de a trăi al locuitorilor Insulei Thula, care se deosebesc de multe alte naţiuni. Una din ele mult mai înfloritoare decât celelalte şi foarte numeroasă, este cea a Gautonilor care s'au aşezat lângă Herulii (popor scyt locuind în regiunea lacului Maeotis, Marea de Azov de azi) sosiţi acolo.

Aflăm întîia oară că Goţii sînt de fapt Geţii, Gautoi. La Procopius, Thula se afla la extremitatea Oceanului Septentrional (pro th Arktw ta eata), iar la Cicero, Thula era situată în zona Crivăţului, Scandia sau Scandinavia.

La origine s'a folosit cuvîntul Arkto, adică popor marţian. La Marte grecii spun Arh, la geto /goţi Ari; gr. Kottein /în loc de koptein = a despărţi; a ucide; a pustii prin sabie. În getică avem kotta, deci din ari+koto=arkto. (De Bell. Goth., lib.IV, cap.XX, p.m. 620)

Berger, în cunoscuta sa lucrare Histoire de l'ecriture, la p. 205, menţionează că: alfabetul a fost răspîndit sub forma şi sub numele aramilor, o populaţie pelasgă, numită şi arimi sau arimaspi.

Claudianus, în Panagericul despre consulatul VI al lui Honoriu (Praef. V, 18) numeşte ţara giganţilor in arime, similarul grecescului ein Arimois.

Tertulian aminteşte despre Cartea lui Enoh, tatăl lui Matusalem – prototipul Arhiereului lumii vechi prehristice, care a instituit şi rînduit slujirea Arhieriei, prefigurîndu'L pe Mîntuitorul Iisus Hristos-Arhiereul veşnic, salvată de la Potop de Noe, aminteşte de un nume, Sarmis, alături de Sarsan şi Zazas (nume armino-getice), care l'au înveşmîntat pe Matusalem şi i'au pus pe creştet o coroană strălucitoare.

Lucius Ampelius (sec. III d.Hr.) numeşte o serie de ramuri ale neamului pelasgo-arimin-getic: traci (geții din Tracia), daci (geții din Dacia Romană), scyţi, getuli, bessi, bitini, frigieni, capadocieni, sarmaţi, moesi, macedoneni, greci, ilyri, panoni, dalmaţi, alani, brahmani etc. (Liber Memorialis, Cap. VI)

Berosus consemna pe la anul 284 î.Hr. în opera sa Istorii, că: atît caldeenii cît şi scyţii descendeau din nemurile înfloritoare ale geților. (Augustin Deac, Dacia magazin, nr. 5, Iunie 2003)

Dexip scrie în Cronica sa universală pe la anul 260 d.Hr., că scyţii care se numeau şi goţi (geţi) au trecut în număr mare fluviul Istru, pe timpul lui Decius (249-251) şi au pustiit teritoriul stăpânit de romani. Desigur că în armatele "goţilor" erau prinşi şi înrolaţi o bună parte din Scyţi şi din Geţi, şi acesta este motivul pentru care scyţii sînt "numiţi goţi", după conducătorul lor. (Fontes, I, p. 732-735)

Cato Major (234-149 î.Hr), consemnează în lucrarea Origines, că: geţii aveau o scriere cu foarte mult timp înainte de fondarea Romei. (Maria Crişan, Geta-matcă a limbilor euro-asiatice, p.3)

Eusebiu de Cezareea, sec.IV.d. Hr. spune clar că: împăratul Decius a căzut în 251, conducînd mult lăudatele trupe ale romanilor ca să lupte împotriva geților.

N'a fost vorba deci de o "golire a Daciei ocupate", n'a fost vorba de renumita "retragere aureliană", ci pur şi simplu de o înfrîngere suferită de romani din partea geților liberi, ajutați şi de rudele lor din afară, altfel spus de o retragere, dar sîngeroasă, la 271 d.Hr.

Eutropius în anul 369 d. Hr. un veac mai tîrziu deci, consemnează că: Aurelian împăratul, după luptele cu Geţii a golit provincia Dacia (romană), iar romanii pe care i'a scos de pe ogoarele şi din oraşele Daciei i'a aşezat în partea de mijloc a Moesiei. (Fontes, I, p.561 /Gavrilă Copil, Pierit'au Dacii? Unde sînt Romanii din Dacia?…, în Noi Tracii, 1981, Noiembrie, p.2)

Afirmaţia lui Eutropius este categorică: pe romani (Aurelian) i'a scos de pe ogoarele şi din oraşele Daciei… Păi, cum rămîne cu arhi-vehiculata idee, teză, ipoteză, teorie că Dacia Romană a fost golită de întreaga populaţie băştinaşă la anul 271?!

Iordanes scria pe la anul 551 în opera sa Faptele Romanilor, astfel: Decius însuşi în timpul luptelor cu Geţii a murit de o moarte năprasnică împreună cu fiul său Abrittus… Împăratul Aurelian, rechemînd (îi absolvă pe împărat şi pe romani de ruşinea pricinuită de înfrîngere, n.a.) de acolo legiunile, le'a aşezat în Moesia şi acolo într'o parte a acesteia, a întemeiat Dacia Mediterranea şi Dacia Ripensis. (Fontes, II, P.39)

Istoricul Nicolae Densuşianu în Dacia preistorică face cel mai amplu studiu asupra Antichităţii şi descoperă izvoarele etnogenezei europene care ţîşnesc din Spaţiul Carpatic.

Citindu'l pe poetul Ovidiu, constată izbitoarea asemănare între limbile getică, sarmată şi latină, afirmînd că: Limba getică – latina vulgară a dat naștere limbilor romanice moderne. (Ed. Meridiane, Bucureşti, 1986, p.679)

Dumitru Bălaşa, preotul-istoric, că Rumînia este Vatra a ceea ce am numit Vechea Europă, o entitate culturală cuprinsă între 6500-3500 î.Hr., axată pe o societate matriarhală, teocratică, paşnică, iubitoare şi creatoare, care a precedat societăţile geto-europene patriarhale.

Concluzia autorului:

Cea mai veche civilizaţie a Terrei nu trebuie căutată la Ecuator, ci la paralela getică, care înconjurînd pămîntul, ocrotea aici vatra Vechii Europe şi cu proeminenţă, a unei strălucite civilizaţii. (Dacii de'a lungul mileniilor. Ed. Orfeu, 2000, p.7).

Dumitru Bălaşa ne opreşte atenţia şi admiraţia asupra momentului revigorării geților, respectiv apogeul lor, care a coincis cu apusul Romei.

Împăraţii Galerius Maximianus şi Maximianus Daia (unchi şi nepot de soră, fiică a crăiesei Romula de Romanaţi, Romula- Reşca, ajutaţi de marele comandant Constantin, viitorul împărat, pun bazele imperiului tînăr GET, începînd cu anul 305. d. Hr.unde majoritatea populaţiei şi armata o forma elementul getic, iar limba vorbită de la un capăt la celălalt al lumii vechi era limba getică. ("Marele Atentat al Apusului Papal împotriva Independenţei daco-românilor", Liga Rumînă de Misiune Creştină, Cluj-Napoca, 1999, p. 6).

Ilustrul părinte-cercetător trage semnalul de alarmă, alături de cucernicul său avertisment:

Vorbind despre limba geţilor trebuie să ţinem cont de calitatea limbilor sacre ebraică, greacă, latină şi după secolul IX, a limbii slave, Limba geto-rumînă fiind o limbă populară generalizată în Asia de vest, în Europa, în nordul Africii, a căpătat mai tîrziu influenţa latinei clasice şi a limbii elene, socotite limbi sacre.

Ceva mai mult. Elementele şi formele getice, au fost considerate erori ale caligrafilor şi pe parcurs, fiecare transcriitor de texte a corectat formele limbii getice, în sensul şi forma limbilor greceşti şi latine, denaturîndu'le. (Dacii de'a lungul mileniilor, op. cit. p.116)

Prezenţi masiv, continuă părintele-istoric în Moscopole, Ohrida, Bosnia, Saraievo, Crusova, Bitolia, Skoplje, Seres, Drama Kavala, Atena, Pireu, Bitinia, Tokai, Budapesta, Leipzig /Lipsca, Cracovia, Lemberg. America, este o amplă dovadă a viabilităţii peste veacuri a Geţilor şi a limbii lor.

O dovadă că limba getică era de circulaţie mondială este şi numele Carpaţi. În albaneză karpe=stîncă, Karput-oraş în Anatolia, Karpathos, insulă în Mediterana, Carpates oros-oraş în Cipru, Carpentoracte / Carpentras, oraş al Alpilor francezi, Carpetanei, unul dintre cele mai puternice şi vechi triburi ale Hispaniei. (Rev. Noi Tracii, 1985, Septembrie, p.17)

Horaţiu spune într'una din Odele sale (II, 20) că popoarele de limbă getică sînt locuitorii de la Bosfor, getulii din Africa, hiperboreii, colchi, geții, gelonii, iberii, volcii şi ligurii de la Rhodan.

Quintilian remarcă următorul aspect: dacă se adaugă la cuvintele latine, ori se lasă pe dinafară, unele litere sau silabe, se obţine limba barbarilor (geților).

Carpacrat din Alexandria – înţeleptul aristocrat get din sec. II. d.Hr. prezintă discipolilor săi înrudirile dintre Esenieni traci şi Polisteii geți, monahi ai Ordinului Purităţii, emblema Ofiţilor (membrii unei comunități ezoterice caracterizată prin cultul șarpelui) geți, casta medico-sacerdotală care reprezenta comparativ steagul getic şi şarpele ridicat de Moise în pustie (tot cu efect spiritual terapeutic), precum şi o gnoză spirituală anti-iudaică, panteistă, în care cinstea pe marii gînditori, alături de Iisus Hristos, comunitatea bunurilor şi a femeilor. (Mihai Coman, "Mitologie populară românească", Ed. Minerva, Bucureşti, 1986, p.191; Maria Dogaru, "Însemne geto-dacice", în rev. Lupta întregului popor, 1986, nr. special, p.58-59; "Stema Voievodului Litovoi", în Magazin istoric, 1985, Octombrie, p.6-8)

Clement Alexandrinul conducătorul Şcolii din Alexandria pînă la anii 202-203 d.Hr. a fost unul dintre cei mai mari dascăli ai lumii vechi. El a lăsat posterităţii două lucrări esenţiale, Pedagogul şi Stromatele (Covoarele), din care cităm un fragment:

"După părerea mea, cu toţii şi brahmanii şi odrisii şi geţii şi egiptenii, cunoscînd marea binefacere pe care au primit'o de la înţelepţi, i'au cinstit ca zei, au rînduit ca filosofia lor să se înveţe în şcoli. Platon şi Pitagora au învăţat de la barbari. Geţii, neam barbar (purtător de barbă), dar nu necunoscător al filosofiei, aleg un delegat (jertfă) pentru eroul lor Zamolxio." ("Histoire critique du Gnosticisme", I-II, Paris, 1828, p.40, 49, 231 /I.B.U., I, 1954, p.145)

Herodot – considerat mai justificat sau nu, Părintele Istoriei (a scris 9 istorii): După indieni, neamul tracilor este cel mai mare dintre toate popoarele…Geții poartă multe nume, fiecare după ţinutul în care locuieşte, dar toţi au în toate obiceiuri asemănătoare.

Ceea ce se remarcă din expresiile sale este că Peninsula Balcanică era locuită de geți şi toţi grăiau aceeaşi limbă.

Vasile Gaja ne confirmă acest adevăr:

Presupunînd o zonă de mărimea Peninsulei Industan, teritoriul indienilor, translatată în această parte a Europei, ce vedem? Vedem că acele bucăţele din Peninsula Balcanică pe care le'am populat noi cu geți ocupă suprafaţa Albaniei, Bulgariei, Cehiei, Slovaciei, Italiei, Poloniei, Rumîniei, Ucrainei, Ungariei şi popoarelor rezultate din Yugoslavia luate la un loc. Uluitor?

Și încă nu e totul; Herodot mai spune că geții (sau tracii cum erau numiți de Herodot) se găseau şi pe ţărmul sudic al Mării Negre, adică pe ţărmul răsăritean al Mării Egee. Ori dacă adăugăm acum spaţiului getic balcanic şi partea apuseană a Asiei Mici, Frigia, cum i se mai spunea, ne apropiem de "similarul Industan".

Vă rog să remarcaţi că nu mă ating de Grecia "grecului" Herodot, îi las spaţiul necesar în care să'şi scrie opera pe care o cităm. (Unde a dispărut Limba Dacilor? A.F. Gaja Vasile-Bucureşti, 2002, p. 34).

Tot marele Herodot ne deslușește într'un fel misterul locuitorilor aflaţi dincolo de marele Istru: Eu am reuşit să aflu numai despre locuitorii de pe malul celălalt al Istrului, numiţi Sigyeni. Hotarele lor se întind pînă în apropierea Eneţilor de la Adriatică. ("Istorii", Ed. Ştiinţifică, 1984, trad. şi note Felicia V. Ştef /Sadelina Piatkowski, cartea a V-a, cap. III, IX).

Eneţii nu erau alţii decît veneţii /veneţienii, adică tot geți. Sigyenii spune Apolonios din Rodhos sînt scyţi amestecaţi cu traci. (Argonautica IV, 320)

Strabon îl confirmă pe Apolonius, arătînd că şi în Caucaz trăieşte o populaţie a sigyenilor. ("Geografia", cap. 250)

SAVA, UN CUVÎNT CU ETIMOLOGIE GETICĂ

Publicat pe mai 12, 2020 de Thraxus Ares

Martirizarea Sfântului Sava de la Buzău (Sava Gotul) în apele rîului Buzău, pe 12 aprilie 372 d.Hr.

Pictură de Paul Atanasiu (1960). Palatul Arhiepiscopal Buzău - Sala cu tablouri.

Sava, îndeobște este cunoscut ca un nume rumînesc de sfînt (Sfîntul Sava), întîlnit în general în spațiul rumînesc sau în Balcani (rîul Sava din Serbia). Dar vom analiza atît cît putem vechimea, cît și răspîndirea sa în Europa ca onomastică și toponimie.

În acest moment nu cunoaștem o mențiune mai veche ca cea de aproximativ 1700 de ani a numelui SAVA în istorie, cartografie, toponimie etc., mai veche decît a Sfîntului Sava de pe meleagurile noastre.

Sfîntul Mucenic Sava de la Buzău este celebrat, în cultul rumîn ortodox, la 12 aprilie (deși apare alteori în dreptul zilei de 18 aprilie), iar conform calendarului romano-catolic, pe 28 aprilie.

Sfîntul Sava de la Buzău, cunoscut mai adesea drept Sava Gotul, în urma demonstrației noastre vom constata cît de GET era numele Sfîntului Sava, care s'a născut în anul 334 (aproximativ), în regiunea Buzăului, în apropiere de rîul Mousaios (Buzăul de azi), din părinți creștini și a trăit în zona deluroasă a Subcarpaților de Curbură.

Actul său de martirizare precizează că ar fi fost cantor sau dascăl în interiorul comunităților religioase de acolo.

Sinaxarele (cărți religioase) amintesc apropierile sufletești ale Sfîntului Sava de la Buzău de doi preoți din sate învecinate, un anume Sansalas și un altul, Gutticas.

Între anii 369 și 372, în timpul prigoanei creștinilor pornită de Atanaric, rege get, legenda vorbește despre o apariție, a unui ”bărbat foarte mare și luminos”, care îi spune Sfîntului Sava să se alăture preotului Sansalas în ceea ce avea să'i fie începutul martiriului.

Astfel, la porunca lui Atharid, fiul unui dregător get Rotheseu, sînt legați, biciuiți și tîrîți prin păduri incendiate. Rănile de pe trupul mucenicului se vindecă însă peste noapte, ceea ce'i înfurie pe prigonitori, care îl răstignesc pe două osii.

A doua zi, spre dimineață, este eliberat de către o femeie, dar Sfîntul Sava refuză să fugă.

Atharid îl silește apoi să mănînce, împreună cu preotul Sansalas, din carnea jertfită idolilor.

La împotrivirea mucenicului și la mărturisirea credinței sale în Hristos ca singur Dumnezeu, i se leagă un lemn de gît și este aruncat în Mousaios (rîul Buzău), găsindu'și sfîrșitul astfel, ”prin lemn și apă”, la vîrsta de 38 de ani. Trupul i'a fost găsit de credincioșii creștini și îngropat conform tradițiilor.

În anul 374, Sfîntul Vasile cel Mare dispune aducerea moaștelor, împreună cu descrierea martiriului Sfîntului Mucenic Sava, într'o scrisoare a lui Bretanion, episcopul Tomisului de atunci, în Capadocia.

În onomastica monahala dăinuiește mai ales derivatul Savatie, iar în cea mirenească, Savin/Savina, (în concurență cu formele neologice Sabin / Sabina).

Rîul Sava este un curs de apă, afluent al rîului Vedița, afluent al rîului Vedea, rîu în partea de sud a Rumîniei, care izvorăște din Platoul Cotmeana și se varsă în Dunăre, avînd o lungime de 244 km.

Principalii săi afluenți sînt rîurile Cotmeana și Teleorman. Străbate județele Argeș, Olt și Teleorman, iar orașele Alexandria și Roșiorii de Vede se găsesc pe malurile rîului. Numele rîului este de origine getică, provenind din radicalul (cuvîntul) ”indo-european wed (”apă”).

Dar, Sava mai poate fi rîul Sava sau Save afluent al Dunării.

Se crede că numele derivă din radicalul proto-indo-european *sewh1 (”a lua lichid”) și terminația *eh2, astfel încît ar însemna literalmente ”cel care ia apa”.

Chiar dacă numele Sava de azi a devenit foarte frecvent printre slavi, mai ales ca un nume de persoană (fie masculin, fie feminin) și are o ”tonalitate slavă”, numele rîului are origini pre-slave, pre-romane, celtice sau getice.

Strabon scria în Geographia 4.6.10 (compusă între 20 î.Hr. și 20 d.Hr.) despre Rîul Saüs. Romanii l'au pomenit sub numele de Savus Fluvius.

Rîul Săvulești este un curs de apă, afluent al rîului Iara, care este afluent al rîului Arieș, cuvînt getic format din radicalul ”Ar” precum Ar-deal care este un cuvînt combinat din Ar (suprafață) și deal (formă de relief) cu origine clară proto-Indo-Europeană *d^hail- însemnînd o mulțime de lucruri: parte, porțiune, fracțiune, cărare, direcție, reper, bazin hidrografic, regiune, meleag etc.

Radicalul ”ar” îl avem de la * h2eHs- („a arde” de unde āreō, ārā, areal) o posibilă origine, sau de la formele proto-indo-europene *h_2eh_2r-$eyeh_2$-, provenit din *$h_2eh_2rh_3$- „Instrument de treierat” înrudit cu Hittitul ḫaḫḫar â”greblă, instrument de treierat”, substantiv rezultat de la verbul * h2erh3- a ara, a brăzda, a tăia.

Sava este un sat în comuna Pălatca din județul Cluj, Transilvania, Rumînia. Așezare rurală geto-rumînă, unde s'au cercetat trei semibordeie, iar inventarul constă din fragmente ceramice lucrate cu mîna din pastă poroasă și zgrunțuroasă, de culoare cenușie-negricioasă.

Săvinești o localitate în județul Neamț, Moldova, Rumînia.

Săveni oraș din județul Botoșani, alta în Ialomița, și alta din județul Iași

Săvești sat în Dîmbovița sau Neamț

Nume de familie: Sava este pomenit Sf. Mucenic Sava de la Buzău, sau Sf. Ierarh Mărturisitor Sava din Ardeal.

Numele Sava sau Savu apare la noi ca nume de familie, cu numeroase derivate: Savu, Săvescu, Săvulescu, Săvoiu, Săvuică, Săvean, Săveanu, Săvinescu etc.

Săvel ar fi putut fi, la origine, un simplu diminutiv.

Sava, Varna, este o localitate în Bulgaria.

Sava este o comună din provincia Taranto, regiunea Puglia (Apulia), Italia, unde știm că au migrat tribul apulilor (lat. Apulum) din Ardeal.

Ar fi interesant să aflăm cum a ajuns, însă, în groenlandeză ”savă”, norvegiană ”sau” și islandeză ”sauðfé” care înseamnă ”oaie” !!!

Savé este și un oraș în Benin (Africa Centrală), dar relevant pentru discuția noastră, acolo ajungînd indo-europeni, Beninul datorîndu’și granițele rezolvării rivaltății dintre francezii și englezii de la sfîrșitul secolului al XIX-lea.

Este știut că în franceză există verbul savoir (a știi), care derivă de la un proto-indo-european *seh$_1$p- (”a încerca, a cerceta”), iar prin extensie este de văzut echivalenții regionali ai dialectelor din Franța: perioada angevină sçavouèr, Dialectul Bourbonnais-Berrichon savoér, D. Bourguignon saivoi, D. Champenois saouâr, D. Franc-Comtois saivoi, D. Galez savair, D. Lorrain sahoir, D. Normand savei, D. Picard savoèr, D. Poitevin-Saintongeais saver, D. Tourangeau sçavouèr, D. Franco-Provençal savêr, D. Occitan saupre or saber, D. Catalan saber și Dialectul Corsican sapè.

Saba mai este și un stat antic (milen. 1 î.Hr.), semilegendar, în SV pen. Arabia, pe teritoriul actual al Yemenului, Potrivit mitologiei biblice, o regină s’ar fi căsătorit în sec. 10 î.Hr. cu Solomon, regele statului israelito-iudeu.

Saba mai este și o insulă în arh. Antilele Mici (M. Caraibilor) la 257 km ESE de insula Puerto Rico, 13 km2. ocupată de olandezi în 1632, face parte din Antilele Olandeze.

Desigur, sînt și cei care vor cu îndîrjire să’l îndepărteze de origini atribuindu’i etimologii controversate punîndu’l in legătură cu vechea așezare Sabate(s) din Etruria sau cu vechea regiune Sabina din Italia centrală (”sab[at]in”: care este sau provine de acolo), alții cu orașul Saba din apropierea Mării Roșii, iar altii chiar cu denumirea evreiască a sîmbetei (Sabat)…

Convenabil, nu’i așa?

Numai că Saba este o trimitere clară la Zeul Sabazios.

LIMBA GETICĂ (RUMÎNA ARHAICĂ) ESTE LA ORIGINEA LIMBILOR EUROPENE

Publicat pe noiembrie 22, 2019 de Thraxus Ares

Este demn de remarcat că nu numai în Rumînia, dar și în alte țări unde se vorbesc limbi romanice, au apărut voci care contestă originea latină a acestor limbi, precum franceza sau spaniola. Cităm aici pe Yves Cortez și pe Carme Himénez Huertas.

Romanistica este acea parte a lingvisticii comparativ-istorice moderne care se ocupă cu studiul limbilor romanice. Vechea teorie susține că limbile romanice se trag în principiu din latină, deși nu chiar din latina clasică, ci din așa-zisa latină vulgară, adică latina vorbită la Roma și în Peninsula Italică, apoi dusă mai departe și în alte părți ale imperiului, dar această teorie este mult prea veche și nu ia în considerare o serie de date lingvistice.

În acest articol ne propunem să aducem în discuție o serie de astfel de date cărora vom încerca să le găsim adevărata semnificație.

Trebuie menționat de la început că nimeni nu a definit cu adevărat latina vulgară, cel puțin așa cum se ”reflectă” ea în limbile romanice al căror vocabular este în mare parte deosebit de cel latin, dar destul de asemănător în cadrul limbilor romanice (mai ales în cele de apus), rumîna reprezentînd o excepție în mai multe privințe.

În plus, se pot adăuga o mulțime de diferențe de ordin gramatical: dispariția cazurilor la presupusa trecerea de la latină la limbile romanice, structură sintactică diferită, precum și prezența articolului hotărît și nehotărît în limbile romanice, ambele absente cu desăvîrșire în latină, la care se poate adăuga simplificarea modalităților de formare a pluralului, precum și dispariția terminațiilor de caz.

În principiu, sînt date gramaticale imposibil de explicat printr’o origine latină a limbilor romanice, fie că vorbim de latina clasică sau de cea populară, pe care vom încerca să o identificăm și să o redefinim cu un termen folosit chiar în acele vremuri:

acela de ”lingua romana rustica”.

După presupusa simplificare a desinențelor de plural, limbile romanice se grupează în grupul de est: în principiu, rumîna și italiana, la care putem adăuga și dalmata, care formează pluralul adăugînd terminația -i la masculin și -e la feminin; asta în timp ce grupul de vest, adică franceza, provensala, spaniola și portugheza, adaugă un -s pentru plural, atît la masculin, cît și la feminin.

De aceea a fost postulată existența a mai multor ramuri ale latinei vulgare, cel puțin două, una în est și alta în vest, dar această anomalie nu a fost niciodată clarificată, nici măcar abordată în mod serios.

S’ar putea afirma că în vest a avut loc o schimbare în modalitatea de formare a pluralului după cucerirea acestor regiuni de către romani, dar teoria cade imediat dacă ne gîndim la unitatea dintre rumînă și italiană, care nu se poate explica prin nici un fel de latină mai mult sau mai puțin vulgară, ținînd cont de faptul că Geția a fost parțial cucerită mult mai tîrziu decît toate celelalte provincii.

Este evident că răspunsul trebuie căutat în altă parte.

Nu este cumva vorba, în fiecare caz, de o unitate pre-romanică? Acesta pare să fie adevărul, din moment ce formarea pluralului în -i se regăsește și în alte limbi indo-europene, cum ar fi limbile slave.

Un alt aspect surprinzător este lipsa genului neutru din toate limbile romanice, cu excepția limbii rumîne.

Latina avea trei genuri: masculin, feminin și neutru, iar limbile romanice de vest au numai genul masculin și feminin. Deși româna are trei genuri ca și latina, modul de formare a genului neutru din română diferă de cel latin și, prin urmare, nu se poate spune că genul neutru rumînesc provine din latină. Ca atare, genul neutru din limba rumînă pare să fie de origine pre-latină.

Multe alte limbi indo-europene au trei genuri, similare cu cele din latină.

Toate aceste neconcordanțe încep să capete un alt contur în momentul în care aflăm că limba latină era deja o limbă moartă (ca limbă vorbită) începînd cu secolul I î.Hr., dar acest adevăr nu este cunoscut și nici discutat sau măcar menționat în lucrările de lingvistică romanică.

Poetul roman Gnaeus Naevius (cca 270- cca 201, î.Hr.) spune următoarele pe propriul epitaf:

”Immortales mortales si foret fas flere
flerent divae Camene Naevium poetam
itaque, postquam est Orchi traditus thesauro
obliti sunt Romani loquier lingua latina.”

”Dacă muritorilor li s’ar îngădui să’i plîngă pe muritori
ei vor plînge pe divinul poet Gnaeus Naevius
iar după ce va fi pus în cutia lui Orchus
Romanii vor fi uitat să vorbească latina.” (tr. n.).

Poetul latin Gnaeus Naevius a murit în exil, sinucigîndu’se în nordul Africii, în 201 î.Hr., nu înainte de a’și scrie propriul epitaf, departe de Roma, exprimîndu’și regretul că romanii nu mai vorbesc realmente limba latină.

Se pare că într’adevăr către sfârșitul secolui III î.Hr., limba latină nu mai era vorbită la Roma decît într’o mică măsură, așa cum se exprimă și Gnaeus Naevius, fapt explicabil în ultimă instanță, după cum vom vedea mai în cele ce urmează.

Se știe că latina era vorbită doar în Latium, o provincie de mărimea unui județ, reprezentînd mai puțin de 5% din întreg teritoriul peninsulei italice. Către sfîrșitul secolului V î.Hr., Roma începe să cucerească și să subjuge celelalte popoare din peninsulă.

Această perioadă de cucerire a durat peste 200 de ani, pînă către sfîrșitul sec. III î.Hr.

Majoritatea limbilor din Italia erau limbi indo-europene înrudite sau foarte înrudite cu latina; cu o parte dintre ele era reciproc inteligibilă, cu excepția limbii etrusce care era o limbă ne-indo-europeană și grecești care, deși limbă indo-europeană, era totuși destul de diferită de limbile italice. După ce Roma ajunge să controleze toată peninsula, vorbitori ai altor limbi și dialecte italice se stabilesc la Roma cauzînd astfel declinul limbii latine ca limbă vorbită.

Ovidiu, la sfîrșitul sec. I, î.Hr. în Ars amandi, spune lectorilor săi:

”Să nu considerați cultivarea inteligenței prin studierea artelor și a celor două limbi ca pe o grijă superfluă.”

Fără îndoială: prin cele două limbi, poetul se referea la greacă și la latină. Cu alte cuvinte, Ovidiu ne spune că la Roma, în vremea sa, pe la sfîrșitul secolului I î.Hr., latina trebuia învățată ca și artele, deci nu mai era limba maternă a romanilor.

Ceva mai tîrziu, în secolul I d.Hr., în Satiricon, unul din personajele lui Petronius spune:

”Să nu credeți că disprețuiesc studiul; am două biblioteci, una în greacă și alta în latină.”

Pe cînd Juvenal, în jurul anului 120 d.Hr., în Satirele sale scrie:

”Doamnelor, nu vă simțiți rușinate să ignorați latina?”

Prin urmare, Juvenal nu afirmă că doamnele din înalta societate romană vorbesc prost latinește, ci le reproșează că nu au habar de latină. Acest reproș vine în contextul unei societăți în care bărbații din clasele de sus studiau în școală latina și aveau cunoștințe mai solide de latină, pe cînd sexul frumos nu cunoștea deloc sau mai deloc latina și astfel nu o mai puteau transmite tinerelor generații.

De cele mai multe ori, bărbații cunoșteau în egală măsură și limba greacă, iar unii dintre ei scriau în ambele limbi. Marc Aureliu a scris mai mult în greacă, iar Suetoniu și Apuleius au scris atît în greacă, cît și în latină. Despre o serie dintre acești autori bilingvi, istorici moderni ai literaturii latine spun că limba (latină) în care au scris se depărta din ce în ce mai mult de latina clasică.

Citește și: LIMBA GETICĂ , IZVORUL VORBIRII EUROPENE, NU A DISPĂRUT

Cam în aceeași perioadă, pe la anul 100 d.Hr., într'un studiu al său despre gramatici și oratori, Suetoniu spune următoarele despre unul dintre ei:

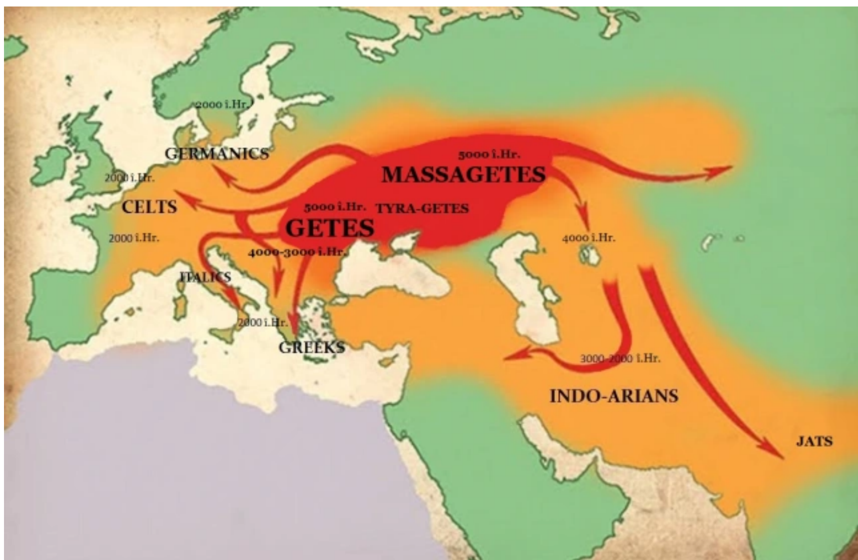
”Caecilius Epitora… deschise o școală și … se spune că fu primul care discuta în latină fără să se pregătească”, (cf. Y. Cortez, pg. 22).

Prin urmare și un celebru profesor (sau orator) roman trebuia să se pregătească atunci cînd avea de vorbit în latină.

Dacă toate aceste argumente nu sînt suficiente pentru cei care (mai) cred în originea latină a limbilor romanice, adăugăm că același Suetoniu (Cei 12 Cezari) arată că Iulius Caesar organizase la Roma ”diferite spectacole: lupte de gladiatori, precum și spectacole în toate cartierele Romei în cele trei limbi”, cele trei limbi fiind latina, greaca și …. osca.

Este un fapt destul de bine cunoscut că după cucerirea teritoriilor locuite de osci, situate în imediata vecinătate de sud a Latiului, mulți dintre aceștia s'au stabilit la Roma.

Amintim că oscii și umbrii erau grupurile etno-lingvistice cele mai numeroase din grupul italic. În mod evident, orice persoană confruntată cu astfel de date, se va întreba cum cineva mai poate susține că romanii au răspîndit și implementat latina de la Oceanul Atlantic pînă la Marea Neagră, cînd în Roma, începînd cu secolul I d.Hr, nimeni nu mai vorbea latina ca limbă maternă.

Triburile oscilor au fost cucerite de romani în a doua jumătate a secolului IV î.Hr. Prin urmare, 300 de ani mai tîrziu, o mare parte din populația Romei vorbea limba oscă, în timp ce limba latină încetase de mai fi vorbită.

Pe de altă parte, foarte buni cunoscători ai literaturii latine, au arătat că, începînd cu secolul II d.Hr., literatura în limbă latină cunoaște un regres ireversibil.

Astfel, J.-C. Alexis Pierron (1882) afirmă următoarele:

”După Juvenal poezia dispare; după Pliniu cel Tânăr elocvența; după Tacit istoria.”

Despre Aelius Gellius spune:

”Este plin de alocuțiuni străine, are adesea mania arhaismelor.”

Iar despre Apuleius exclamă:

”Limba lui Apuleius este compusă din toate limbile sau, dacă doriți, din toate patois de care s'a impregnat în călătoriile sale”, (cf. Cortez, 22).

Unde ”patois” este vorbirea sau limbajul care este considerat non-standard, deși termenul nu este definit formal în lingvistică. Ca atare, patois se poate referi la pidgins (limbă stricată), creolă, dialect sau vernacul (limbă indigenă), dar nu în mod obișnuit la jargon sau argou, care sînt forme vocale bazate pe vocabular.

În utilizarea colocvială a termenului, în special în Franța, distincțiile de clasă sînt implicate de înțelesul propriu al termenului, deoarece în franceză, patois se referă la orice sociolect asociat cu clase rurale needucate, în contrast cu limba dominantă de prestigiu (franceza standard) vorbită de clasele mijlocii și înalte ale orașelor sau utilizate în literatură și setări formale (”acrolect”).

Mai aproape de zilele noastre, Jean Barbet (Littérature latine, 1965), un alt istoric al literaturii latine afirmă următoarele despre literatura latină a secolelor I și II ale erei creștine:

”Scriitorii au continuat să scrie o limbă clasicizantă, artificială…de obicei, în secolul II citesc și imită, de preferință, autori arhaici, cedînd unei tendințe deja foarte pronunțate încă de pe vremea lui Cicero.”

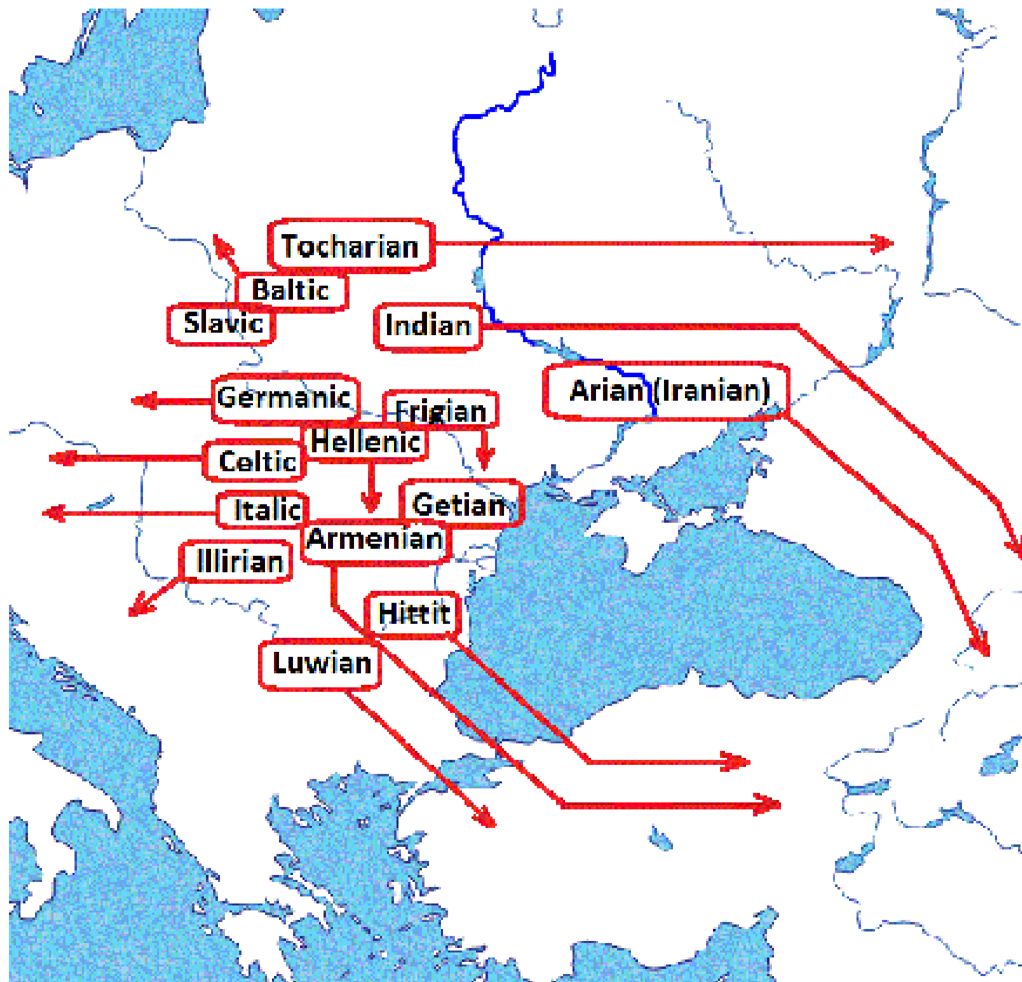
Alți istorici ai literaturii latine exprimă și au opinii similare, dar ne vom opri aici.

Cu toate acestea, limba latină a fost folosită ca limbă scrisă pe tot cursul Evului Mediu, mai ales datorită faptului că era folosită ca limbă de cult de către Biserica Catolică.

Fapt: în urma Conciliului din Tours, din 813, s’a luat hotărîrea ca preoții să folosească ”limba romană rustică (lingua romana rustica) sau limba germanică întrucît toți le pot înțelege cu ușurință”.

După cum am văzut, limba romană rustică era doar o lingua franca și era diferită de limbile și dialectele romanice vorbite la acea vreme în diversele provincii ale fostului imperiu roman, dar se pare că autorii textului respectiv nu făceau distincția între acea lingua romana și limbile romanice respective.

Limba romană rustică era limba vorbită pe tot cuprinsul Imperiului Roman și a luat naștere în Peninsula Italică, în timpul și după cucerirea peninsulei de către romani; a avut statut de lingua franca pe care mai toți locuitorii peninsulei o puteau înțelege mai mult sau mai puțin, dar nu o vorbeau la ei acasă.

De aceea nu trebuie să deducem că vechile limbi italice au dispărut odată cu apariția acestei limbi de comunicare. Ele au continuat să fie vorbite, multă vreme după aceea. Acest lucru a fost posibil tocmai datorită faptului că marea majoritate a limbilor italice erau îndeaproape înrudite – în unele cazuri reciproc inteligibile.

Este posibil ca latina să fi avut un rol preponderent în modelarea fonetică a acestor limbi la început, înainte de a dispărea ca limbă vorbită. Cînd spunem modelare fonetică, ne referim la folosirea unei pronunții similare a unui mare număr de cuvinte care era comun tuturor acestor limbi.

Că limbile italice nu au dispărut în totalitate nici azi, stă mărturie faptul că limba italiană de azi are atît de multe dialecte destul de diferite, încît în multe cazuri vorbitorii acestor dialecte nu se pot înțelege între ei.

Într’o situație similară se află și spaniola, dar nu și franceza. Este demn de remarcat că dialectele italiene cele mai arhaice seamănă cel mai mult cu rumîna.

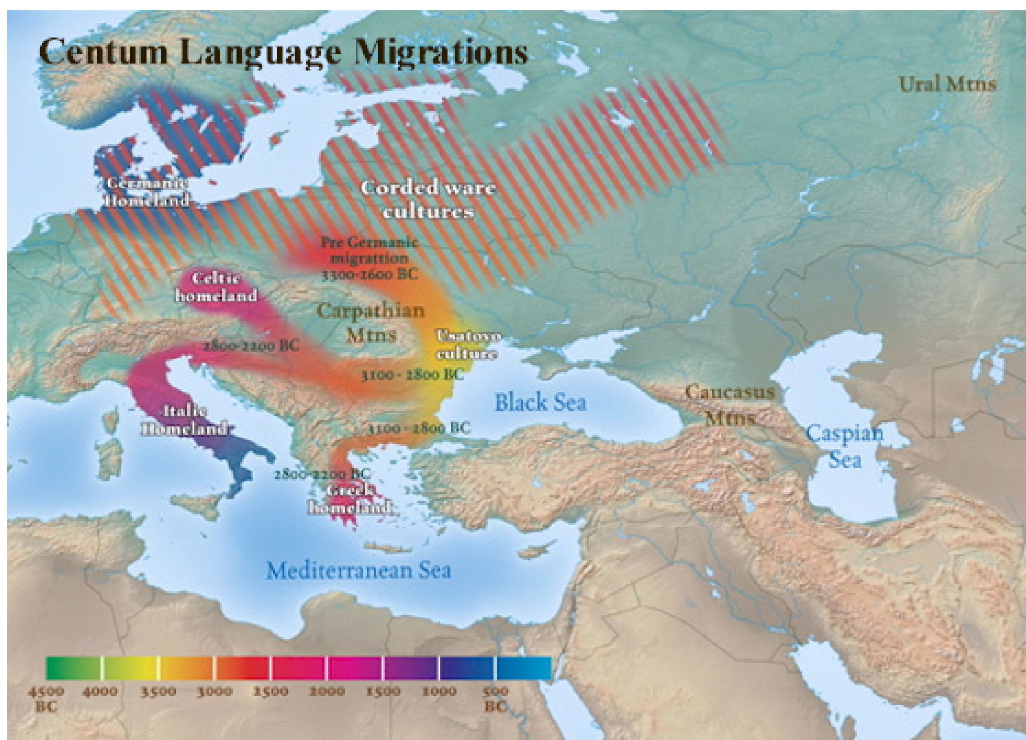
Pentru a înțelege mai bine cele afirmate mai sus, începem prin a arăta că limbile italice se împart în două grupuri mari: cele aparținînd dialectelor – Q și cele aparținînd dialectelor – P.

Toate aceste limbi împărtășesc o bună parte din lexic, precum și un număr de caracteristici fonetice. Diferența majoră între dialectele – Q și dialectele – P este aceea că sunetele labio-velare proto-indo-europene $*k^w$, $*g^w$ au trecut la p, respectiv la b, în dialectele – P, dar au rămas neschimbate în dialectele – Q.

În limbile celtice avem o situație identică din acest punct de vedere, unde limbile celtice continentale (din perioada antică) aparțineau dialectelor – P, pe cînd cele insulare (și probabil și celtiberica), aparțineau dialectelor – Q.

În cazul limbilor italice osca și umbrica aparțineau grupului dialectal – P, iar celelalte (inclusiv latina) aparțineau grupului dialectal – Q. De fapt osca și umbrica erau dialecte celtice, venite din nord pe la 1200 î.Hr. și stabilite în peninsulă.

Aici trebuie să precizăm că în lucrări anterioare (Vinereanu, DELR, 2008) am arătat că strămoșii oscilor și ai umbrilor au emigrat din spațiul celtic (sudul Germaniei de azi), fapt confirmat atît de o serie de date lingvistice, cum ar fi trecerea tuturor labio-velarelor la bi-labiale (p, b), dar și de mărturiile unor autori antici precum Eusebius Pamphilius, scriitor latin de origine galică.

Cu alte cuvinte oscii și umbrii erau de fapt la origine celți, iar limbile vorbite de ei erau celtice, desprinse din rîndul dialectelor celtice continentale, pe la 1200-1300 î.Hr.

Indo-europeniști de renume, precum G. Devoto, R.S. Conway, M.S. Beeler și alții au arătat că limbile italice nu s'au format pe teritorul peninsulei italice, ci au venit din diferite zone cu populații vorbind limbi înrudite.

Astfel, Devoto spune ”separarea latinilor de osco-umbri nu este un fapt italic, ci un fapt dialectal indo-european, în Italia indo-europenii au venit în două valuri extrem de diferite”, în timp ce Beeler este mult mai explicit:

”[N]u cred că vreuna din inovațiile aflate în latină și osco-umbrică este destul de puternică să constituie un argument irefutabil pentru o ”fază italică” concepută ca o comunitate lingvistică separată în timp și spațiu încă din proto-indo-europeană. Mai degrabă aș sugera că pre-latina și pre-osco-umbrica au putut ocupa arii învecinate într'o comunitate indo-europeană apuseană încă unitară”.

Într'adevăr, așa cum am arătat în Argument-ul la Dicționarul Etimologic al Limbii Rumîne, a existat, în mod indubitabil o comunitate geto-traco-iliro-celtică, iar italicii nu sînt altceva decît triburi emigrate din spațiul geto-traco-iliro-celtic, la momente istorice diferite, fie din Balcani (siculii), fie de pe cursul superior al Dunării (osco-umbrii), fie de pe cursul mijlociu al Dunării (latino-faliscii).

Prin urmare, italicii nu sînt decât un amestec de astfel de emigranți (geto-traco-iliri sau celți), ale căror limbi au evoluat în mod separat de trunchiul comun, păstrînd desigur o serie de elemente comune, ceea ce arată că ele sînt înrudite, deși înrudirea lor provine dintr'o perioadă pre-italică.

Astfel că ceea ce s'a întîmplat din punct de vedere lingvistic în peninsula italică, rezultat al influenței reciproce a limbilor italice din care a fost generată lingua romana rustica, a avut influență și în celelalte provincii. Mai precis: aceeași lingua romana rustica a reușit să ajute la remodelarea fonetică a limbilor preponderent celtice din Galia și Spania, ceea ce se întîmplase anterior cu osco-umbrica din peninsula italică.

Aceste limbi și dialecte locale nu au fost, însă, influențate la fel de mult și la nivel lexical sau gramatical. Numai astfel se explică, o serie de ”inovații” lingvistice (de multe ori comune) din limbile romanice, din secolele IX-X pînă în zilele noastre.

Cred că cea mai importantă ajustare fonetică a fost revenirea lui p și b (acolo unde proveneau din labio-velarele proto-indo-europene) la qŭ sau gŭ în limbile oscă și umbrică (de fapt două dialecte ale aceleeași limbi), făcînd ca aceste limbi să nu mai pară atît de diferite de dialectele-Q (latina și celelalte).

Fenomenul s'a repetat prin modelarea fonetică a limbilor și dialectelor celtice vorbite în Galia și Spania, transformîndu'le dar nu eliminîndu'le, așa cum s'a crezut pînă acum. Acesta este un detaliu extrem de important, de care va trebui să se țină cont de acum încolo.

În ceea ce privește rumîna, nici măcar o astfel de modelare fonetică nu a avut loc. În rumînă, mai toate elementele lexicale au aceeași evoluție fonetică, de la proto-indo-europeană la rumînă, fie că sînt de origine getică (după unii traco-iliro-dacă !), fie că au echivalent în latină, ceea ce dovedește că acele cuvinte care au echivalent în latină, nu sînt realmente de origine latină.

Vorbind de labio-velarele proto-indo-europene, nu numai celticele continentale (aici includem și osco-umbrica) le'au transformat în bi-labiale, ci și getica (traco-iliră-dacă).

Spre deosebire de limbile celtice continentale (devenite limbi romanice), rumîna a păstrat intacte aceste bi-labiale (provenite din labio-velarele proto-indoeuropene), fapt care dovedește că lingua romana rustica nu a influențat cu nimic getica la nivel fonetic și, în mod logic, nici la nivel gramatical. Singura influență este cea a unor împrumturi lexicale, nu multe la număr (cf. Vinereanu, DELR, 2008).

Putem adăuga că ceea ce s'a întîmplat atunci, cu peste 2000 în urmă în peninsula italică și apoi cîteva sute de ani mai tîrziu, dincolo de Alpi (în Galia și Spania), s'a întîmplat mult mai tîrziu cu dialectele limbilor moderne, atunci cînd au început să se impună limbile literare.

Nici rumîna nu a făcut excepție de la aceată regulă. O serie de deosebiri de pronunție au fost aduse la un numitor comun, cum ar fi palatalizarea mai multor consoane din limba rumînă. Astfel, acolo unde f trecuse la h, ca în fier > hier, a fi > a hi, etc. s'a revenit la formele în f.

Un fenomen amplu răspîndit în graiurile rumînești (în special în cele din Moldova și Translivania, dar nu numai) a fost palatalizarea labialelor, adică trecerea lui p și b la chi și respectiv ghi, atunci cînd erau urmate de o vocală palatală (e sau i) ca în bine > ghine, piatră > chiatră, etc.

O astfel de pronunție sună neobișnuit, iar simpla ”corectare” a lor face celelalte diferențe de pronunție să pară minore. Aceste fenomene fonetice aproape au dispărut din graiurile românești din Rumînia, datorită învățămîntului obligatoriu și a mass-mediei, dar ele sînt mult mai vizibile în Republica Moldova, unde pînă nu demult limba oficială a fost limba rusă, iar influența limbii rumîne literare era mult mai mică.

Așa vor fi sunat și diferențele de pronunție ale osco-umbrilor pentru urechile vorbitorilor de latină și ale celorlate dialecte – Q din peninsulă, ca și cele ale celților din Galia, frați buni cu osco-umbri.

Lingua romana rustica era încă folosită ca lingua franca în secolul IX, fiind limba Jurămintelor de la Strasburg (versiunea romanică o vom reda mai jos).

Este un document bilingv în limba romană rustică și în germana veche (mai precis un dialect germanic vorbit în acea perioadă), mai precis în dialectul franc al vechii germane de sus. În discuția noastră ne interesează doar cel în limba romană rustică.

Redăm mai jos textul integral:

”Pro Deo amur et pro christian poblo et nostro comun salvament, d’ist di in avant, in quant deus savir et podir me dunat, si salvarai eo cist meo fradre Karlo et in aiudha et in cadhuna cosa, si om perdreit son fradra salvar dist, in o quid il mi altresi fazet, et ab Ludher nul plaidnunquam prindrai, qui meon vol cist meon fradre Karle in damno sit.”

Cercetătorii consideră că acest document este scris în proto-franceză, fiind în același timp, și cel mai vechi document scris într’o limbă romanică.

După părerea noastră acest document este scris în lingua romana rustica, aceeași despre care se vorbește și în documentul Conciliului din Tours, iar nu în proto-franceză, cum se crede îndeobște.

La o privire mai atentă, în text nu poate fi reperat nici un articol hotărît (sau nehotărît).

Cînd a apărut, prin urmare, articolul hotărît în franceză, dacă nu era prezent în secolul IX? În secolele X-XI ?

Așa ceva nu este posibil. De fapt, tot din secolul IX datează și La Cantilène de Sainte Eulalie, un text scris într’o limbă romanică, diferită de limba Jurămintelor de la Strasburg.

În limba acestui text poate fi reperat articolul hotărît și alte elemente lexicale sau gramaticale care o identifică ca fiind limba proto-franceză. Textul constă din 29 de versuri și îl redăm în întregime, avînd în vedere importanța deosebită pe care o are pentru înțelegerea originii limbilor romanice:

”Buona pulchela fut Eulalia/Bel auret corps bellezour anima./Voldrent la veintre li do inimi/ Voldrent la faire diavle server/ Elle nont eskoltet les mal conselliers? Quelle do raneiet chi meant sus en ciel./ Ne por or ned argent , ne paramenz./ Por manatce regielne preiement./ Niule cose non la pouret omque pleier./ La pole sempre non amast lo do menestier./ e por [lo]fut p[re]sentede maximien/Chi rex eret a cels dis sour pagiens/ il [] li enortet don’t leinonq[ue] chilet/ Qued elle fuietlo nomxp[ist]iien/ Elle adunet lo nsuon element/ Melz sostendreiet les empedementz/ Quelle p[er]desse sa viriginet/ Por []os suret morte a grand honestet./ enz enl fou la getterent com arde tost./ Elle colpes n[on] auret por []o nos coist. ? A[]czo nos vouldret concreidre li rex pagient./ Ad une spede li nrouerent tolit lo chiefLa domnizelle celle kose n[on] contredist./ Voltlo seule lazsier si rouet krist./ In figure de colombvolat a ciel./ Tuit oram que por[]nos laist venir/ Pa souue clementia.”

Traducerea în franceza modernă:

”Eulalie etait une bonne jeune fille/ Son corps etait beau, son âme plus belle encore/ Les enemis voulurent la vaincre,/ Et lui faire server diable/ [mieux] que soutînt les tortures,/ Quelle ne perdît sa virginité./ Pour cela elle mourrait en grand honneur./ Ils la jetèrent dans le feu pour qu’elle y brûle./ Elle était sans pêché et our cela ne brûla pas./ À cela, le roi païen ne voulut croire./ Avec une épée, il ordonna de lui trancher la tête./ la demoiselle ne contredit pas cele,/ Et acceeptera quitter ce monde, si le Christ l’ordonnait./ Sous le forme d’une colombe, elle monta au ciel./ Tous prion que pour elle daigne prier,/ Que le Christ nous ait en sa pitié, / Après la mort, et qu’à lui il laisse venir/ Par sa clémence.”

Este destul de evident că cele două texte nu sînt scrise în aceeași limbă. Numai cel de’al doilea este scris în franceza veche din secolul al IX-lea.

Prin urmare, limbile romanice nu provin nici din latină, dar nici din limba romanică (în care este scris Jurămîntul de la Strasburg). De aceea putem susține că lingua romana rustica a influențat limbile locale transformîndu’le mai mult sau mai puțin: mult mai mult în cazul limbii galice și foarte puțin în cazul limbii getice, dar nu stă la baza nici uneia dintre aceste limbi.

Pe de altă parte, texte vechi din Spania, cam din aceeași perioadă, sînt scrise în forme timpurii ale dialectelor hispanice. Cel mai vechi dintre ele este un text scurt în Glosas Emilianses (Glosele mănăstirii Sfîntului Emilian) care datează de la jumătatea secolului X (959) și sună astfel:

”Con o aiutorio de nuestro dueno Christo, dueno salbatore, qual dueno get ena honore et qual duenno tienetela mandatione con o patrecon o spiritu sancto en os sieculo. Facanos Deus Omnipotes tal serbitio fere ke denante ela sua face gaudioso segamus. Amin.”

Traducere în limba engleză:

”With the help of our Lord Christ, Lord Savior, who is in honor, Lord that has command with the Father, with the Holy Spirit, for ever and ever. God Omnipotent, make us do such a service that before His face joyful we are. Amen.”

Majoritatea cercetărilor consideră că textul prezentat mai sus este scris în dialectul navarro-aragonez din secolul X, ipoteză la care aderăm și noi. Articolul hotărît în acest text este bine definit și seamănă cu cel din dialectul aragonez de azi, din cel galician, precum și cu cel din limba portugheză prin faptul că l inițial a fost elidat.

Din exemplele de mai sus, reiese că limbile romanice erau bine definite încă din secolele IX-X, chiar și la nivel dialectal.

Atunci ne întrebăm: cînd s’au format aceste limbi? Dar dialectele lor?

Sînt întrebări legitime fundamentale de care atîrnă în mod esențial înțelegerea istoriei limbilor romanice. Pe de altă parte, lingua romana rustica era și ea folosită, tot în aceeași perioadă, ca limbă distinctă.

Astfel, este legitim să ne întrebăm de ce Jurămintele de la Strasburg folosesc lingua romana și nu limba franceză, ca autorul cantilenei amintite mai sus.

Cauza pare să fie aceea că cei doi regi, Carol Pleșuvul și fratele său Ludovic (Lothar), erau vorbitori de limbă germană și nu înțelegeau limba franceză veche, ca de altfel și cei ai mulți din anturajul lor; au recurs astfel la limba romanică, mult mai folosită la acea vreme decît latina clasică, se pare chiar și în scris.

În acest articol, am adus în discuție o serie de argumente (lingvistice și extra-lingvistice) care justifică din plin faptul că latina nu este limba mamă a limbilor romanice, așa cum nici latina clasică – dar nici altfel de latină – nu este.

Noțiunea de latină vulgară (populară) nu are nici o acoperire: o astfel de limbă, așa cum a fost și este încă înțeleasă de lingviști nu a existat.

A existat, în schimb, lingua romana rustica, o lingua franca unitară, folosită în tot imperiul roman, dar și după prăbușirea acestuia, limbă care a influențat evoluția limbilor romanice de vest, fără, însă, să înlocuiască limbile locale existente.

Această limbă nu a fost limba maternă a nici unui grup etnic sau social. Prezența acestei limbi în același context istoric cu proto-franceza, dar și cu proto-spaniola, este o dovadă irefutabilă în acest sens, dovadă care nu mai poate fi ignorată de dragul unor teorii greșite, formulate cu mai multe sute de ani în urmă.

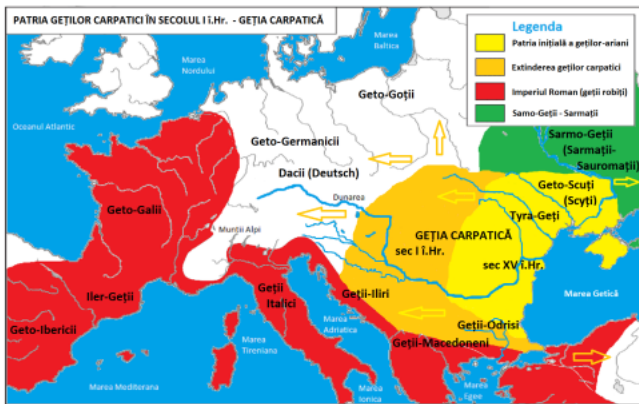
Este, prin urmare, necesar ca originea limbilor romanice să fie re-evaluată pe baza unor date extra-lingvistice mai vechi, ignorate (cu bună știință sau din comoditate), precum și o serie de date lingvistice a căror reală semnificație a fost, de asemenea, trecută cu vederea pînă acum.

În acest articol, am prezentat doar cîteva date de importanță majoră, fără a intra în detalii. Necesitatea unei evaluări ample a tuturor datelor care ne stau la dispoziție este, credem, evidentă; scopul ?

Originea limbilor romanice trebuie să fie abordată corect din punct de vedere lingvistic, nu politic.

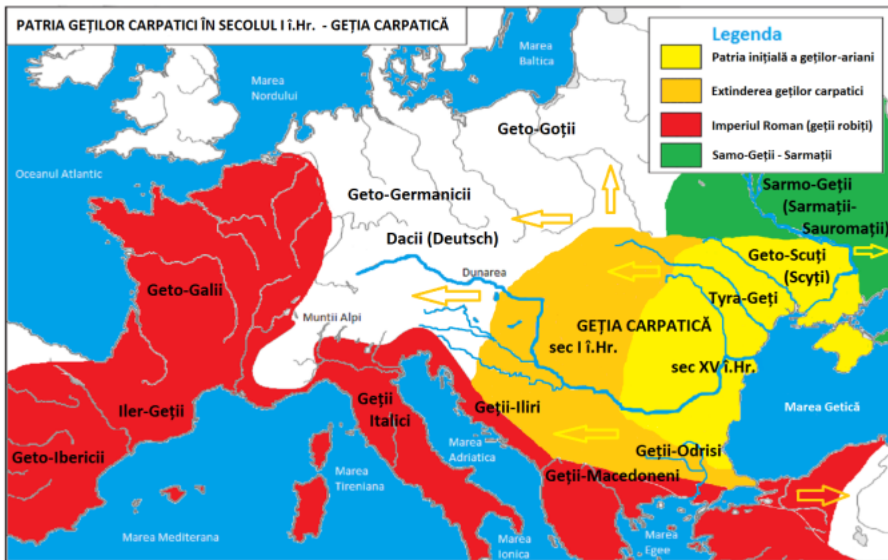
Bibliografie:

Vinereanu, Mihai – DESPRE DREAPTA INTERPRETARE A DATELOR DIN LIMBILE ROMANICE SAU CĂTRE O NOUĂ ȘTIINȚĂ A ROMANISTICII

[GETO-RUMÎNII DIN CARPAȚI VORBESC DE CÎTEVA MII DE ANI LIMBA GETICĂ]

Publicat pe septembrie 14, 2019 de Thraxus Ares

Deși, principalilor trădători ai neamului geto-rumînesc carpatic nu le place că pe acest areal se menține o unitate lingvistică de nezdruncinat după cel puțin 4000-5000 de ani de continuitate etno-genetică, în pofida existenței în aceste milenii a cîtorva imperii care au stors de vlagă sute de generații de băștinași, și au extras comori și resurse imense, e bine să ne reamintim măcar din cînd în cînd și noi băștinașii, dar și celor care speră să înfrîngă această cerbicie a băștinașilor, că nu vor reuși să întrerupă această linie milenară de cultură și tradiție.

Deja suntem obișnuiți că una dintre principalele unelte ale trădătorilor neamului rumînesc s'a dovedit a fi în diverse împrejurări lucian boia (paprika), care printre altele, declară în mod cu totul fals că Ștefan cel Mare vorbea ”moldovenește” și că ”dacă i'am fi spus că e rumîn, n'ar fi înțeles ce spunem”.

Ce e drept, nu știm cît de ridicată era școala și erudiția pe atunci, și cît de multe cunoșteau despre strămoșii lor, rumînii din vremea lui Ștefan cel Mare.

Ce limbă vorbea Ștefan cel Mare și ce limbă credea voievodul că vorbea?

Sînt întrebări la care nu se poate răspunde simplu și asta din mai multe motive. Principala problemă este reprezentată de faptul că nu avem un text scris integral în limba rumînească populară vorbită în vremea lui Ștefan cel Mare.

Cancelaria domnească redacta documentele țării în limba slavonă, limba oficială a vremii. Nici acest lucru nu ar trebui să ne mire: în Europa occidentală contemporană cu voievodul Moldovei limba oficială era latina, care ca și slavona era tot o lingua franca de circulație pentru documente, deși limba maternă a fiecărui european era limba

acelui neam în care s'a născut, iar această limbă a fiecărui neam abia pe la sfîrşitul veacului al XV-lea își făceau loc în cultura scrisă cam toate limbile popoarelor europene.

Primul document în limba rumînă păstrat pînă în zilele noastre este scrisoarea lui Neacşu de la Cîmpulung, datată în anul 1521, la doar 17 ani de la moartea lui Ştefan cel Mare. Sigur, au existat documente redactate în limba rumînească și mai demult, dar acestea nu ne'au parvenit prin timp, sau nu au fost încă descoperite.

Eliminarea confuziilor

Problema ridicată de afirmaţia trădătorului lucian boia paprika este complicată suplimentar de planurile diferite pe care se poartă disputa asupra perechii rumîn-moldovean.

De multe ori este creată o confuzie (intenţionată sau nu): termenul de moldovean se poate referi la un cetăţean al statului medieval Moldova, locuitor al regiunii istorice Moldova din actuala Rumînie, cetăţean al Republicii Moldova sau poate desemna un individ care își asumă construcţia sovietică a unei identităţi etnice şi naţionale promovată de Uniunea Sovietică începînd din anul 1924.

Suprapunerea acestor planuri denotă rea-voinţă cu intenţii politice sau ignorarea surselor istorice. Cînd vorbim de identitatea etnică medievală a rumînilor ne izbim de alte complicaţii şi confuzii. Pentru perioadele vechi lipsesc documentele create de rumîni, iar documentele scrise de rumîni mai apoi sînt redactate sute de ani în limba slavonă sau limba latină.

Mai mult, cei care scriau aceste documente nu o făceau pentru a ne lămuri nouă dilemele din ziua de azi – hîrtia era scumpă și știutorii de carte puţini, iar documentele scrise aveau scopuri practice (în general atestarea proprietăţilor). Nu putem decît să tragem cu ochiul printre perdelele istoriei şi să încercăm să bănuim cam cum gîndeau strămoşii noştri acum 500 de ani.

Documentul polonez şi poreclele moldovenilor

În arhivele Poloniei este păstrat tratatul încheiat între Ștefan cel Mare și regele Poloniei în anul 1485, tratat care poartă menţiunea ”ex valahico in latinum versa est” – ”a fost tradus din valahă în latină”.

De ce au ales diecii polonezi să denumească ”valahă” limba în care a fost redactat un tratat cu Ştefan cel Mare?

Dacă voievodul Moldovei ar fi fost pătruns de o identitate moldovenească fermă ar fi trebui să fie folosită denominarea de ”limbă moldovenească”. Polonezii contemporani cu Ştefan cel Mare cunoşteau destul de bine realităţile: moldovean se referea la identitatea politică, însă identitatea lingvistică şi etnică era ”valahă” – sau mai bine zis rumînească, ”valah” fiind numele dat rumînilor de străini, un exonim.

Ar trebui să încercăm să răspundem la întrebarea ce limbă vorbea Ştefan cel Mare şi contemporanii săi din Moldova medievală? Ce cuvinte foloseau şi conform căror reguli?

Este greu de răspuns la această întrebare cîtă vreme nu va fi descoperit un document din acele vremuri scris integral în limba vorbită de popor. Însă documentele de cancelarie ale lui Ştefan cel Mare, deşi sînt redactate în limba slavonă, conţin totuşi o serie de cuvinte în limba populară, transcrise cu alfabet chirilic.

Avem astfel numeroase nume de sate şi locuri precum: Găureni, Poiana de la Pîrîu, Galbeni, Miculeşti, Căcăceni, Deocheaţi, Toporăuţi, la Movile, Urdeşti, Uşiţa, Roşioara, Urseşti, Măzăreşti, prisaca Vrabia, Vultureşti, Cioreşti etc.

Tot în documentele slavone apar numeroase nume de boieri, ale căror porecle ne furnizează o amplă colecţie de substantive folosite în limba populară din vremea lui Ştefan cel Mare:

Lînă Rugină, Petru Puiul, Giurgiu Blidarul, Ion Munteanu, Moişă Filosoful, Petru Oţelescul, Mîndrea, Candrea fiul lui Greul, Creţu, Iuga Grasul, Zbierea Pîrcălab, Fătu, Marcu Bălaur, Vîlcu Purcelescul, Mihul Lungul, Giurgea Căcărează, Radul Cîrlig, Ion Frunteş, Mihul Ciocan, Ivan Ciumalea, Urîta fiica Malei nepoata lui Giurgiu Piatră, Giurgiu Puţeanul etc.

Avem astfel o serie de substantive comune pe care le înțelegem fără nici un fel de probleme la 500 de ani de la consemnarea lor în scris, plus o serie de elemente gramaticale precum declinarea substantivelor ceea ce ne îndreptățește să spunem că în cazul inventării unei mașini a timpului un moldovean din vremea lui Ștefan cel Mare s'ar înțelege fără probleme cu un oltean, cu un dobrogean, sau cu un ardelean contemporan cu noi, mai ales în ceea ce privește lexicul de bază.

Ștefan cel Mare vorbea rumînește – sau cel puțin s'ar fi înțeles cu un rumîn – dar ce limbă credea el că vorbea?

Noi credem că Ștefan ce la Mare nu avea probleme de acest gen. De nicăieri nu rezultă că rumînii din acele vremuri aveau astfel de preocupări.

Tătarul şi legea rumînească

La 8 februarie 1470 Ştefan cel Mare emitea în Suceava un document extrem de interesant, din care redăm în rîndurile următoare un fragment de interes pentru discuţia de faţă:

”(…) am dat această carte a noastră tătarului şi robului nostru care au fugit de la noi şi din ţara noastră în Ţara leşească, anume Oană tătarul, şi copiilor lui, pentru aceea ca el să vină de la sine înapoi (…) iar de robie să fie iertat (…) aşa cum stau şi trăiesc în ţara noastră toţi rumînii după legea rumînească (…) şi să nu dea şi să nu plătească niciodată nimic după legea robilor şi a tătarilor, nici coloade, nici dare să nu plătească nici unui boier al său, la care va trăi atunci. Iar cine îi va pîrî pentru orice faptă (…) ei să nu plătească nici o ajutorinţă mai mult, ci numai să plătească după legea rumînească, cum este legea rumînească, iar mai mult de aceasta să nu dea, ci să fie în ţara noastră după legea rumînească.”

Fragmentul necesită cîteva explicaţii suplimentare, dincolo de evidenţa eliberării unui rob tătar. În original, ”legea rumînească” este redată prin ”voloskîm zakonom”, dacă vrem să fim extrem de precişi ”legea valahă”.

Expresia nu este o confuzie sau o greşeală, pentru că este repetată în document de patru ori. Este un document intern, Ştefan cel Mare nu se adresa vreunui principe european căruia, pentru a nu'l zăpăci într'o epocă a geografiei precare, ar fi trebuit să'i vorbească de ”Valahia Minor”.

Fiind vorba de un document intern, Ştefan cel Mare (care se intitulează la început ”domn al Moldovei”) ar fi putut folosi netulburat expresia ”legea moldovenească” – însă a preferat ”legea vlahă” sau ”legea rumînească”, fără doar și poate pentru că moldovenii aveau conștiința apartenenței mai largi la neamul rumînesc carpatic, ”jus valahicum” nefiind aplicat doar de unele grupuri rumînești restrînse, ci de întreaga suflare rumînească.

În cazul de faţă, cînd discutăm despre ”legea rumînească” în opoziţie cu ”legea robilor” şi ”legea tătarilor” este vorba de setul de reguli (impozite, norme juridice) care se aplica unei anumite categorii sociale, categorie socială care se suprapunea unei identificări etnice – legea rumînilor (persoane libere) opusă legii tătarilor (persoane cu statut de robi).

”Voloskîm zakonom” a lui Ştefan cel Mare de la 1470 aminteşte de ”zakonom vlahom” a lui Ştefan Duşan care se aplica rumînilor de la sudul Dunării în anii 1334-1346, dar şi de ”jus valahicum” din Transilvania, aflat în vigoare pînă tîrziu în secolul al XVIII – răspîndirea şi comunitatea lingvistică a grupurilor cărora li se aplicau aceste norme juridice îndreptăţindu’ne să folosim termenul de ”legea rumînilor”.

Germanii supăraţi pe unguri înainte de apariţia naţiunilor

În prezent domină concepţia că naţiunile au apărut în secolul al XIX-lea, şi că naţiunea este o construcţie artificială, fără nici un fel de suport în perioadele anterioare.

Conform acestei teorii, etnia nu avea aproape nici o importanţă în evul mediu, în această epocă diferenţele erau sociale: nobili, clerici, orăşeni şi ţărani – se spune că nu conta originea etnică.

Numai că această teorie nu prea se potriveşte deloc cu jurnalul sasului braşovean Andreas Hegyes care îi înjura cu sîrg pe unguri pe la 1613.

Hegyes manifesta o conştiinţă naţională bine definită cu vreo 200 de ani înainte să fie inventate naţiunile. Iar criteriul etnic funcţiona deja, la Braşov de pe la 1500.

Statutul breslei blănarilor din Braşov de la 1424 (cel mai vechi document de acest tip păstrat) punea o singură condiţie pentru intrarea în breaslă: candidatul să fie născut legitim.

Statutele breslelor din anii următori păstrează această condiţie pentru candidaţi, iar în listele de meşteri şi calfe din Braşov, pe lîngă numele majoritar germane apar şi nume maghiare.

Situaţia se schimbă brusc în 1505 în statutul breslei arcarilor, unde se spune aşa:

”Ungurii care sunt acum în breaslă să rămână şi în continuare cu fii lor în breaslă, dar pe viitor să nu fie luat la meşteşug cineva de altă limbă, ci numai germani.”

Urmează o serie de înnoiri de statute sau statute noi care îi exclud pe maghiari din breslele braşovene.

Statutul breslei aurarilor de la 1510 spune:

”Să nu primească pe nimeni în sus-numita breaslă a aurarilor, dacă nu este născut legitim şi creştin din părinţi evlavioşi şi cinstiţi, care să fie de limbă germană, deoarece nu se primeşte nici un maghiar în breaslă.”

Înnoirea statutului breslei blănarilor din 1528 (care la 1424 îi primea pe maghiari):

”De asemenea, nici un străin să nu fie primit în breaslă, dacă nu aduce scrisori suficiente, că este apt, că este născut legitim şi că este de neam german.”

O explicaţie fundamentată a excluderii maghiarilor din breslele braşovene de la începutul veacului al XVI-lea ar necesita mai multe cercetări, extinse la nivelul întregii Transilvanii.

Totuşi am găsit o motivaţie în statutul breslei tîmplarilor, pictorilor şi sculptorilor în lemn braşoveni din anul 1523:

”De asemeni, să nu fie primit în viitor la meşteşug vreun ucenic maghiar. De asemeni, pe viitor să nu fie primit nici un meşter maghiar în vreo breaslă a meşteşugului nostru din cauză că maghiarii şi germanii rareori trăiesc paşnic unii cu alţii.”

Moldovenii erau de fapt rumîni, rumări

Bodea Rumărul dintr’un hrisov al lui Ștefan cel Mare, emis la Suceava pe 13 martie 1489 (6997)

Traducere din Documenta Romaniae Historica. Seria A. Moldova. Vol. III (1487 – 1504), București, 1980:

”Iar hotarul acestei seliști, unde a fost Târgul Săratei, mai sus de gura Săratei, <să fie> începând de asemenea de la gura Săratei, și pe malul Prutului în sus pînă la seliștea lui Bodea Sîrbul (Бодѣ Сръбоуλа), de aici tot pe malul Prutului în sus, pînă la seliștea lui Bodea Rumărul* (Бодѣ Р8мър8λа), iar de aici în sus la deal și peste cîmp la pisc la matca Săratei, de aici pe vechiul drum la deal și pe vîrful dealului în jos. la movila săpată, de aici pe pisc la un stîlp și la un alt stîlp, de aici pe drum până la hotarul lui Limbădulce. Acesta le este tot hotarul.”

Fotocopie din Colecția de Documente a Serviciului Județean Iași al Arhivelor Naționale

Scrisoare din perioada 1592-1597

Primarul rumîn și cel armean din Suceava și consilierii lor cer lui (Gaspar sau Johannes) Budaker și lui Urban (Weidner) să elibereze niște oameni reținuți la Bistrița. Ei exprimă totodată rugămintea de a nu se reclama drepturi vamale pentru boii cumpărați în Transilvania de Csáky István.

”† Scris’am adecă noi, birăul cel rumânescu şi cu cel armenescu şi cu 24 de pîrgari de la uraş, de la Suceava, şi vă mulţemim dumilor-voastre ca fraţilor şi ca vecinilor de bine şi de socotinţă prentru ce aţi făcut bine de ne’aţi socotitu oameni ai noştri şi fraţii. Acmu ne rugăm dumilor-voastre să faceţi b(i)ne prentru voia noastră să grăiţi acelui neamiş mare, lui Ianăş, ce ţine vidicul dumilor-voastre pre acolea, ca să slobodzească pre feciorii noştri ce avem acolea, însă armeani şi cu alţii ce au pre lîngă ei. Iară, de bine ce veţi face dumile-voastre, noi avem a mulţemi ca fraţilor, şi ce va hi treaba dumilor-voastre la noi, noi avem a face prentru voia dumilor-voastre. Şi să fiţi dumile-voastre sănătoş, adevăr.

Nr. 5

Suceava, 1592—1597.

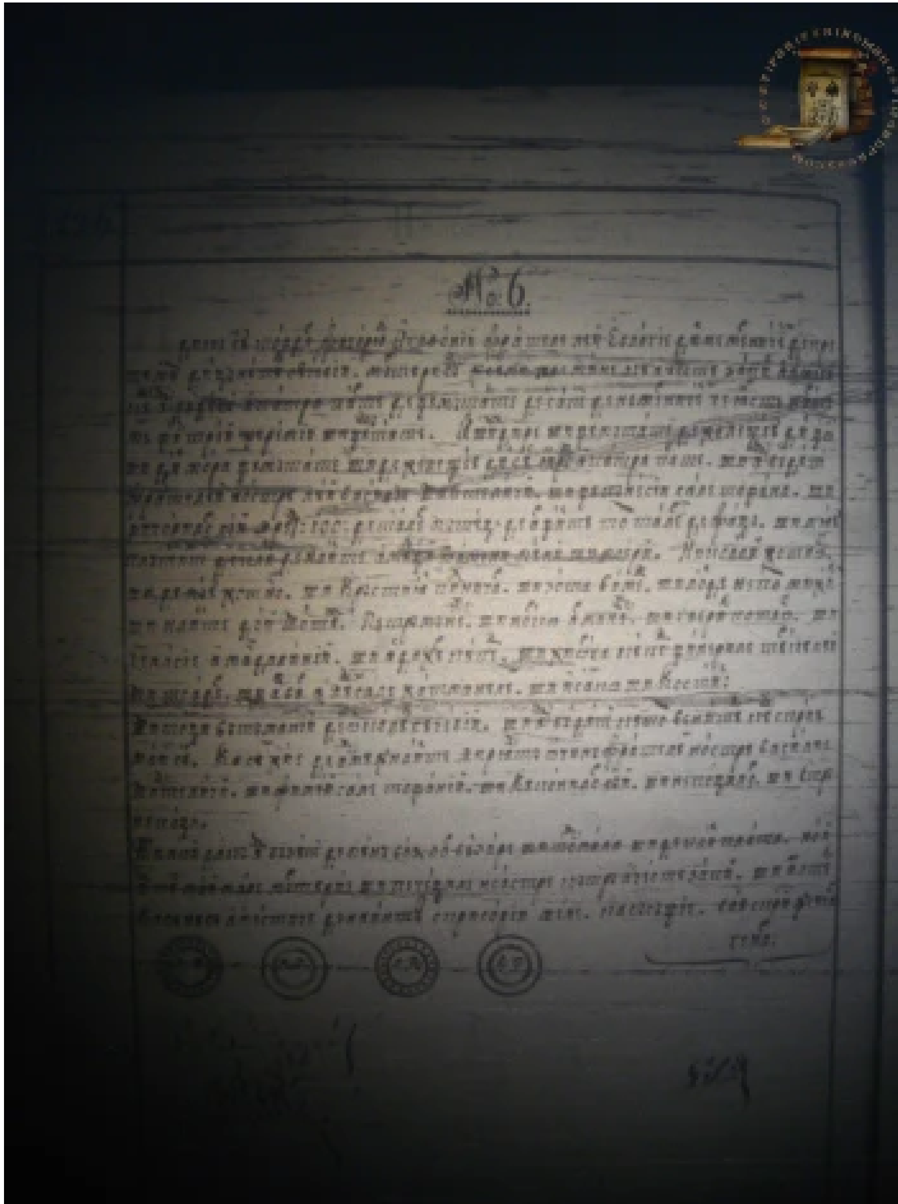
Sc(r)is în Suceava.

Și ne rugăm dumilor-voastre, că am înțelegut că ceareți du(mi)le-voastre vamă de preste acei boi ce'au luat Ceachi Iuștuan. ce ne rugă, să iertați dumile-voastre, că nu să cade, nice'i cu direaptă.

† Scris'am la giupînul, la Budachi birăul, și la Orban birăul, sănătate."

Toader, fiul Agathonei, vinde unui frate partea sa din satul Nemerniceni, ținutul Suceava (1609)

"Adecă eu Toader, ficioriul Agathonii, fratele lui Evloghie din Nemerniceni despre Șumuz, din țănutul Sucevii, mărturisesc însumi pre mine cu acestu zapis al mieu, cum am vândut a patra parte de giumătate de sat Nemerniceni, ce iaste parte me, fac trei jerebii și giumătate, așijdire și giumătate de heleșteu, din gios și din mo(a)ra, giumătate și de heleșteu din sus, iarăși a patra parte. Și am vândut fratelui nostru lui Vasilie Șaptelici și giupănesii sale Tofana și ficiorilor săi drept 100 de taler(i) bătuți, de argintu, tot taleri de față. Și mi'au plătit deplin, denainte a mulți oameni buni și boeri: Nicolai hotnog și Dubău hotnog și Cărstiian pihnicer și Zota vameș și Londe, nepot Mihili(i) și'nainte doi șultuj(i) Pet(ru) rumînesc și Norco arminesc și Gavriil Potlog și Ghelasie a Magdalinii și Andahur cupeț și Hiorga cupeț, ginerile Turcului și Toader și Afvar, a dumisale hatmanului și Isaico și Costin și toți vătămanii de ocolul Sucevii. Și am vândut cu tot venitul, cum scrie mai sus, ca să'i hie de acum înainte diriaptă ocină fratelui nostru, Vasilie Șaptelici și fimei sale Tofanii și cuconilor săi și nepoților și strănepoți(lor).

Și noi dacă am văzut de bună voia lor vănzare și tocmala și deplin plata, noi am pus mai mare mărturie și pecețile noastre cătră acestu zapis. Și altul ca să nu să amestice, denaintea scrisorii mele, ca să să știe.

S'au scris în Suciav(a), 7117 (=1609) Ghenar 28.
S'au posleduit, Constandin Leondari sulg.
Mare log(o)f(ă)t."

Moldovean vorbitor de limbă rumînă

În lucrarea „De neamul moldovenilor, din ce ţară au ieşit strămoşii lor" cronicarul Miron Costin lămureşte cît se poate de clar diferenţele între identitatea lingvistică, identitatea etnică şi identitatea politică.

În termenii actuali, cetățenia era moldovenească, însă locuitorii Moldovei medievale erau rumîni care vorbeau limba rumînă.

În introducerea lucrării amintite, Miron Costin enunţă scopul efortului său:

„Începutul ţărilor acestora şi a neamului moldovenescu şi muntenescu, şi cîţi sunt şi în ţările ungureşti cu acest nume şi rumîni şi pînă astăzi, de unde sînt şi de ce seminţie, de cînd şi cum au descălecat aceste părţi de pămîntu…"

Deşi boier moldovean, Miron Costin se considera avînd aceeaşi origine etnică şi vorbind aceeaşi limbă cu rumînii din Transilvania şi Ţara Rumînească.

"Şi aşa neamul acesta de carele scriem, al ţărilor acestora (Moldovei şi Ţării Munteneşti şi rumînilor din Ardeal), numele vechiu şi mai direptu iaste rumîn, adică rîmlean, de la Roma, tot acest nume au ţinut şi ţin pînă astădzi..", subliniază cronicarul.

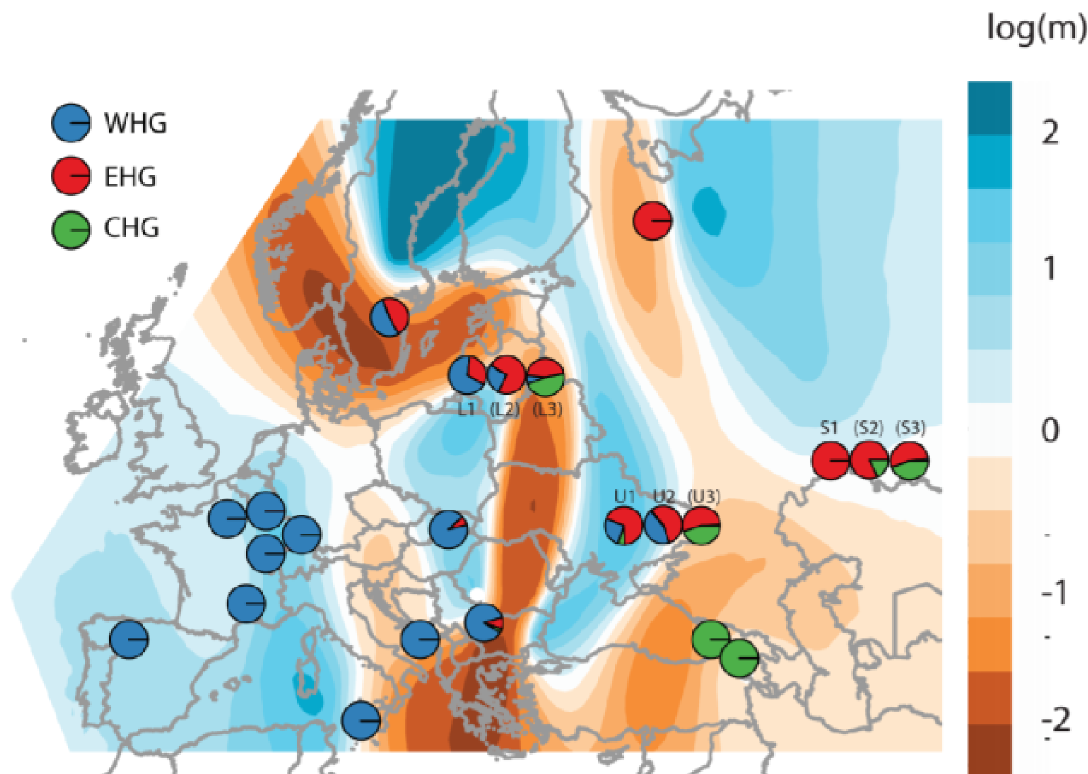
POTOPUL ȘI LIMBA ROMÂNĂ

Publicat pe februarie 23, 2018 de Thraxus Ares

Ce legătură există între Potop și Limba Română vom vedea în cele ce urmează. În câteva cuvinte putem afirma că o parte din strămoșii românilor au trăit pe plajele Mării Negre și ale Gurilor Dunării care acum sunt inundate sub apele mării. De asemenea, se poate spune că parte din strămoșii dunăreni ai românilor, au înlocuit mai întâi prin migrare și apoi prin înmulțirea populației, dintr'un anumit răstimp istoric semințiile vechi ale mezoliticului Europei de vest devenind majoritare numeric.

Cunoaștem că sunt destui teoreticieni, istorici, arheologi sau alți specialiști care vorbesc de o sedentaritate a românilor în spațiul carpatic, însă acestora trebuie să le răspundem că strămoșii noștri nu au fost chiar sedentari, din moment ce aceștia nu s'au cantonat doar la acest spațiu. Chiar dacă mezoliticul românesc este marcat în mare parte de o stabilitate a populației, așa cum se observă pe harta de mai jos marcat cu maro îndeosebi pentru zonele târzii ale culturilor Cucuteni, Boian și Gumelnița, pe albastru fiind marcate zonele de migrație, nu același lucru se poate afirma începând din neolitic și ulterior, după ce se inventează roata și se domesticește calul.

Este cât se poate de evident că cei care adoră ideea sedentarismului se bazează pe o componentă importantă a băștinașilor care nu au plecat niciodată asigurând o permanentă continuitate, dar la fel de adevărat este că multe triburi pentru care spațiul devenise insuficient au migrat spre vest.

Albastrul indică regiunile din Mezolitic cu migrație înaltă și regiunile maronii cu sedentarism relativ scăzut (rata migrației relative).

Numai că referindu'ne la popoarele nomade trebuie să amintim că și acestea au păstrat o rezervă de populație la locurile de baștină. E cazul să amintim aici mongolii, tătarii sau turcii care cu toții au păstrat în Asia o anumită continuitate, deși contingente importante s'au deplasat către zonele europene. Același lucru se poate spune și despre triburile de siberieni și uralici care azi își spun unguri, cei care și azi mai au rude lingvistice îndepărtate geografic precum sunt mansii și kanthy în Siberia.

Dacă acest lucru s'ar fi petrecut altfel, Europa nu ar fi avut distribuția genetică a populației din zilele noastre, iar istoria s'ar fi scris altfel. Problematica este extrem de simplă: așa cum în spațiul carpatic s'au așezat seminții cu ADN diferit, în diferite etape și conjuncturi istorice succesive, la fel generațiile următoare au plecat din spațiul carpato-dunărean și și'au continuat destinul de a popula mai departe continentul către vest până la Atlantic.

Un alt lucru privit cu superficialitate este cel al atribuirii poporului român a unei eterogenizări etnice mai mare decât ea a fost posibilă în trecut, coeziunea lingvistică pe un areal atât de întins fiind un argument solid împotriva acestei teorii. Nici măcar considerentele de ordin genetic nu converg către acest fals postulat.

Proto-europenii au trăit ca vânători-culegători până în anii 7000 î.Hr. pe țărmurile Mării Negre, sau mai exact pe malurile Lacului Getic care era de mai mică întindere, după ce apele Mării Getice (sau Sarmatice) s'au retras acum mai multe milioane de ani. Aceștia erau în principal oameni ce trăiau pe coasta mării cu o tehnologie avansată și o bună organizare socială. Datorită faptului că'și confecționau bărci erau pescari și buni marinari. De unde știm că'și construiau bărci?

Premiza 1. Un neam trăitor la malul unei ape nu putea rezista tentației de a intra în posesia nesecatei bogății de hrană ce îl aștepta în mare ca să o dețină. Fiind un bun vânător pe uscat, devine un la fel de bun vânător de apă și un marinar cutezător.

Premiza 2. Dacă legenda biblică a Arcei lui Noe are un sâmbure de adevăr privind măreția unei astfel de construcții, cum am putea nega că acest neam nu putea fi unul de marinari și pescari încercați ce'și confecționau cu ușurință ambarcațiuni de diferite tipuri sau mărimi.

Astfel de bărci scobite în trunchiuri de copac numite monoxile descoperite pe teritoriul României se află la Muzeul de Istorie şi Arheologie Prahova (aici sunt două), la Complexul Muzeal Arad, și una este şi la Muzeul Marinei Militare din Constanţa.

Trunchiul de copac scobit este primul pas în arta nautică, o tehnică veche de mai bine de 5000 de ani fapt demonstrat de descoperirea în unele aşezări preistorice dobrogene a unor resturi de peşti ce nu puteau fi pescuiţi decât în larg. Desigur, fiind un material perisabil în mediu aerob, de aceea nu ne'au rămas unele foarte vechi, păstrându'se neatinse doar în mediu anaerob, mai ales acelea ce s'au scufundat în mâlul care le'au protejat. Aceste tipuri de bărci erau folosite şi ca pod umblător: două dintre ele erau puse una lângă alta, legate între ele şi acoperite cu scânduri, pentru a putea trece chiar şi un car cu boi de pe un mal pe altul.

Lacul Getic, putea fi considerat un Mare Nostrum, „marea noastră". Această situație era într'o anumită măsură comparabilă cu cea a elenilor de mai târziu din Marea Egee. Faptul că au folosit „marea lor" ca mijloc de transport și comunicare înseamnă că limba lor nu numai că s'a răspândit pe toate țărmurile, dar și a împiedicat o diversificare prea mare a acesteia. Toți elenii au susținut că nu s'au putut înțelege și au prezentat toți vorbitorii non-eleni ca barbari. Aceștia erau niște străini care vorbeau un „blablabla" ale căror "bâlbe" nu le puteau înțelege niciun elen. Cum de se diferenția limba elenilor plecați din câte știm, dintr'un loc apropiat cu al acestor barbari, vom încerca să deslușim în rândurile următoare.

Dacă o limbă se răspândea pe cele mai multe maluri ale unei mări sau a unui lac închis, mai mult sau mai puțin închis cum vom considera Lacul Getic înainte de Potop, atunci limba avea tendința de a deveni mai uniformă. Ritmul și intensitatea dezvoltării unei limbi comune depindea de o serie de condiții, cum ar fi: sentimentul tribului ancestral și tradiția, contactele familiale intense, comerțul și monopolul comerțului, care a oferit o valoare adăugată mult mai mare, condiții de viață similare, inamic comun și așa mai departe.

Proto-europenii în jurul Mării Negre, apoi Celții în jurul Mării Irlandeze, Germanicii în jurul Mării Nordului, Minoicii din Marea Egee, ar părea că exista un model aici. Cu toate acestea, situația o vom considera momentan doar o coincidență, dacă ne raportăm și la triburile ce locuiau în jurul Mării Adriatice care au vorbit limbi diferite, de exemplu, în Peninsula Italică de unde se pretinde de latiniști că s’ar fi latinizat alte popoare, din locul unde nu a reușit să devină ea însăși unitară.

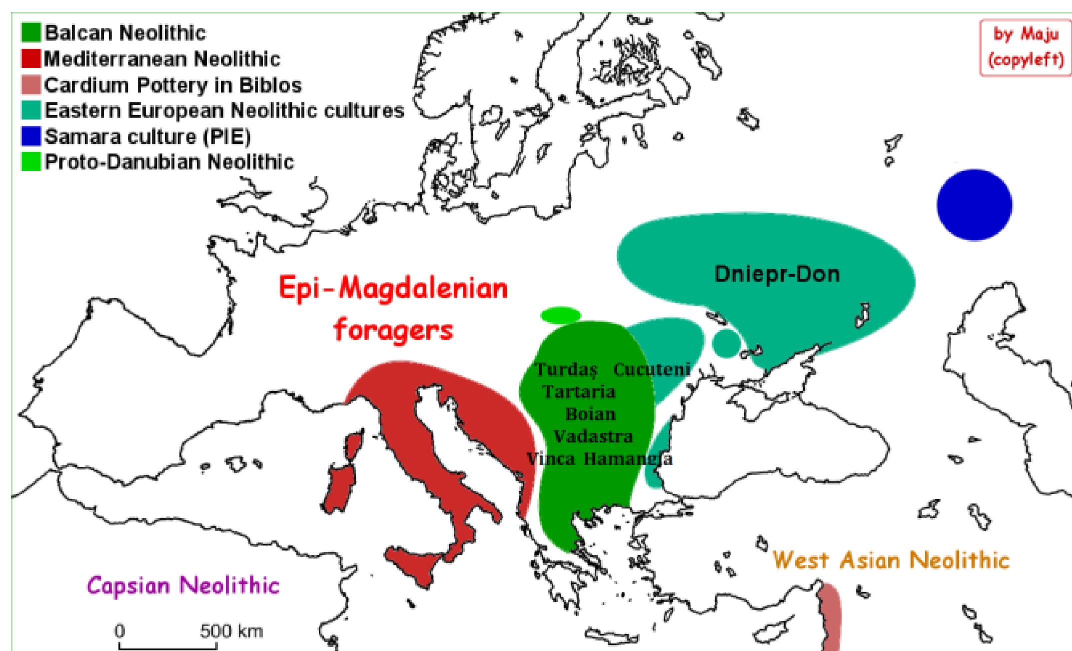
Limba proto-europeană se dezvoltă, probabil, între 20 000 î.Hr. și 10 000 î.Hr. În 1997, William Ryan și Walter Pitman au publicat dovezi că o inundație masivă a Mării Negre a avut loc în jurul anului 5600 î.Hr. prin Bosfor. În acel moment, ”Marea Neagră” era un lac de apă dulce, cu un nivel de apă situat la aproximativ 80 de metri sub nivelul actual. Nivelul apei din Marea Neagră între 20 000 î.Hr. și 10 000 î.Hr. este mai greu de evaluat. Este foarte probabil că plajele se mișcau continuu înainte și înapoi în diferite epoci, ceea ce face dificilă atribuirea unei plaje vechi pentru o anumită perioadă care acum probabil este situată sub apă.

O altă consecință este că găsirea dovezilor arheologice ale existenței însăși a oamenilor din acea epocă care au trăit pe plaje va fi dificilă. Știm că oamenii preferau să locuiască în apropierea plajelor. Avem nenumărate exemple în istorie în locuri diferite pe glob, Nil, Indus, Tigru și Eufrat etc. O imensă sursă de hrană putea fi găsită în fostul mare lac cu ajutorul pescuitului. Hinterlandul din spatele țărmului era, de asemenea, plin de vânat sălbatic. Hinterlandul atrage păsări de apă ușor de capturat. În acel mediu primitor și atractiv, au locuit primii europeni.

Dr. Ryan și dr. Pitman ar fi dorit să teoretizeze pe un teren mai sigur, când sugerau o legătură între creșterea bruscă a Mării Negre și schimbările culturale din Europa și din alte părți. Începând acum 12.000 de ani în urmă, imediat ce lumea a ieșit din ultima epocă glaciară, Europa și părți din Asia au suferit într'un interval de 1.000 de ani de condiții deosebit de aride. Nivelul Mării Negre scăzuse, dar țărmul fertil trebuie să fi fost o oază primitoare. Oamenii care trăiau deja acolo ori au venit ulterior, reacționând la criza ecologică din jur, ar fi putut dezvolta o cultură agricolă timpurie. Nimic nu este dovedit, desigur, pentru că orice urmă a așezărilor lor este acum sub apă. După ce perioada aridă s'a încheiat, în Anatolia (azi Turcia) și în nordul Balcanilor, a apărut o fermă întinsă, dar în acest moment cele mai vechi dovezi ale agriculturii sunt înregistrate la sudul Mării Negre.

Cei doi geologi sugerează că, odată cu aprovizionarea cu apă proaspătă dulce, oamenii de la Marea Neagră ar fi putut fi și fermieri de succes. Ulterior inundației bruște acum 7500 de ani, acești oameni trebuie să'și fi luat cunoștințele și abilitățile în altă parte, inclusiv spre sud în Levant sau Mesopotamia. Arheologii au stabilit că în următorii 200 de ani așezările agricole au început să apară pentru prima dată în văile și câmpiile râurilor din Europa Centrală. Deplasarea oamenilor în această direcție ar putea fi explicată deoarece cea mai mare pierdere a uscatului la inundații a avut loc pe coasta de vest și nord a Mării Negre la Gurile Dunării.

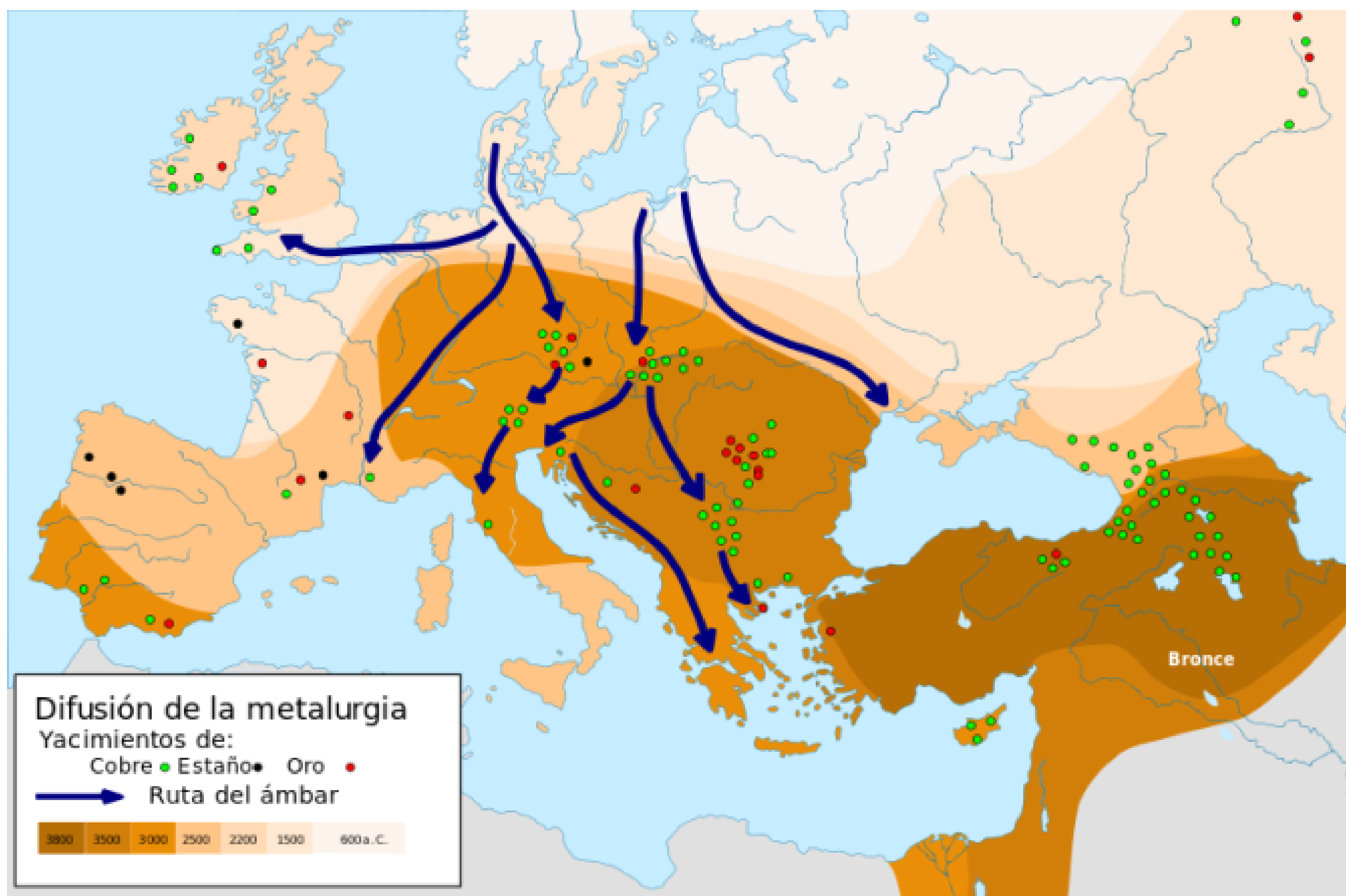
Despre migrarea populației, dr. Ryan și dr. Pitman au concluzionat într'un raport al constatărilor lor, că „ar fi putut fi provocată de expulzarea permanentă a locuitorilor care s'au adaptat la resursele naturale ale periferiei vestice de la Marea Neagră".

În imediata apropiere a Gurilor Dunării se remarcă una dintre cele mai avansate culturi ale neoliticului românesc și mondial, Cultura Cucuteni, dar și Turdaș-Vinca, Boian, Gumelnița etc.

Într'un studiu recent se arată că sud-estul Europei a servit în mod constant ca zonă de contact genetic între diferite populații. Acest rol a contribuit probabil la seria extraordinară de inovații culturale care caracterizează regiunea, de la figurinele elegante ale neoliticului până la ornamentele și metalele prețioase de la Varna. Înainte de sosirea agriculturii, această regiune a înregistrat o interacțiune constantă între grupurile extrem de divergente de vânători-pescari-culegători, iar această interacțiune a continuat, poate accelerat, după preluarea agriculturii în viața socială, (www.nature.com/articles/nature25778).

Douglass Bailey, arheolog de la Universitatea din Wales din Cardiff, care se specializează în săpăturile din Balcani, a spus că la început a fost precaut cu astfel de speculații, dar ulterior s'a gândit că dr. Ryan și dr. Pittman ”ar fi putut să fi dat peste ceva extrem de important”.

Migrația poporului Mării Negre, arăta el, ar fi putut fi „punctul de plecare pentru o perioadă drastică de schimbare care a culminat cu epoca cuprului", o perioadă de cultivare a alimentelor, a așezărilor permanente și a noii tehnologii a metalelor care a început cu aproximativ 7000 de ani în urmă. Cei doi geologi Lamont-Doherty și'au început cercetările când au fost invitați de Academia de Științe din Rusia să se alăture unei expediții e cercetare.

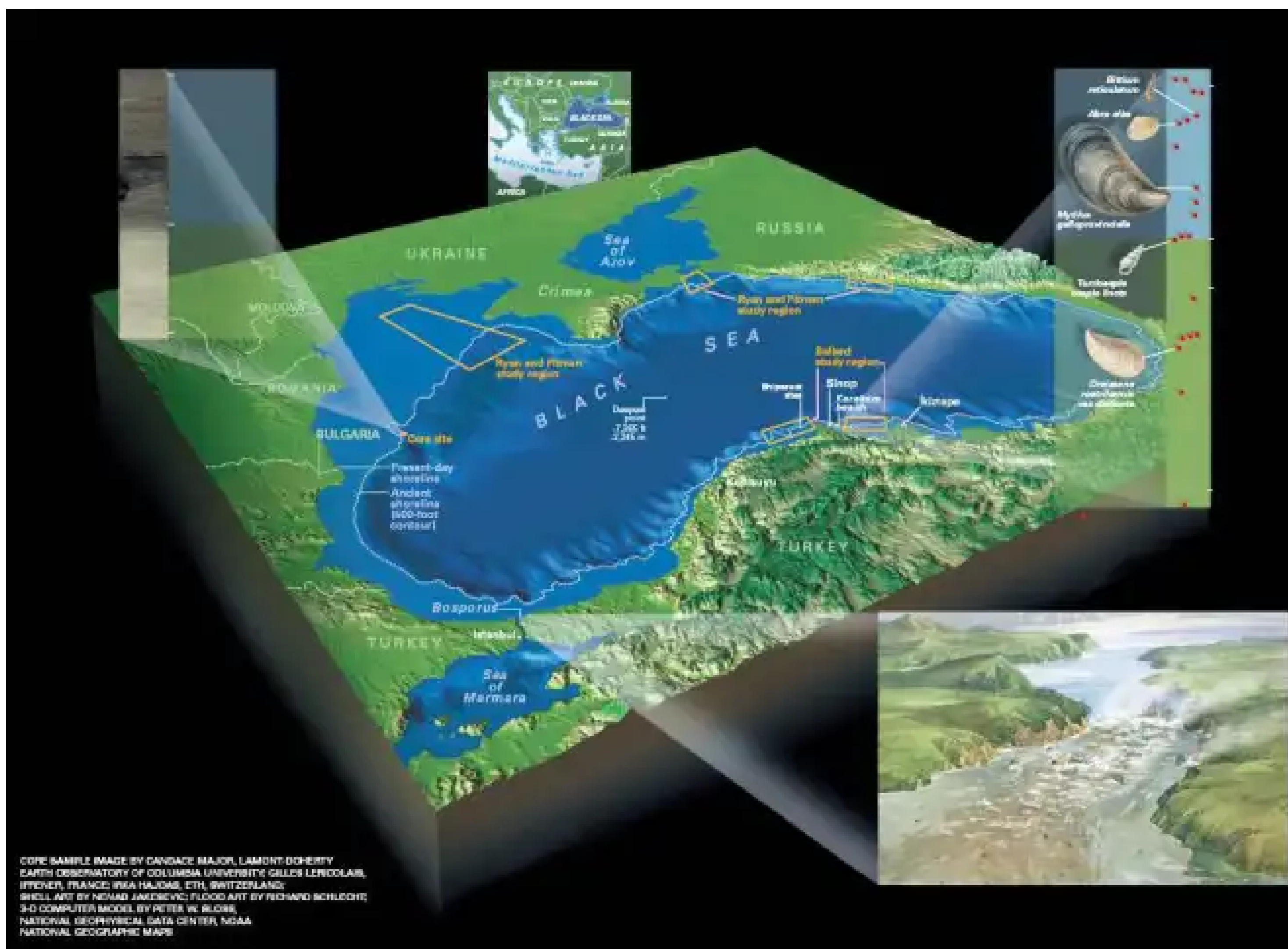
Ei tocmai aflau de la Dr. Petko Dimitrov de la Institutul bulgar de Oceanologie din Varna că a detectat fostele plaje ale Mării Negre, când nivelul apelor părea la mai mult de 400 de metri mai jos. Cercetările anterioare au stabilit că Marea Mediterană era practic uscată sau în orice caz foarte joasă și a fost completată după epoca de gheață și că Marea Neagră a fost cândva un bazin de apă dulce. Dar s'a crezut că legătura dintre cele două mări a avut loc treptat.

Lucrând împreună cu rușii, dr. Ryan și dr. Pitman au făcut profiluri seismice ale etajului maritim din România, Ucraina și Rusia. Acestea au arătat țărmuri succesive și întinderi de teren uscat odată ce se scufundau, la adâncimi diferite în mare. Probele de sedimente au fost bogate în cochilii zdrobite de apă dulce, albite de soare, când au acoperit plajele originale. În straturile superioare, toate rămășițele erau de viață cu apă sărată."

„Dacă ar fi existat un potop", a spus dr. Pitman,"toate vârstele pentru aceste foste maluri și post-inundații ar trebui să fie aproape la fel.

Dr. Glenn A. Jones de la Texas A & M Institute of Oceanography din Galveston datează organismele descoperite și consideră că este posibil, iar spre surpriza tuturor, data a fost mai recentă decât era de așteptat – cu 7.540 de ani în urmă, cu o ușoară marjă de eroare.

Din câteva calcule rapide, dr. Pitman și'a dat seama că suprafața mării trebuie să fi crescut un picior pe zi, poate de 100 de zile la înălțimea inundației. Pentru ca să se întâmple, torentele de apă trebuiau să treacă prin Bosfor în Marea Neagră, la o rată de 400 de ori mai mare decât a cascadei Niagara. Adâncurile largi din Bosfor astăzi par să ateste forța influxului care a schimbat Marea Neagră și poate sau nu să fi schimbat cultura europeană timpurie și astfel diversificarea rapidă a dialectelor proto-europenilor.

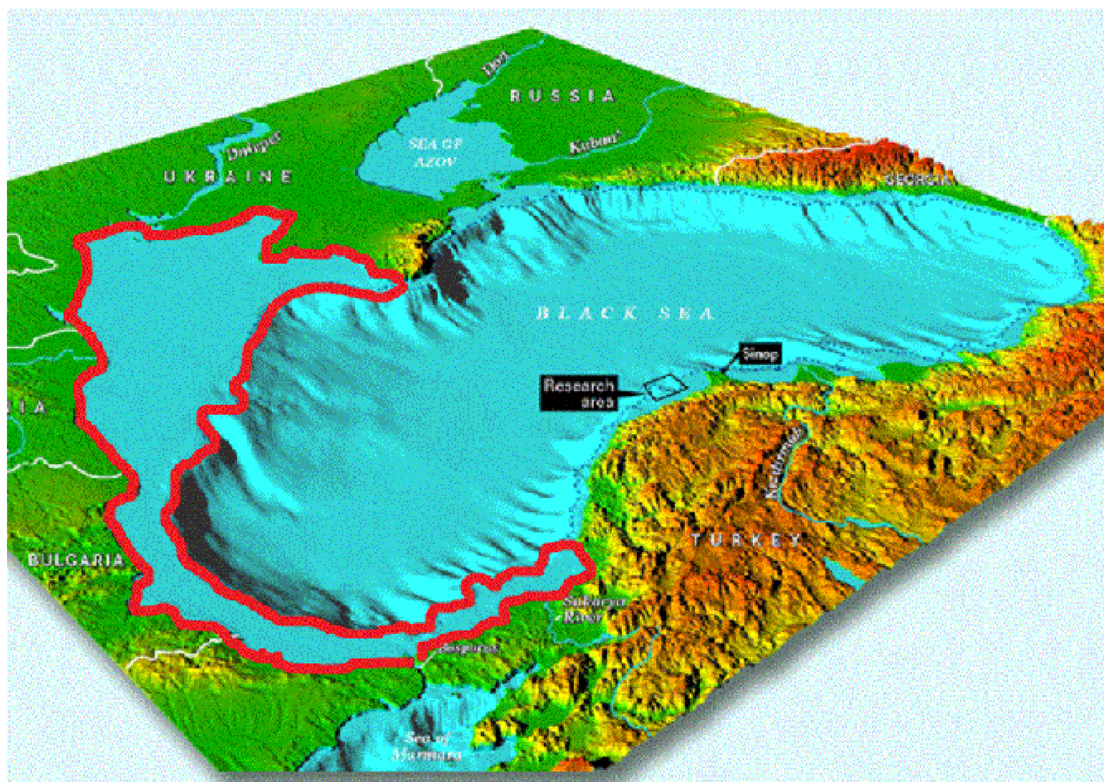

Dacă Pitman și Ryan caută efectele deplasării locuitorilor bazinului Mării Negre ca urmare a inundațiilor, de ce să nu examinăm și alte posibilități?

Este puțin probabil, chiar dacă s’ar da instrucțiuni de la Dumnezeu, că un popor care nu este familiarizat cu ambarcațiunile ar avea expertiza inginerească pentru a construi o navă de dimensiunile Arcei. Povestea Arcei lui Noe a fost văzută mult timp de comunitatea științifică ca o fabulă împrumutată de scriitorii genezei din miturile sumeriene și, prin urmare, trebuie să fi fost un mit. Unele dintre cele mai mari descoperiri arheologice, inclusiv ale lui Pitman și Ryan, au provenit din descrierile obținute din ceea ce au fost considerate a fi mituri. Acestea includ, deși nu se limitează doar la Troia, Sodoma și Gomora, Ierihon, și, desigur, cea a lui Pitman și a lui Ryan.

Geneza 10: 1 până la 10: 5 spune:

”Acestea sunt generațiile fiilor lui Noe, Sem, Ham și Iafet; și ei au fost fii născuți după potop, fiii lui Iafet, Gomer și Magog; Madai, Javan, Tubal, Meșec și Tiras, fiii lui Gomer: Așkenaz, Rifat și Togarma, fiii lui Iavan: Elisei, Tarsis, Kittim și Dodanim. Neamurile împărțite în țara lor, fiecare după limba lui, după familiile lor, în neamurile lor.”

Țărmul marcat cu roșu a fost zona locuită cea mai afectată de inundații masive. Se observă ușor că țărmul estic al Lacului Getic nu prezintă urme de inundații catastrofice ce ar fi putut avea conotații biblice, cu excepția Mării Azov din nord-est.

Rețineți că pasajul pomenește de neamuri, nu terenuri. Ar putea tribul lui Noe să includă niște indivizi marinari înainte de inundații? Dacă nu, atunci cum ar fi obținut expertiza pentru a construi arca?

Există unele dovezi despre comerțul care ar fi existat între orașele Anatoliei și alte orașe de'a lungul coastei mediteraneene. Ar putea aceste orașe să fie avanposturi ale unei civilizații mai mari situate undeva în Bazinul Mării Negre?

Expertul biblic Michael Sanders a subliniat că înființarea unor orașe sumeriene timpurii în câmpia nordică a Tigrului și Eufratului a avut loc la scurt timp după data inundațiilor din Marea Neagră. Se pare evident, că aceasta presupune o cauză și un efect, precum poate a fost și Epopeea lui Ghilgameș. Ghilgameș, care a trăit cu aproape 1000 de ani înaintea lui Noe, aflase despre legenda lui Uta-Napiștim, legenda despre marele potop poruncit de zei din care a scăpat doar bătrânul Uta-Napiștim.

Uta-napiștim sau Utnapiștim este un personaj din Epopeea lui Ghilgameș, care este însărcinat de Enki (Ea) să'și abandoneze bunurile sale lumești și să construiască o navă gigantică care să fie numită Păstrătoarea Vieții. El a fost, de asemenea, însărcinat să'și aducă acolo soția, familia și rudele sale, meșterii satului, pui de animale și semințe. Inundațiile care au avut loc au ucis toate animalele și toți oamenii care nu se aflau pe corabie și se crede că au inspirat povestea Arcei lui Noe. După douăsprezece zile pe apă, Utnapiștim a deschis trapa corabiei pentru a privi în jur și a văzut pantele Muntelui Nisir, unde a poposit șapte zile. În cea de'a șaptea zi, el a trimis un porumbel pentru a vedea dacă apele s'au retras, iar porumbelul nu a găsit nimic altceva decât apă, așa că s'a întors. Apoi a trimis o rândunică și aceasta s'a reîntors, negăsind nimic. În cele din urmă, Utnapiștim a trimis un corb, iar corbul a văzut că apele s'au retras, așa că a zburat în cerc și nu s'a mai întors. Utnapiștim a eliberat apoi toate animalele și a făcut un sacrificiu zeilor. Zeii au venit și pentru că el a păstrat sămânța omului, rămânând loial și având încredere în zei, Utnapiștim și soția sa au dobândit nemurirea, precum și un loc printre zeii cerești.

Dacă o amintire a inundațiilor din Marea Neagră a influențat într'adevăr povestea lui Gilgamesh, atunci ar putea fi și o sursă a povestirii lui Noe în Cartea Genezei. Cercetătorii au remarcat de mult similitudini izbitoare între inundațiile din Epopeea lui Gilgamesh și Geneză și au suspectat că israeliții au copiat versiunea lor din legenda lui Gilgamesh sau independent de o tradiție comună care ar fi putut rezulta dintr'o adevărată catastrofă cu mult înainte.

Dr. Ryan și dr. Pitman recunosc că legătura dintre inundațiile din Marea Neagră, Gilgameș și Noe presupun un decalaj în timp, dar întotdeauna legenda este menționată ulterior desfășurării evenimentelor, și niciodată în cursul lor. Așa se consolidează miturile și legendele în definitiv.

Într'un raport științific, ele se sprijină în principal pe constatările geologice. Dar, în conferințe informale și un documentar de televiziune BBC, difuzat în Marea Britanie, ei elaborează posibilele implicații pentru agricultura timpurie și mitologie, sperând, spun ei, să promoveze un dialog cu alți oameni de știință și arheologi.

Dr. Ryan într'un interviu:

"Tot ce vedem cu adevărat este o corelatie în timp. Nu înseamnă neapărat că există o cauză și un efect. Poate fi doar o coincidență, dar este prea mult ca o coincidență să nu fie investigată în continuare."

Dr. Pitman a spus:

"Arheologii ar trebui să se ocupe într'un fel sau altul."

La BBC, dr. John Dewey, geolog de la Universitatea Oxford, a declarat:

"Geologia este foarte clară. Întrebarea reală este: explică inundațiile biblice sau un alt fenomen."

Dr. Stephanie Dalley, o autoritate de la Oxford, întrebată despre istoria lui Gilgameș, spunea că se îndoiește că există o legătură între evenimentul din Marea Neagră și inundațiile mitologice, remarcând o mare separare a celor două geografic cât și în timp. Ghilgameș care a inspirat povestea a fost posibil un conducător al orașului Sumerian Uruk în jurul anului 2600 î.Hr., două milenii și jumătate după Potopul Mării Negre, iar cele mai vechi versiuni scrise cunoscute ale legendei eroice sunt pe tablete de lut de la un mileniu după domnia sa.

Înțelept ar fi să se poate dovedi, interpreta sau reconsidera că o mare parte din Geneză este o sursă de informații valoroasă despre originile, mediul, geografia și tehnologia ambelor civilizații paleolitice de vârstă timpurie și târzii, în lumina importanței pe care relatările cronicarilor au fost făcute pe seama lor. Înțelegând prin aceasta faptul că, prin înregistrările orale, a fost stabilită legitimitatea cererilor de proprietate asupra terenurilor sau a proprietăților, iar acestea, la rândul lor, au fost consemnate cronologic în memorie, cu asocierea lor cu un eveniment major, cum ar fi inundațiile, războaiele sau domnia unei căpetenii sau a unui rege. Prin astfel de istorisiri, așadar, descendenții unui anumit patriarh au putut să'și legitimeze poziția de lider tribal, să pretindă tratatele și acordurile antice și să ceară un tratament echitabil în timp ce trecea sau revendicau terenurile rudelor sale apropiate și îndepărtate.

Istoria egipteană a fost înregistrată exact în aceeași manieră, datele au fost legate de evenimentele majore. Înregistrările lor conțin, de asemenea, informații istorice, ecologice, medicale, agricole, astronomice, lunare și solare, maritime, inundații, precum și date și înregistrări etnice sau de cucerire. Aceasta ar fi o dezvoltare naturală pentru orice cultură de sine stătătoare, suficientă pentru timpul lor și care includea olăritul, ingineria, filosofia, agricultura, păstoritul, comerțul, țesătoria și alte domenii de specialitate. Fiecare profesie sau specialitate trecea de la generație la generație tehnicile specifice obiectului său.

Popoarele nomade ar favoriza în mod firesc istoriile și tradițiile orale, care nu aveau luxul unei locații permanente în care să inscripționeze istoria și tehnologiile lor pe tablete fragile de lut, ori mai rezistente de piatră. În acest caz, anumite măsuri de precauție pentru a asigura exactitatea acestor istorisiri ar părea sensibile, cum ar fi adoptarea formei litanice. În timp ce egiptenii aveau o metodă de înregistrare a informațiilor importante legate de supraviețuirea de sine și bunăstarea națională, evreii nu au adoptat o metodă scrisă pentru a înregistra date importante până după 1000 î.Hr. O formă litanică de păstrare a înregistrărilor, aparent a fost suficientă până atunci.

Dacă se dă orice credibilitate exactității relatărilor despre Geneză, atunci le putem trata precum datele obținute din alte surse în care se înregistrează istorisirile verbale, acuratețe ce ar presupune un interes minim. Asta înseamnă că narațiunile ar fi, în cea mai mare parte, literale în înțelegerea cronicarului și ar fi predispuse la discrepanțe normale și identificabile, din cauza unei interpretări greșite sau a unor pierderi de date. În acest caz, putem accepta ușor unele dintre aceste date ca fiind doar speculații. Astfel de speculații, la fel de fanteziste de la bun început vor ridica câteva întrebări foarte interesante care să justifice documentarea.

Filozoful grec Platon scrie despre Atlantida că ar fi fost o mare civilizaţie din vest, care a cucerit partea de apus a Mării Mediterane. La apogeu, Atlantida a fost o glorioasă civilizaţie a bronzului, cu o uriaşă armată şi flotă, bogată în resurse naturale şi care a prosperat datorită relaţiilor comerciale cu alte naţiuni.

Nici până astăzi fascinantul continent dispărut nu a fost găsit de arheologi, fiind făcute speculaţii cu privire la locaţia sa, ce vizează o suprafaţă uriaşă, pornind din Irlanda şi până în Antarctica. Cel care a scris foarte mult despre Atlantida este filozoful grec Platon în operele sale Timaios şi Critias, ce se presupune că ar fi apărut în jurul anului 360 î.Hr, scrie şi Joel Levy în cartea sa ”Istorii pierdute”, apărută şi la noi în 2009 la editura Alfa.

Filozoful grec descrie Atlantida ca pe o mare civilizaţie din vest, care a cucerit partea de apus a Mării Mediterane. Platon susţine că Atlantida ar fi avut o formă alungită de circa 700 de kilometri, cu un brâu muntos în jurul coastelor şi o întinsă câmpie centrală. Pe principalul vârf muntos din sud s'a construit un mare acropolis în jurul căruia a înflorit principalul oraş cetate. Principalul oraş al Atlantidei era apărat de canale dispuse în cercuri concentrice, cu ziduri înalte care protejau zonele din cercurile intermediare. Atlanţii ar fi realizat un vast canal, ce lega mai multe canale mai mici cu oceanul în partea de sud, iar întregul comerţ al lumii în acea perioadă ar fi parcurs acest drum de apă.

Platon vorbeşte şi despre apariţia Atlantidei, ce ar fi fost creată când zeii din Olimp şi'au împărţit lumea. Poseidon, zeul mării, şi'a însuşit'o şi a transformat'o aşa cum a crezut de cuviinţă. Odată cu creşterea prosperităţii, atlanţii au devenit din ce în ce mai corupţi moral, iar zeii au hotărât să'i distrugă, provocând un uriaş cutremur, care a scufundat Atlantida în adâncurile oceanului.

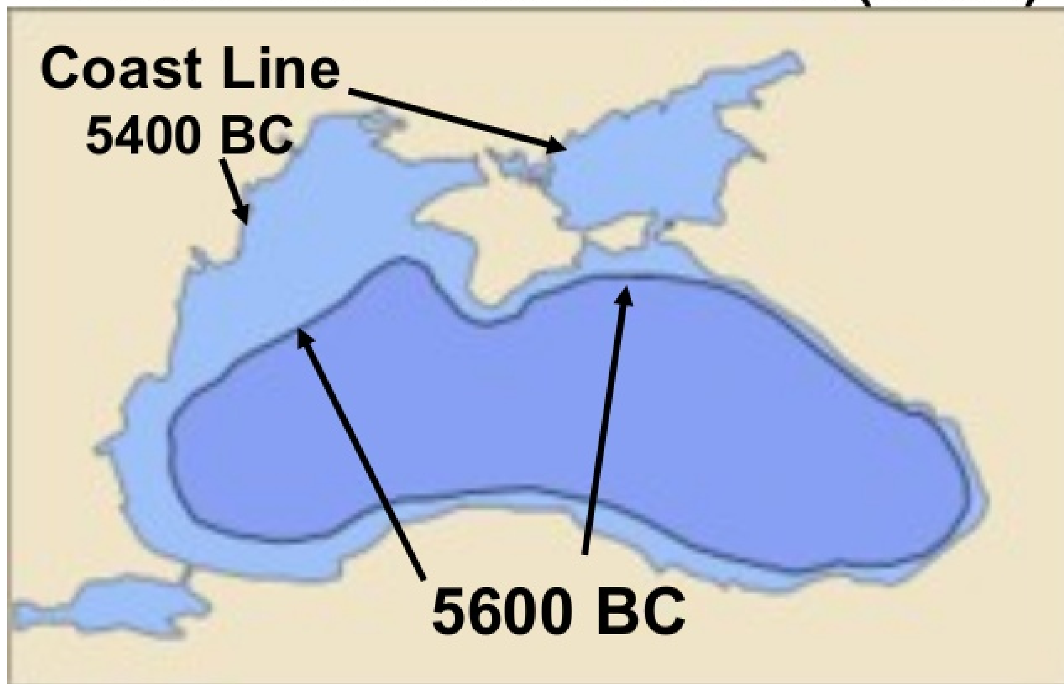
Teorii fanteziste despre continentul dispărut

Cea mai fascinantă teorie legată de continentul dispărut este expusă de scriitorul american Ignatius Donelly în cartea sa ”Atlantida: lumea antediluviană”. Acesta arată că Atlantida a reprezentat baza marilor civilizaţii ale lumii antice, pornind de la Egipt şi până la imperiul Inca prin prisma tehnologiei şi cunoaşterii avansate a atlanţilor. Donelly a avansat ideea că multe din miturile şi legendele unor culturi, cum ar fi zeii nordici sau mitologia clasică, ar fi avut la bază informaţiile din istoria Atlantidei.

După marele cutremur care a distrus Atlantida, supravieţuitorii s'ar fi refugiat în alte părţi ale lumii, unde au întemeiat noi civilizaţii.

Scriitorul american a adus ca argument al teoriei sale asemănările ce ar exista între construcţia piramidelor din Egipt şi cultul Soarelui, mergând până acolo încât a afirmat că hieroglifele mayaşe şi cele egiptene ar fi fost înscripţionate de atlanţi, care ar fi inventat şi scrierea pentru aceste civilizaţii, alături de astronomie, sticlă, compas şi alte astfel de atribute ale civilizaţiei. Arheologii şi oamenii de ştiinţă au demontat de'a lungul vremii teoria lui Donelly, un exemplu fiind similarităţile dintre limba mayaşă şi cele mediteraneene, care, de fapt, nu există.

Naziştii s'au folosit de legenda Atlantidei pentru a da credibilitate mitologiei rasiste pe care o promovau. Ei au venit cu ideea că Atlantida ar fi fost locul de origine al arienilor nordici, care au creat civilizaţia pe Pământ şi unde s'ar fi dezvoltat un fel de societate fascistă utopică. Deşi teoria lor frizează ridicolul, grupurile neonaziste din Europa, America şi fosta Uniune Sovietică se raportează des la ea chiar şi astăzi, se menţionează tot în lucrarea ”Istorii pierdute”.

Pentru mulți dintre istoricii de astăzi, Platon nu a făcut decât să prezinte o ficțiune ca fiind o poveste adevărată. În opinia acestora, el a fost unul dintre fondatorii romanului istoric, definiție care descrie un roman situat în spațiu și timp. Platon a fabricat un mit, inspirându'se din realitățile lumii grecești de atunci, datorită necesității de a elabora o viziune a Atenei care corespundea ideilor politice ale acesteia. În constructia pastișei sale istorice, el a utilizat locuri comune ale istoriografiei timpului său. Ideea narațiunii era de a da o lecție de civism și de bună conduita concetățenilor săi atenieni și de a denunța mercantilismul, indisciplina, luptele și spiritul demagog prezent în politica vremii.

Însă aceste opinii nu sunt împărțite în totalitate de comunitatea istoricilor și arheologilor. În continuare, cercetătorii geografi și geologi încearcă să găsească dovezi care să confirme sau să infirme pentru totdeauna existența acestei insule. Nu numai localizarea Atlantidei este un subiect de controversă, ci și interpretarea descrierii sale care nu se potrivește niciunei locații de pe Terra, dar și modul în care ea a dispărut.

Varianta unui cataclism care a distrus insula nu este în general acceptată în rândul adepților. Unii, mai încrezători în forțele aproape nelimitate ale atlanților, susțin că nu o forță exterioara i'a distrus pe aceștia, ci s'au autodistrus. În urma dezvoltării excesive a tehnologiei, un accident nuclear a fost cel care a pus capăt civilizației. Nu numai la ideea unei puteri nucleare scepticii au fost amuzați, excluzând ideea unei civilizații atât de avansate, care să fi existat cu 9 000 de ani î.Hr. În sprijinul acestora vine arheologia, care nu a reușit până în prezent să identifice artefacte ale unei civilizații atât de îndepărtate.

Posibile locații ale Atlantidei

Platon localizează insula în fața Pilonilor lui Hercule, identificați în strâmtoarea Gibraltar. Îndelungile cercetări, chiar și lucrări literare cu pretenții isorice, au localizat insula în aproape toata lumea: din zona Americilor, mijlocul Oceanului Atlantic, Caraibe, partea vestică a strâmtorii Gibraltar, Irlanda și până în Antarctica.

Descoperirea în anul 1969 a unor vestigii subacvatice, în apropierea insulei Bimini, in Bahamas, i'a facut pe arheologi să creadă ca sunt mai aproape de împlinirea visului lor. Pentru multă vreme, s'a crezut că aceste ziduri reprezentau drumul către adevărata insulă Atlantida. Deși cercetările la fața locului au fost amănunțite, arheologii nu au putut găsi nimic concludent care să ajute la identificarea insulei. Chiar și descoperirile ocazionale ale unor triburi izolate, îi făceau pe unii cercetătorii să creadă că stau față în față cu urmașii atlanților.

Ultima (re)descoperire a Atlantidei a avut loc în noiembrie 2004, când cercetătorul american Robert Sarmast anunța că ar fi identificat locația vechiului regat pe fundul Mării Mediterane, între Cipru si Siria:

”Până și dimensiunile se potrivesc perfect. Așa că, dacă toate aceste lucruri sunt doar coincidențe, pot spune ca avem de'a face cu cea mai mare coincidență din lume.”

Echipa sa a detectat pe fundul mării, cu ajutorul sonarelor, structuri care semănau cu niște case și două ziduri care se intind pe mai bine de doi kilometri. Harta descoperirii seamănă, cum altfel, cu descrierea făcută de Platon.

Datorită cantității enorme de informații colectate în toată această perioadă de timp, și ca urmare a nevoii lumii științifice de a trasa anumite coordonate în jurul acestei teorii, o conferință internațională a fost organizată în anul 2005 în Grecia, la Milos. Tema a fost originea mitului și punctarea informațiilor de dată recentă. Tabăra scepticilor s'a reunit cu cea a celor pentru care speranța moare ultima. Cei din urmă au prezentat diverse ipoteze care se învârt in jurul existenței insulei, însă fără a putea localiza cu certitudine Atlantida. Împreună, au stabilit un număr de 24 de criterii pe care eventuala Atlantidă ar trebui să le îndeplinească.

Reală sau nu, misterioasa insulăi și'a adus aportul cu vârf și îndesat la creșterea maculaturii literare. Unii autori au preluat povestea Atlantidei, însă majoritatea s'au lăsat inspirați de mirajul acesteia pentru a'și crea propriile lor insule. De la antici până în prezent, literatura lumii abundă în astfel de istorisiri care mai de care mai fantastice.

Povestea țesută de Platon și cei care i'au urmat s'a prăbușit sub greutatea datelor oferite de știință. Ipoteza scufundării Atlantidei ca urmare a unui cutremur devastator nu poate sta în picioare pentru că fundul Oceanului Atlantic a fost cartografiat, iar concluzia a fost că nu există întinderi mari de pământ scufundate la mare adâncime. Asta cel puțin pentru cea mai probabilă pentru un timp locație, Oceanul Atlantic.

Este de domeniul evidenței că Atlantida descrisă de Platon nu există, dar poveștile legate de continentul dispărut ar putea avea totuși o bază reală. Oamenii de știință argumentează că Platon și discipolii săi este posibil să fi greșit traducerea poveștii legată de Atlantida, ce fusese preluată de la un preot egiptean, sau să o fi prezentat în mod deliberat puțin distorsionată.

De pildă, se crede că Atlantida ar fi existat mai degrabă în jurul anului 900 î.Hr. şi nu în anul 9000 î.Hr., aşa cum s’a scris, iar dimensiunile sale să fi fost mult mai reduse, ceea ce creşte considerabil numărul de posibile locaţii unde s’ar fi putut scufunda, se detaliază în lucrarea ”Istorii pierdute”.

În 1913, în ”Dacia preistorică”, Nicolae Densuşianu localiza Atlantida între Porţile de Fier şi Sfinxul din Bucegi.

Alte posibile locaţii ale Atlantidei pornesc de la insula Creta, Tartessos, un oraş-stat din sudul Spaniei, care a existat în jurul anului 1.000 î.Hr., Marea Marmara, Santorini sau în largul insulei Cipru. Alții au au văzut’o în Marea Azov.

Dar de ce nu ar fi fost o imensă Deltă care ar fi unit canalele Dunării, Nistrului, Bugului și Niprului, iar Insula Șerpilor să fi fost doar o parte din Metropolisul Atlandidei?

Dacă Potopul a distrus Marea Deltă a Atlandidei, unde canalele sale erau sutele de canale formate de imensa Deltă a fluviilor amintite, ne putem închipui și o bază de plecare a migrației primilor europeni către toate direcțiile știute azi în care au fost duse și limbile ariene, numite azi cu totul nefericit ca ”indo-europene”.

Indiferent dacă a existat sau nu, Atlantida a oferit omenirii şi un punct de plecare în ceea ce priveşte provenienţa civilizaţiei. Sunt puţine date despre preistorie, pe parcursul căreia omul nu pare să fi avut istorie, deşi, din punct de vedere anatomic, omul modern există de cel puţin 100.000 de ani. În acest context, Atlantida vine să acopere cumva o parte din acest gol în istorie, în ciuda faptului că nu s’a dovedit de’a lungul vremii că aceasta ar fi existat cu adevărat.

Creşterea Mării Negre a fost un fenomen catastrofal ipotetizat la nivelul vechiului lac în jurul anului 5600 î.Hr., când din apele din Marea Mediterană, depășesc un prag în strâmtoarea Bosfor. Ipoteza a fost numită atunci când s’a publicat 1996, și reeditată într’un jurnal academic în 1997. Deși s’a convenit că a apărut o serie de evenimente descrise de ipoteză, există o dezbatere importantă asupra datării și magnitudinii evenimentelor. De’a lungul timpului geologic, apa a intrat și ieșit din bazinul Mării Negre, și e suficient să ne amintim și de Marea Tethis. Însă această ipoteză se referă la apariția ultimului flux, iar punctul principal de controversă este dacă evenimentul a fost gradua sau catastrofal.

Marele potop este adânc înrădăcinat în memoria colectivă și religia omenirii și este denumit și Potopul lui Noe. W. Ryan și W. Pitman, (1999, 2003) au atribuit această inundație bazinului Mării Negre. Propunerea lor de a spori nivelul post-glaciar a nivelului Mării Negre a accelerat dispersia vânătorilor și fermierilor neolitici timpurii în interiorul Europei, formând baza istorică pentru povestea biblică a Potopului lui Noe, a stimulat imens interesul publicului, al comunității științifice și al mass-mediei.

Mii de nuclee și mii de kilometri de profiluri seismice de înaltă rezoluție au fost studiate într’un studiu geologic marin pe scară largă.

Extinzând prezentarea care rezumă rezultatele studiilor geologice și paleocecanografice extinse ale Mării Negre, dar și a fostei strâmtori Manych întreprinse începând cu anul 1970, probele obținute au fost supuse unor studii multidisciplinare (micropalaeontologie, geochimie, sedimentologie) și corelate cu datele izotopilor 14 C, O și C. O multitudine de publicații cu caracter geologic și arheologic și’au revizuit comparațiile.

În contextul ipotezei Ryan & Pitman al Potopului lui Noe, intervalul de timp începând și cuprins între 15.000 – 7.000 de ani este discutat în șase etape cruciale:

(1) Cel mai scăzut nivel (aproximativ -100 m) al lacului Novoeuxinian (Marea Neagră) de apă dulce acum 14.000 de ani;

(2) Creșterea rapidă a nivelului (de la -100 m până la -20 m) între aproximativ 14.000 și 11.000 ani datorată unui exces masiv al nivelului apelor ce au deversat dinspre Marea Caspică către Marea Neagră prin strâmtoarea Manych (a se vedea foto care arată creșterea celor 2 mări).

(3) Restabilirea legăturii dintre Marea Neagră și Marea Marmara și prima apariție simultană a imigranților mediteraneeni în Marea Neagră acum aproximativ 9.000 ani;

(4) Alternativă la legătura prin Bosfor între Marea Neagră și Marea Marmara;

(5) Caracterul treptat și fluctuant al tragediei holocene;

(6) Influența schimbării nivelului mării asupra țărmurilor de coastă și a culturii umane din jur.

Se arată că, deși nu pare să existe prea multe locații pentru ipoteza Ryan & Pitman a Potopului lui Noe, există și o altă posibilitate, de asemenea puternică, de inundație anterioară în bazin datorită deversării masive a apei din Marea Caspică prin strâmtoarea Antică Manych din Nordul Caucazului, reducând spațiul vital disponibil și resursele de hrană pentru paleoliticii epocii, care ar fi putut cauza migrația în interiorul continentului și tranziția de la statutul de culegători-vânători la cel de păstori prin domesticirea și creșterea bovinelor în regiunea stepelor.

Influența apelor CBE (Cascada Bazinelor Eurasiatice) asupra coridorului mediteranean de la Marea Neagră. Reconstrucția bazinului timpuriu Khvalynean (Marea Caspică) pe SRTM de Lavrentiev (2006)

A fost o creștere rapidă a nivelului Mării Negre (Noul Euxin) în intervalul de timp de acum 17.000-15.000 la 50-60 m de la 100-110 m până la nivelul -50-60 m. Noua Mare Euxin (actuala Marea Neagră) depindea de oscilațiile bazinului Khvalynean. Bazinul marin anterior de la Karangation (actuală Marea Neagră) a fost revigorat de apele Khvalyne și transformat în bazin de apă dulce.

Este interesant că torentele de apă Khvalyneane cu 10-12 ‰, care s'au vărsat în depresiunea Mării Negre, păreau a fi de salinitate inferioară (la 6-8 ‰) mai mică decât bazinul Khvalynean. Motivul de reîmprospătare a fost influența complexului fluvial al Dunării, Nistrului, Niprului etc.

Marea Azov ca bazin marin a dispărut în acel timp, depresiunea ei tranformată de deversorul de la Manych-Kerch, umplut de asemenea de apele Khvalyne. Nivelul din acest deversor a fost incizat în sedimentele anterioare până la nivelul de -10-20 m în Asia la Taganrog Bay și la -50-60 în strâmtoarea Kerci.

Adaptarea umană la evenimentele Potopului

Bazinele marine și deversoarele din EIE (Epoca inundațiilor extreme)**,** în special CBE (Ponto-Caspic), au influențat migrația omului timpuriu.

De exemplu: în Sit-ul paleolitic târziu Kamennaya Balka în 3 straturi culturale inferioare și unul superior conține instrumente microlitice de origine din Orientul apropiat. Acest lucru indică conexiuni culturale din regiunile sudice (Caucaz, Irak). Dar stratul de cultură de mijloc reprezintă cultura autohtonă a Kamennaya Balka fără astfel de elemente microlitice. Vârsta sa (veche de 17.000-15.000 ani) coincide cu activitatea de scurgere a multor canale și legături pentru a fi o barieră pentru conexiunile culturale cu Orientul Apropiat de data aceasta.

Canalul de scurgere de la Manych-Kerch a fost o barieră pentru conexiunile culturale. Evenimentele EIE au avut un efect puternic asupra oamenilor din Paleoliticul târziu , dar nu în sensul de distrugere a civilizațiilor. Dimpotrivă, în continuarea evenimentelor Marelui Potop, au apărut primele elemente ale economiei productive ca bază a celor mai timpurii civilizații.

Urmare evenimentelor din EIE care au inundat cel mai productiv pământ, modelul primitiv de hrănire al vânătorilor-culegători devine inutil. Aceasta trebuie înmulțită cu dispariția multor refugii din regiunile inundate (1-2 mln km²). Ca rezultat a fost o creștere a densității populației și a stresului de la limita supraviețuirii. Singura modalitate de a supraviețui a fost schimbarea fundamentală a strategiei de producție alimentară: apariția economiei productive (creșterea bovinelor, recoltele și transportul). Ultimul descoperit și cel mai vechi (domesticirea calului, navigația marină) este în bazinul caspic (Matyshin 1976, Dzhafar-Zade 1973).

Cu toate acestea colonizarea Europei se petrece la începutul perioadei unei mini-glaciații numite Younger Dryas. Mini-glaciațiunea numită Younger Dryas (circa 12.900 până la 11.700 de ani BP) a fost o revenire la condițiile glaciare care au inversat temporar încălzirea climatică treptată după ce Ultima Mare Glaciațiune a început să scadă acum aproximativ 20.000 de ani. Această perioadă este numită după un anumit indicator, floarea albă sălbatică de tundră Dryas Octopetala, deoarece frunzele sale sunt pe alocuri abundente în Glaciațiunea târzie, adesea bogată în minerogeni, ca și cele din sedimentele lacurilor scandinave.

Evidența fizică a unei scăderi accentuate a temperaturii asupra celei mai mari părți a emisferei nordice, descoperită prin cercetări geologice, au constituit'o dovezile fizice esențiale găsite pentru perioada Younger Dryas. Această schimbare de temperatură a avut loc la sfârșitul a ceea ce științele pământului se referă ca fiind epoca pleistocenului și chiar înaintea epocii holocene mai calde. În științele sociale, acest interval de timp coincide cu etapele finale ale paleoliticului superior.

Younger Dryas a fost cea mai recentă și mai lungă dintre multele întreruperi ale încălzirii treptate a climei Pământului de la Ultima Mare Glaciațiune, acum cca. 27.000 până la 24.000 de ani calendaristici. Schimbarea a fost relativ bruscă, care a avut loc în decenii, și a dus la un declin de 2 până la 6 grade Celsius și avansarea de ghețari precum ș condiții mai uscate, în mare parte din emisfera nordică temperată. Se crede că a fost provocată de declinul forței circulației principalului sistem de curenți din Atlanticul Meridional, care transportă apă caldă de la Ecuator către Polul Nord, și la rândul său considerată a fi fost provocată de un aflux de apă rece din America de Nord către Atlantic.

Mini-glaciațiunea numită Younger Dryas a fost o perioadă de schimbare climatică, însă efectele au fost complexe și variabile. În emisfera sudică și în unele zone ale emisferei nordice, cum ar fi sud-estul Americii de Nord, a existat o ușoară încălzire.
Este esențial să se înțeleagă condițiile de viață ale acestor primi oameni Proto-Europeni.

Dezvoltarea și extinderea poporului Proto-European

Trăind pe țărmurile bogate ale unui mare lac cu numeroasele estuare mari cum era Delta Dunării, oamenii PIE puteau găsi suficiente alimente. Epoca de gheață a provocat ierni extreme, dar ei aveau luxul să se pregătească cu grijă pentru iarnă în vara ușoară. În calitate de marinari, aceștia se aflau în contact permanent și se dezvolta o puternică organizație tribală. Tehnologia și organizarea le'au făcut superioare vecinilor care trăiau ca vânători-culegători. Aveau de asemenea avantajul numerelor. Deci, ei au putut să'și extindă lent teritoriul pe uscat, în principal spre vest și sudul blând, în amonte pe estuarele râurilor mari, cum era și Dunărea.

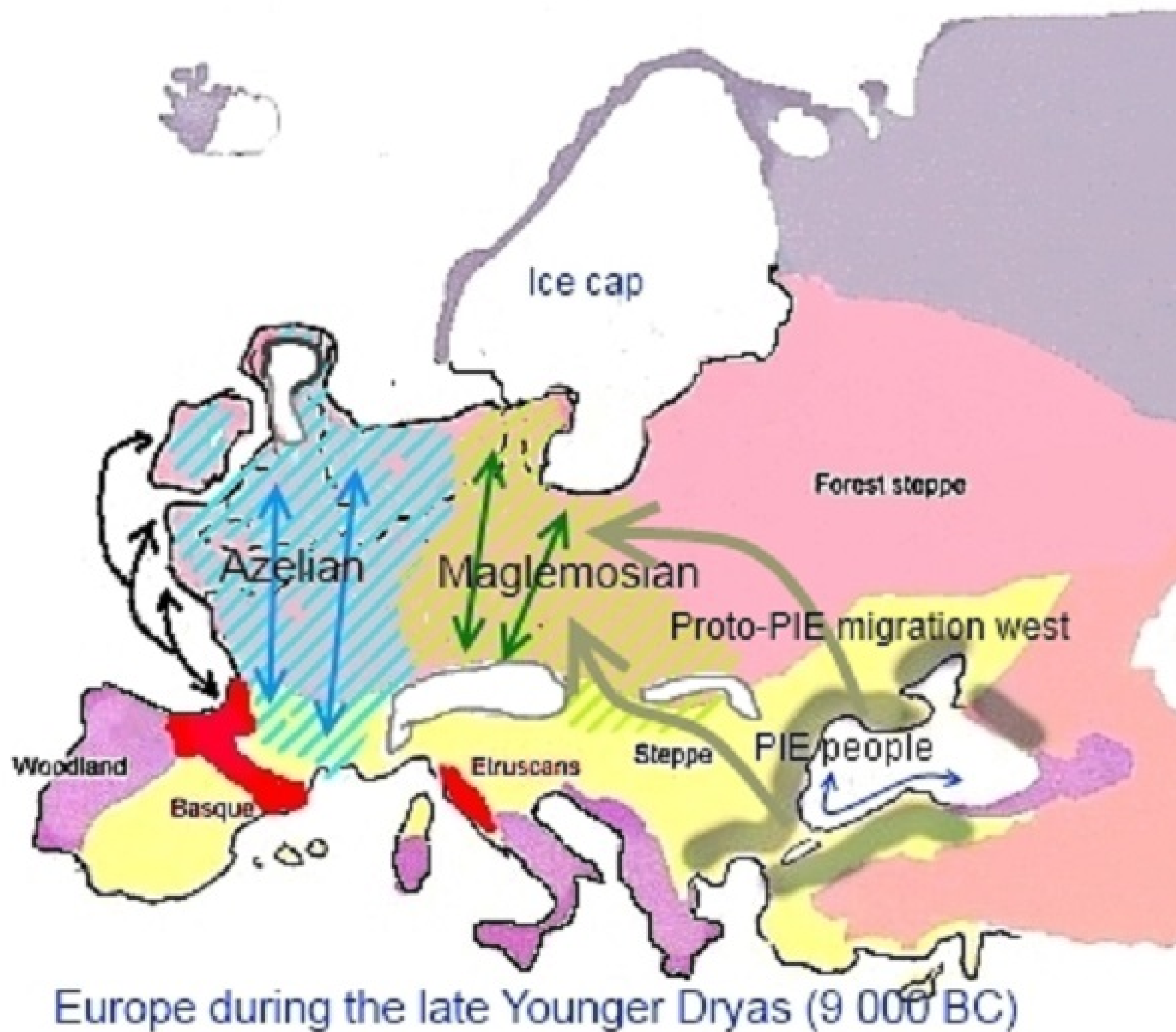
Expansiunea s'a accelerat dramatic la începutul perioadei Younger Dryas. Topirea gheții a eliberat o întindere uriașă de pământ. O mulțime de oameni PIE au migrat și spre nord-vest, unde au adus limba lor Maglemosiană. Alții au migrat în celelalte direcții posibile.

După această extindere, zona limbajului PIE nu mai era uniformă. Clanurile PIE au părăsit țărmurile Mării Negre și, pe măsură ce distanța a crescut, comunicarea cu patria lor a devenit din ce în ce mai dificilă. Variante de PIE s'au dezvoltat local înainte de apariția agriculturii.

Limbi pre-agricole în Europa de Vest

Cultura Maglemosiană specifică zonelor de țărm ale Mării Baltice și Mării Nordului, axată pe pescuit, cu numeroase vestigii de tipul cârligelor și al canoelor cu padele este un foarte vechi martor al proto-europenilor.

Pe malurile Oceanului Atlantic s'a vorbit Azeliana, care ar putea fi un părinte al limbii Bascilor. Cultura Azeliană, cu punct de plecare în Muntii Pirinei, răspândită ulterior până în Scoția, este caracterizată prin producerea unor microlite geometrice. Atât azeliana cât și maglemosiana au devenit cele mai importante limbi în zona slab populată din vestul Europei, la nord de Pirinei. Limbile s'au dezvoltat și s'au unit pe plan regional datorită migrațiilor anuale și adunărilor de iarnă pe întreaga perioadă a mini-glaciațiunii numite Younger Dryas pe un interval de timp de aproximativ 4000 de ani.

Creolizarea limbajului este procesul în care o limbă nouă este adoptată și modificată în același timp de o populație locală. Un exemplu bun este limba modernă a Haiti. Această limbă se bazează pe limba franceză, limba deținătorilor de sclavi, dar foștii sclavi au transformat limba atât de mult încât un francez nu mai poate să o înțeleagă. Limba este plină cu cuvinte de substrat african. Aceasta nu era o evoluție a limbajului. O evoluție ar fi însemnat că toți haitienii au vorbit mai devreme în franceză, dar că limba a evoluat în ceea ce este acum haitiana.

Nu asta s'a întâmplat.

Evoluția lingvistică pe care o știm nu este ceea ce s'a întâmplat în Europa. Se presupune că europenii au învățat mai întâi cum să vorbească limba PIE (Proto-Indo-Europeana) și apoi au evoluat limbile locale, rezultând în cele din urmă în diferite limbi indo-europene. Nu, nu s'a întâmplat așa.

Creolizarea este cheia pentru a înțelege modul în care o limbă, PIE, ar putea să reproducă (cel puțin) 75 de limbi diferite. Înțelegeți că respingem evoluția limbajului, în sensul că o limbă poate evolua într'o altă limbă, ca o metodă de a explica modul în care o limbă străveche ar putea genera atât de multe limbi diferite, mai exact aceste familii de limbi foarte diferite.

Nu credem că PIE ar putea evolua într'un timp scurt în astfel de familii de limbi diferite, cum ar fi germanica, occitana-romană, greaca, balto-slavona, hitita, ilira, indo-iraniană, celtica, frigiana, getica, tracica și tochariana. Unul dintre argumentele cele mai importante este durata de timp. Elena veche a evoluat în limba elenă modernă de cel puțin 3000 de ani, însă limba a fost foarte elenă din cele mai vechi texte și a rămas elenă (termenul de greacă este relativ recentă). Nu avem o singură limbă de tranziție.

Adică: unde este legătura dintre aceste familii de limbi vechi, cu excepția PIE? PIE a explodat brusc aceste familii de limbi sau au existat limbi intermediare? Știm că există legături puternice între vechea germanică și latină, dar unde este limbajul din care au evoluat ambele. Aș putea să o numesc germano-latină. A existat o astfel de limbă?

Coptica, limba faraonilor a evoluat de cel puțin 5000 de ani și a rămas coptică. Din câte știm, o limbă rămâne aceeași limbă pe durata de timp pe care o cunoaștem că există, deși a evoluat. În nicio regiune, o limbă nu a evoluat într'un limbaj foarte diferit, fără o cauză externă. Illyra a fost copleșită de slavonă, dar nu a evoluat în slavonă. O schimbare reală a limbajului este întotdeauna cauzată de importul uneia noi. În toate regiunile europene, limba locală poate fi urmărită până la primul import al PIE, cu excepția cazului în care a fost impusă o nouă limbă.

Nu este așa că olandeza a evoluat din germanică? Olandeza este produsul unei a doua creolizări germane, nu în primul rând rezultatul unei evoluții. Pe de altă parte, Sud-Africana este o evoluție a olandezei În mod similar, Norvegiana, Daneza și Suedeza pot fi urmărite din Vechea Nordică. Dar vechea norvegiană nu este o evoluție germanică: este o a doua creolizare. Vechea germană superioară, Vechea Germană inferioară, vechea norvegiană, vechea olandeză și engleza veche au fost creolizate în aproximativ același timp și evoluate după aceea.

Urmărirea unei limbi înapoi la sursa ei nu este o sarcină simplă. Propunem că creolizarea PIE a fost principalul factor, urmat de evoluția limbajului ca o cauză secundară de diversificare.

Ipoteza clasică este că PIE a evoluat în mai multe limbi într'o perioadă foarte scurtă: abia câteva mii de ani. Exemple din întreaga lume arată că o astfel de perioadă este prea scurtă. Deci, a avut loc un alt proces.

Exemplu: PIE nu a evoluat în latină. Oamenii care vorbeau PIE au sosit în Latium, iar localnicii l'au creat în latină. De fapt, era un limbaj deja creolizat care a ajuns în Italia. E mai complicat. Nu este vorba de faptul că limbile italice au evoluat din latină. Ele au apărut odată cu apariția latinei pentru că oamenii vorbitori de PIE au populat întrg continentul. Acest proces a fost similar în multe părți ale Italiei și a continentului. Aceste regiuni s'au influențat, raționalizând noua familie de limbi. Nu ne prefacem că latina a fost prima și nici că a fost ultima, în fapt ea chiar a dispărut, fiind azi moartă pentru că nu e vorbită de nimeni, și asta tocmai pentru că poporul care a lansat'o a fost vremelnic o elită conducătoare. Știm că limba latină, inițial o limbă insignifiantă dintr'o regiune limitată, a devenit foarte importantă din cauza evenimentelor politice și militare. Aceasta înseamnă că Italia a devenit latinizată: latina a devenit dominantă în Italia, deși după cum constatăm dialectele zonale s'au păstrat din limbile tribale vechi.

Dar această evoluție este secundară primului proces: sosirea PIE în Italia. Oamenii italici au adoptat noua limbă și au schimbat'o într'un specific fiecărui dialect existent. Așa limba etruscă ajunge să devină toscană, iar limba sicullilor in Sicilia să devină siciliană. Un proces foarte similar a avut loc în Galia, unde aristocrația locală a adoptat un limbaj italic, un amestec de occitană și latină, ca limbă proprie și care a schimbat'o. Mai târziu, această "Occitană nordică" a evoluat în franceză.

Tranziția și creolizarea în Franța a fost lentă: a durat peste 800 de ani. De la 823 d.Hr., instanțele și instituțiile franceze sub regele Carol Temerarul a adoptat limba franceză ca limbă standard. Înainte a fost vechea flamandă, un fel de vlahă veche creolizată în contact cu vechea germanică. Până atunci, doar o mică parte din Franța a vorbit noua limbă. Franceza a evoluat destul de repede până în 1694, când a fost publicat primul dicționar francez. Acest lucru a stabilit foarte mult limba.

Același proces s'a petrecut cel mai probabil și cu limba getică care după crearea coloniei Dacia, geții liberi plecați dincolo de granița dacică spre nord creolizează limba getică și devine limba gotică, care era distinctă de limba germanică, dar și de cea de origine a geților carpatici, cât și de cea a geților sud-dunăreni care devine aromâna de azi. Din 106 până când geții (goții) revin în Geția Carpatică trecuseră aproape 2 secole, timp suficient pentru creolizarea limbii getice în hinterlandul nordic al imperiului roman.

Atunci când o limbă obține o versiune standard scrisă, evoluția acesteia este încetinită. Creolizarea se întâmplă mult mai rapid decât evoluția lingvistică. Limbile pot evolua de'a lungul a mii de ani. În general, o limbă se schimbă atunci când tehnologia, tehnica și sociologia, evoluează. Sosirea agriculturii a fost probabil cel mai important eveniment din ultimii 10.000 de ani. Nu e de mirare că limba s'a schimbat atât de dramatic.

Există însă și excepții: este probabil că limba bască să nu se schimbe prea mult, că poporul basc a rezistat. Totuși, cea mai mare parte a Europei nu a rezistat. În consecință, se poate spune că atunci când nu se schimbă nimic (sau foarte puțin), limba nu se schimbă. Sosirea normanzilor și a francezilor normandici în Anglia a avut consecințe dramatice pentru limba engleză veche, o limbă stabilă de câteva secole. Engleza veche a evoluat în engleza medie în mijlocul a două-trei secole. Diferența de limbă dintre limba engleză veche și limba engleză medie este mult mai mare decât între engleza medie și limba engleză modernă.

Creolizarea se întâmplă în decurs de două până la maxim cinci secole. În termenii istoriei limbajului, aceasta este viteza fulgerului. Lingviștii își pot aplica regulile ori de câte ori doresc.

Un cuvânt precum "land" (pământ) nu are o versiune reconstituită PIE pe continent. Motivul este că pe continent cuvântul este considerat a fi un cuvânt substrat pre-germanic. Versiunile celtice sunt considerate a fi împrumuturi de la germanică. Prin urmare, o versiune PIE reconstituită ar fi lipsită de sens.

Cu toate acestea, în Marea Britanie, etimologii britanici nu ezită să reconstituie o versiune PIE (* lendh). Pur și simplu aplică regulile. Pun pariu că pot face acest lucru și pentru toate cuvintele haitiene. Este posibil din punct de vedere tehnic să se reconstituie versiunile PIE pentru cuvintele haitiene de origine africană, să nu existe nicio

îndoială. Acesta este motivul pentru care un cuvânt bine reconstituit PIE nu poate fi o dovadă a existenței sale antice în PIE. Ceea ce vrem să evidențiem este că înainte de substratul lingvistic al arienilor post-potop, existau limbi locale ale vânătorilor-culegători care au putut fi creolizate de influența lexicului noilor veniți.

Procesul de creolizare este ca atare o teorie alternativă la versiunea prin care se explică o indo-europenizare lingvistică prin valurilor de arieni: PIE a fost importat într'o anumită regiune împreună cu agricultura și păstoritul. Potrivit limbii originale a vânătorilor-culegători locali care au acceptat agricultura și atitudinea lor față de noua limbă, creolizarea a avut loc diferit.

Există câteva forme de creolizare:

(1) Tranziție forțată.

Noua limbă nu este acceptată și trebuie forțată localnicilor. În acest caz, tranziția lingvistică este deseori sortită eșecului. Dacă tranziția este reușită, atunci vor rămâne doar câteva cuvinte ale limbii locale. Exemple sunt Țara Galilor, Irlanda (engleză), Egipt (arabă) și Corsica (franceză). Principala condiție pentru succes este oprimarea și o colonizare îndelungată sau o anexare. Noua limbă este o copie a originalului. Varianta franceză în Corsica este o copie a limbii din Paris și nu varianta tipică sud-franceză. Corsica a devenit franceză în 1773.

(2) Tranziție incompletă.

Noua limbă este acceptată, dar purtătorii noii limbi nu pot rămâne suficient de mult timp ori sunt prea puțini ca să o impună. Tranziția este incompletă. Exemplul aici este Haiti, o țară care a devenit independentă în 1810, cu mult înainte ca francezii colonizatori să aibă timp să'i învețe limba franceză decent. Haitienii eliberați, care proveneau din multe regiuni africane, au fost oricum obligați să folosească limba franceză, deoarece era singura limbă pe care o cunoșteau. Deși există multe cuvinte ale limbii vechi, noua limbă nu mai poate fi înțeleasă de vorbitorii originalului.

(3) Tranziție impulsivă.

Noua limbă este acceptată cu bucurie și purtătorii noii limbi rămân suficient de mult timp. Exemplul este cel francez. Aici, noii adepți nu văd nicio problemă în menținerea multor cuvinte ale vechii limbi. Cu o supraestimare, ei se simt liberi să interpreteze noua limbă. Sunetul și simțul limbii vechi persistă. Noua limbă nu este atât de „apropiată” de cea originală. Franceza este derivată din latină, dar sună foarte diferit de limba italiană. De asemenea, limba franceză este umplute cu împrumuturi franceze (germanice) și cu un număr de cuvinte de substrat britonic-celtic.

(4) Trecerea iluzorie.

Aceasta nu este o tranziție reală. Exemplul este cel spaniol și românesc. Aceste limbi se cred că au evoluat din latină, dar în realitate spaniolii (est) au vorbit deja cu un limbaj asemănător celui latin înainte de a deveni parte a Imperiului Roman. Limba lor a fost redirecționată spre latină, nu tranziționată.

Același lucru s'a petrecut și în limba getică.

Nu există tranziții de limbă ”naturale”. O tranziție lingvistică se produce întotdeauna în cadrul societăților, nu al indivizilor. O tranziție lingvistică înseamnă că o întreagă societate deja structurată își schimbă limbajul zilnic, nu că învață o a doua limbă.

Credem că proto-germanicul este alt caz. Prima creolizare a acelei limbi, care a dus la o tranziție incompletă, s'a produs în Austria de Est și Pannonia. Credem că vânătorii-culegători locali au fost dornici de a accepta agricultura și că tranziția lingvistică a mers atât de repede (poate doar câțiva sute de ani) încât multe dintre cuvintele locale pur și simplu au existat. Unii etimologi estimează că până la 20% din toate cuvintele germane sunt cuvinte de substrat.

Creolizarea se poate întâmpla de mai multe ori succesiv cu aceeași limbă. După formarea proto-germanicii, limbajul s'a extins spre vest, urmând Dunărea, dar și la sud-est, pana la coastele Mării Adriatice, unde a suferit o a doua creolizare, parțial de la localnici, parțial de la coloniștii fermieri noi PIE – coloniștii care s'au stabilit acolo. Acolo a devenit proto-germano-occitană. De acolo limba a traversat Marea Adriatică, iar în Italia, are loc o a treia creolizare s'a întâmplat, devenind proto-occitană-romană.

Pentru a o face și mai complexă, localnicii din Italia au vorbit deja aici și acolo o altă formă creolizată de PIE care a fost importată peste Adriatica via Illyria înainte și direct din regiunea Carpați-Marea Neagră. În cele din urmă, în câmpia din Latium s'a dezvoltat un dialect care va deveni limba Romei.

Odată ce o limbă s'a stabilit într'o anumită regiune, începe un fel de standardizare. Întreaga regiune se standardizează într'o singură limbă. Standardizarea se reia în prima subregiune care acceptase noua limbă. Acest proces se numește: feed-back. În același timp, limbajul „se îngroapă”, dezvoltându'și în continuare propria logică lingvistică.

Toți elenii antici puteau să se înțeleagă și erau mândri de ea.

Ulterior, dialectele se dezvoltă. La granițele limbii, aceste dialecte devin puternic influențate de limbajul celeilalte părți a frontierei și apar astfel de limbi mixte. În același timp, comercianții și călătorii aduc noi obiecte, noțiuni, zei și cuvinte de departe.

Ce s'a întâmplat, de asemenea, este că granițele lingvistice se mișcă. Un exemplu este Belgia. Acolo granița limbii încă mai tinde să se deplaseze spre nord. Un alt exemplu este Marea Britanie unde granița limbii s'a mutat spre vest. Aceste mișcări sunt foarte lente și și cu viteză neregulată.

Astăzi, suntem obișnuiți cu limbile naționale și avem tendința să credem că trecutul era similar. Dar nu. Suntem păcăliți de faptul că limbile scrise au devenit standardizate de timpuriu.

Vechea elenă avea câteva texte dialectale, însă greaca clasică este destul de uniformă. Standardizarea gramaticală a limbilor scrise a urmat răspândirea alfabetului. La început, au existat multe alfabete în Europa de Sud, dar mai târziu au rămas doar două: cea grecească și cea latină.

Povestea latinei este similară: limba scrisă a fost dezvoltată în principal în scopuri administrative, iar standardul ei a fost stabilit de la început. De atunci, cu greu s'a schimbat pe hârtie, deși limba vorbită a evoluat. Julius Caesar a vorbit într'un mod diferit de ceea ce a scris.

Comparați'o cu limba engleză modernă: ar citi unul cu voce tare ceea ce este într'adevăr pe hârtie, nimeni nu ar înțelege.

Dar țineți minte și faptul că acei copiatori de text au avut o influență puternică aici. Preferau să copieze ceea ce înțelegeau. Ei au fost cei care nu au ezitat să „traducă” un text într'o limbă mai potrivită pentru comisionarul lor. Cuvintele vechi au fost înlocuite cu cuvinte noi. Au fost introduse noi linii pentru a aduce mai multă „claritate”. Sau să dovedească autenticitatea religiei. Acesta este și modul în care avem impresia că o limbă precum limba latină a fost vorbită fără o schimbare de o mie de ani.

Textele au fost adaptate la ceea ce era politic corect. Prin texte, oamenii puternici întotdeauna au fost flatați. Alte texte au urmărit chiar distorsionarea relatării evenimentului așa cum s'a petrecut el în realitate, ori prin exagerare, ori direct prin fals.

Lingvistica Indo-Europeană

Ce spune wiki?

”Diversificarea limbii părinte în dalectele atestate de limbile fiice este istoric neatinsă. Cronologia evoluției diverselor limbi ale fiicei, pe de altă parte, este în mare parte indiscutabilă, indiferent de originea indoeuropeană. […]
Pe măsură ce limbajul Proto-Indo-European (PIE) s'a desprins, sistemul său de sunet a deviat, schimbându'se în funcție de diferitele legi de sunet evidențiate în limbile fiicei.” (Wiki)

Din păcate, încă necontestat, dar complet suprarealist. Nu credem că limbile indo-europene au evoluat din limba maternă PIE, chiar dialectele sale, în limbile fiicei moderne prin evoluția internă. Cadrul de timp este prea îngust pentru asta. Diversificarea ar fi trebuit să înceapă în jurul anului 2500 î.Hr. sau puțin mai devreme, dacă cineva crede că „Dezbinarea în limbile proto-limbi ale dialectelor atestate este completă în acel moment”.

Deci, în jur de 2500 î.Hr. se presupune că dialectele se diversifică în limbi diferite. Atunci cum pot lingviștii să'și justifice cuvintele PIE reconstituite fără a lua în considerare aceste dialecte presupuse? Dacă un cuvânt are un strămoș PIE reconstituit, apoi la care dialect PIE face parte?

Ideea că dialectele sunt cauza diversificării nu poate fi acceptată pentru că putem citi primele hieroglife egiptene, datând din jurul anului 2750 î.Hr. De atunci, putem citi toate hieroglifele și observăm că limba a evoluat, dar nu s'a schimbat cu adevărat. Ultima versiune a limbii coptice, din jurul anului 1750 d.Hr., este încă similară. De aceea, Champollion a putut descifra hieroglifele.

QED: Egiptenii au vorbit un limbaj similar, pe o perioadă de 4500 de ani, deși au avut loc unele evoluții. La fel ca limba engleză modernă este similară cu engleza veche.

Aceasta implică respingerea arborelui lingvistic dacă sugerează că limbile PIE sunt rezultatul unei evoluții constante. Creolizarea este răspunsul la misterul diversificării rapide a PIE.

Întorcându'ne la limba română sau mai bine spus la limba geților din Carpați, atenție, spunem doar a geților din Carpați, pentru că această limbă a avut specificul ei local, creolizarea ei a suferit un proces similar. Limba getică a fost influențată negreșit în mai multe etape, dar niciodată ea nu a fost abandonată. Deși sunt adepți interesați ai teoriei că limba geților a fost abandonată și adoptată limba latină, acestora le spunem să revină la o logică elementară.

La aceste frontiere au venit mai târziu alte 3 imperii, dar niciodată acest popor nu și'a abandonat limba. Pe acest raționament trebuia să renunțăm la limba latină când au venit avarii, apoi când au venit asiaticii-siberieni (ungurii), apoi să adoptăm turca etc.

Limba dunărenilor-carpatici paleolitici nu a fost influențată doar acum 10.000 de ani de limba getică, ci și mai târziu de limba germană dinspre vest, limbile slave dinspre est și sud, dar și de a altui ocupant vorbitor de limbă turcă.

Când a fost abandonată în acești 2000 de ani, reținând că nici avarii, tătarii, cumanii sau pecenegii nu au putut smulge limba bătrânească băștinașilor? Deși mai toți pretind că au condus destinele strămoșilor noștri…

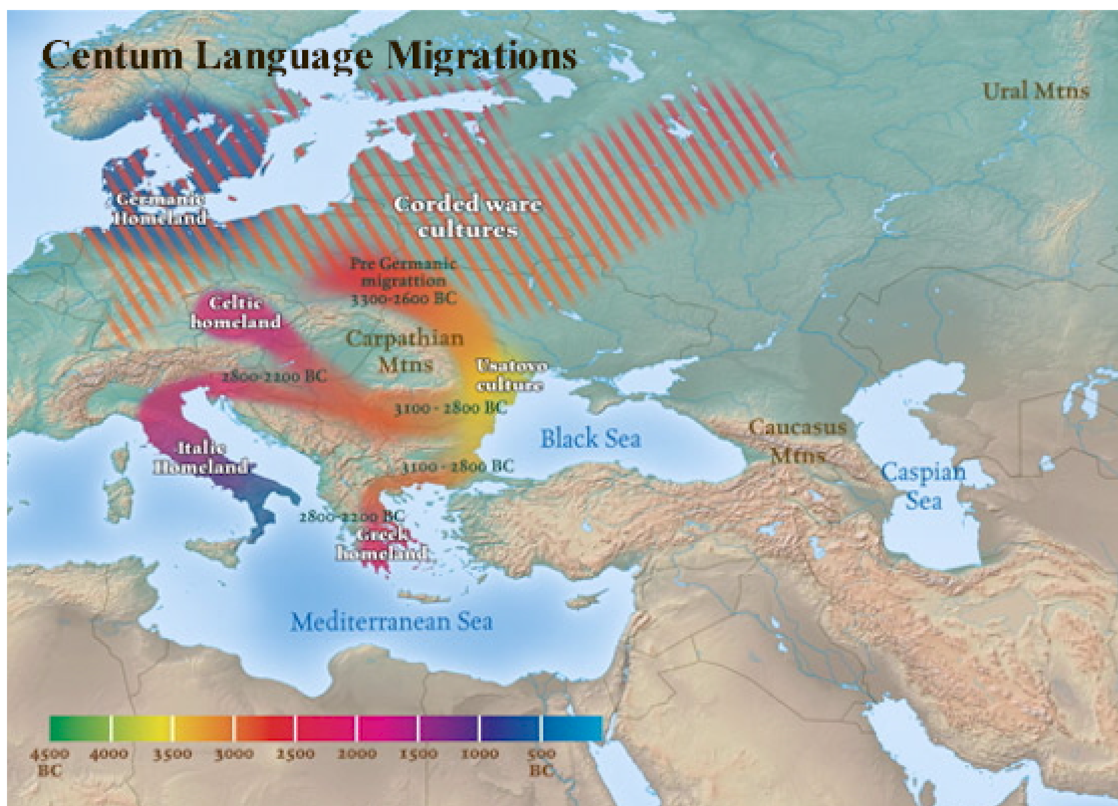

Limba română se vorbește ca acum 500 sute de ani și avem motive să credem că ea a evoluat treptat din limba pelasgilor I2 (vezi harta de mai jos) care dominau Europa acum 9000 de ani, numiți în Iberia basci, în Sardinia sarzi, în Peninsula Apenină etrusci, în Marea Egee minoici.

Limba română de azi este un rezultat al acestei creolizări urmare contactului cu limba legionarilor macedoneni din legiunea a V-a Macedonica, stabiliți aici de imperiul roman și care vorbea o limbă getică sud-dunăreană specifică Macedoniei, apoi ea a fost influențată de limbile europene limitrofe Carpaților care se dezvoltă la limitele etnice ale românilor care ulterior adoptă acest endonim pe nedrept considerat al Romei, ci mai curând al râmului sau râmnenilor locali, care au dat și un trib numit ”ramnes” (râmnii) ce a fondat Ruma și care va deveni mai târziu un imperiu expansiv.

În definitiv dacă limba s'ar numi astăzi limbă getică cu nimic nu s'ar greși istoric, deoarece această limbă se vorbește de peste 10.000 ani pe aceste meleaguri.

Acceptarea ideii că limba getică a fost abandonată de cel mai numeros popor din Balcani, și considerat de Herodot cel mai numeros după inzi este o inepție. Mai curând putem afirma că poporul getic fiind compus din sute de triburi, acestea înmulțindu'se, iar unele deplasându'se cum firesc au migrat multe populații de'a lungul istoriei acestea au dezvoltat mai multe limbi: slavă, germanică, celtică, hitită, scytică, latină etc.

Tot ce am prezentat mai sus reprezintă argumente că limba europenilor primitivi a plecat de la Marea Neagră, și nu avea cum această limbă locală vorbită de cei menționați de istorici la Gurile Dunării să'și abandoneze limba, așa cum empiric o teoretizează lingviști fără scrupule.

Noi astăzi vorbim limba getică, numită modern limbă română, ce a evoluat natural în acest spațiu de confluență culturală și care a modelat'o până la stadiul limbii care'l cunoaștem și o vorbim azi.

Enunțăm aici postulatele lingvistice care stau la baza Demonstrației Morar. Prin Demonstrația Morar, originea lumii moderne a avut loc în spațiul Carpato-Dunărean, România de azi. Postulatele Morar

Postulatul (I) Morar: ”Un nume propriu provine din limba și cultura in care are o semnificatie ca substantiv comun, adjectiv sau verb.”

Postulatul (II) Morar: ”Nomenclatura locurilor supraviețuiește dispariției unei culturi.”

Postulatul (III) Morar: ”Dezvoltarea sintactică ciclică a unui cuvânt este imposibilă.”

Postulatul (IV) Morar: ”Cuvintele moștenite pot să aibă o semantică complexă” sau negația acesteia, ”Cuvintele împrumutate nu pot avea o semantică complexă”.

Postulatul (V) Morar: ”Natura unei limbi este determinată de gramatică și nu de vocabular.”

Întreaga demonstrație pe larg o puteți lectura pe linkul următor:

https://www.scribd.com/document/17092127/Petre-Morar-Vol-1-Noi-nu-suntem-latini

Pentru fanii hărților genetice postăm hărți care prezintă instantanee ale haplogrupelor dominante sau notabile ale ADN-ului din jurul anului 7000 î.Hr., anul 2000 î.Hr., 117 d.Hr. și 1227 d.Hr.

În primul rând, o precizare. Istoria genetică umană este complicată, în special în Europa, prin urmare liniile teritoriale asociate cu haplogroupurile majore ale ADN-ului în aceste hărți ar trebui să fie văzute ca cele mai bune presupuneri bazate pe cunoașterea actuală a geneticii, arheologiei și istoriei și care pot fi perfectibile negreșit.

Y-ADN prezintă, de asemenea, doar o mică parte a imaginii genetice globale. Totuși, deoarece majoritatea cromozomului Y este transmisă de la tată la fiu, cu mutații mici îr aproape fiecare generație, acesta oferă un grad bun de rezoluție asupra istoriei populației și a mișcării prin strămoșii de sex masculin.

Prima hartă arată Europa în jurul anului 7000 î.Hr. În Carpați predomina I2, același pe care'l vom reîntâlni paradoxal peste 8000 de ani, la nivelul anului 1227, majoritar în întreaga zonă Balcanică.

Epoca de gheață se încheiase, iar vânătorii-culegători mezolitici europeni migrau din refugiile lor pentru a recoloniza continentul, inclusiv în Doggerland, care mai târziu s’a scufundat sub Marea Nordică în creștere.

Majoritatea bărbaților din Europa au aparținut Y-haplogrup-ului I și al celor din nord-estul Europei, din haplogrupul R1a.

Alte linii minore masculine, cum ar fi R1b, G, J, T și E ar fi fost, de asemenea, prezente în Europa, după ce au migrat din Asia de Est, Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

10 MINCIUNI DESPRE GEȚI

Publicat pe iunie 7, 2017 de Thraxus Ares

Pentru a se duce în derizoriu memoria strămoșilor noștri o întreagă propagandă mincinoasă sau exagerată se vehiculează public pe seama geților. Iată cele mai vehiculate 10

1. Geții erau giganți de la 2,5 la 10 m înălțime. Fals.

Geții erau oameni ca și azi, la fel cum și azi printre noi avem ”giganți” de 2,2 m sau mai mult, dar niciodată geții nu au atins înălțimi de 10 metri. Lipsa osemintelor acestora conspirații internaționale, nu va fi niciodată un argument.

Unul dintre acești ”giganți” era împăratul Maximin Thrax care avea 2,4 m înălțime și era uimitor de voinic. Maximin a fost cu adevărat un munte de om. Cu siguranță cel m timpurile, din cei care au avut mandat imperial. *Historia Augusta* îl apreciază chiar la 2,6 m înalțime, și atât de puternic încât putea trage un car cu boi de unul singur.

Citiți aici: ÎMPĂRATUL GET, MAXIMIN THRAX DIN MOESIA

Singura explicație rațională pentru această mitologie a uriașilor pe arealul românesc se bazează pe o cât se poate de banală realitate antică.

Arheologul român Traian Popa a afirmat în 2008:

”Cu circa 7 milenii în urmă, în zona României se dezvoltase o civilizaţie înaintată, sedentară, cu o cultură strălucitoare. Peste ea a venit o populaţie din est, din civilizaţia ku populaţia autohtonă şi populaţia invadatoare era în primul rând de înălţime, cei veniţi fiind mai înalţi – lucru atestat arheologic – războinici, buni metalurgi şi constructori de Aşa se explică faptul că în legende toate cetăţile vechi au fost construite de Uriaşi, iar agricultura performantă era legată de plugul metalic adus de ei. Altfel spus, Uriaşii au milenii. Răspândirea acelor Uriaşi în toată Europa, apoi în Orientul Mijlociu şi nordul Africii a dus – se pare – la naşterea legendelor despre Uriaşi. E foarte posibil ca ei să s autohtonilor, mai mici de înălţime, aşa cum spun – de altfel – şi legendele şi astfel să fi dispărut. Reminiscenţe ale acelor Uriaşi le vedem cu ochii noştri: se mai nasc din cân înalţi. Aici este de amintit faptul că mitologiile vorbesc despre Uriaşi ca despre o rasă umanoidă degenerată, nereuşită.”

De altfel, acest mix populațional sau ”concubinaj” genetic este explicat prin prezența între pelasgii neolitici care erau mici de statură (1,5-1,6 m) a războinicilor solizi, de ge Thrax, care în 2000-3000 de ani a făcut ca aceste diferențe între pelasgii străvechi și geții arieni să se estompeze.

De asemenea, este explicabil de ce pelasgii mioritici au ales să domesticească mamiferele mici de genul oilor și caprelor, și de ce geții ”uriași” au domesticit caii și boii.

2. Geții au construit piramidele din Egypt și America. Fals.

Nu avem certitudinea că geții migrați în Africa, cum au fost și getulii au pus umărul la ridicarea acestor edificii. Principalul argument este că cei mai mulți geți au trăit totuși astfel de veleități ale construcției de edificii megalomanice cum erau piramidele.

Adevărat, geții au construit kurgane (movile) funerare pentru înmormântarea lor și dacă poate fi demonstrat că piramidele nu sunt decât niște kurgane disproporționat de ma
care au fost reprezentați în sculpturile egiptene chiar cu cușme getice (cu moț cum se vede în poza de mai sus) pe cap, ar răsturna o istoriografie interpretată eronat până azi

Kurganele au fost ”piramidele stepelor” afirma Hermann Parzinger, directorul ”Institutului Arheologic German”, iar Dr. Haluk Berkmen în lucrarea ”De la kurgane la piram

”Formele piramidale au fost un simbol clar reprezentând memoria munţilor Asiei în care au fost ridicate kurganele.”

Dr. Mihai Vinereanu în ”Dicţionar etimologic al limbii române pe baza cercetărilor de indo-europenistică” din 2009 spunea că Gorgan este un radical vechi indo-european c
limbi.

De exemplu, la Perşi ”gorkhanah”= ”monument funerar”.

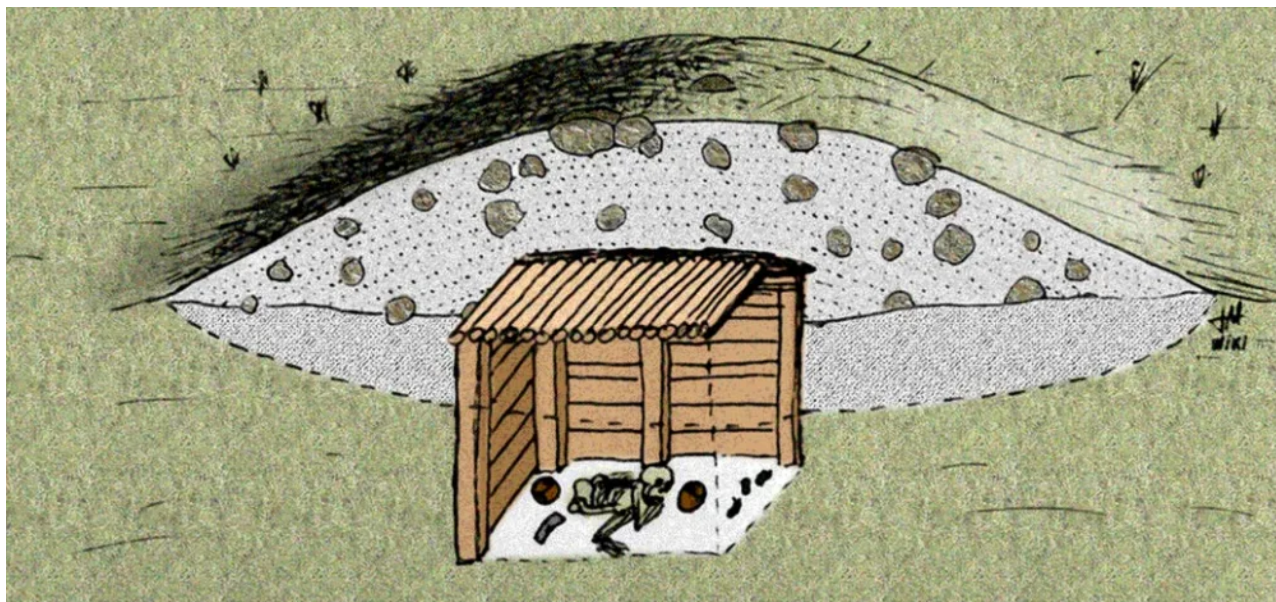
De remarcat că în forma românească, velara iniţială este sonoră, ca şi în persană, urmată apoi de ‘o’ ca şi în persană. În plus, în română sensul primar – de monument funera
într’adevăr sensul primar, nu s’a păstrat, românescul ”gorgan” însemnând ”movilă, ridicătură de pământ”. Forma românească este, probabil, autohtonă şi trebuie să provină
evident românescul ”gorgan” are aceeaşi origine cu persanul ”gorkhanah” şi ar putea fi un împrumut dintr’o limbă iranică.

Ideea de împrumut iranic ar putea fi susţinută în cazul românescului ”gorgan” şi de faptul că geţii, în mod preponderent, îşi incinerau morţii, iar cenuşa morţilor împreună cu
mormânt. Movila funerară putea fi folosită şi de geţi, în cazul unor regi, nobili, eroi sau conducători militari, geţii fiind urmaşii direcţi ai purtătorilor civilizaţiei kurganelor.

De altfel, sensul româneascului ”gorgan” nu este doar acela de tumul funerar, ci și de movilă în general. Acest al doilea sens se suprapune cu sensul româneascului ”gurgui”, c
origini getice. ”Gurgui” (tot din fondul pre-latin), ca și geticul ”gurguleu” a derivat dintr’o formă mai veche ”gurguliu”, provenit din proto arhaicul ”gag” / ”gog” pentru ”ro
cu un alt radical proto arhaic ”kouko” = ”curbat”, ca și muntele sacru al geților Kogaionon. În ce privește acest oronim getic, avem convingerea că provine de la proto arhaic
”ridicătură”, fiind vorba de un munte.

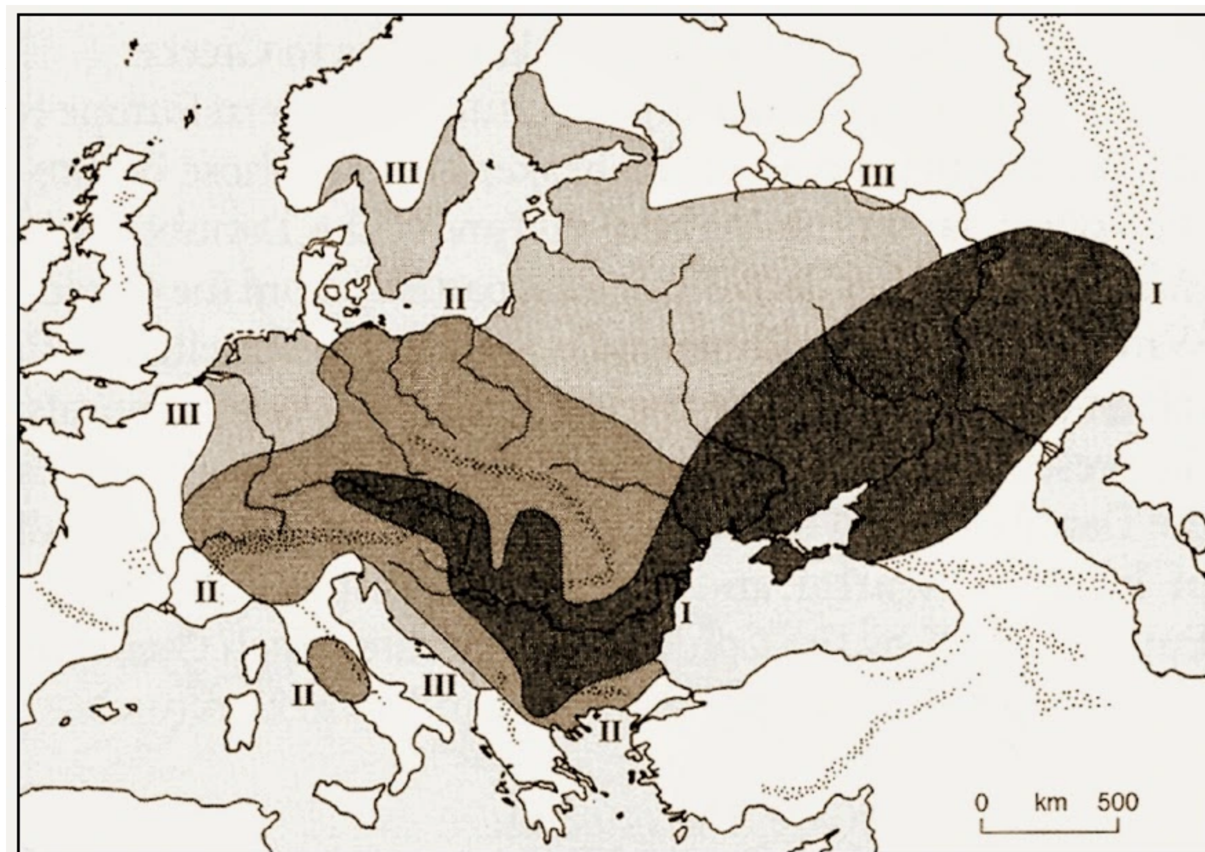
De la acest radical provine şi ”guguian” în română, care se înscrie în aceeaşi sferă semantică. Denumirea muntelui Gugu / Guguianu are aceeaşi origine cu oronimul getic K
suferit doar câteva modificări fonetice neesenţiale. Alte încercări de a situa Kogaiononul se dovedesc inutile, din moment ce acela trebuia să fie în preajma cetăţii de scaun a
strânsa legătură dintre marele preot şi rege. Se presupune că Kogaiononul era acolo unde se află ruinele Sarmigetuzo, dar capitala regatului getic, în opinia lui Vinereanu nu
acel loc nu poate fi identificat drept capitala unui regat puternic ca cel getic. Acolo trebuie să fi fost doar un sanctuar religios, aşa cum indică discurile de andezit, precum şi
piatră. Cetatea Sarmigetuzo trebuie să fi fost jos, în Ţinutul Haţegului.

Istoricul Britanic Arnold Toynbee în ”Civilizații stăvilite” scria:

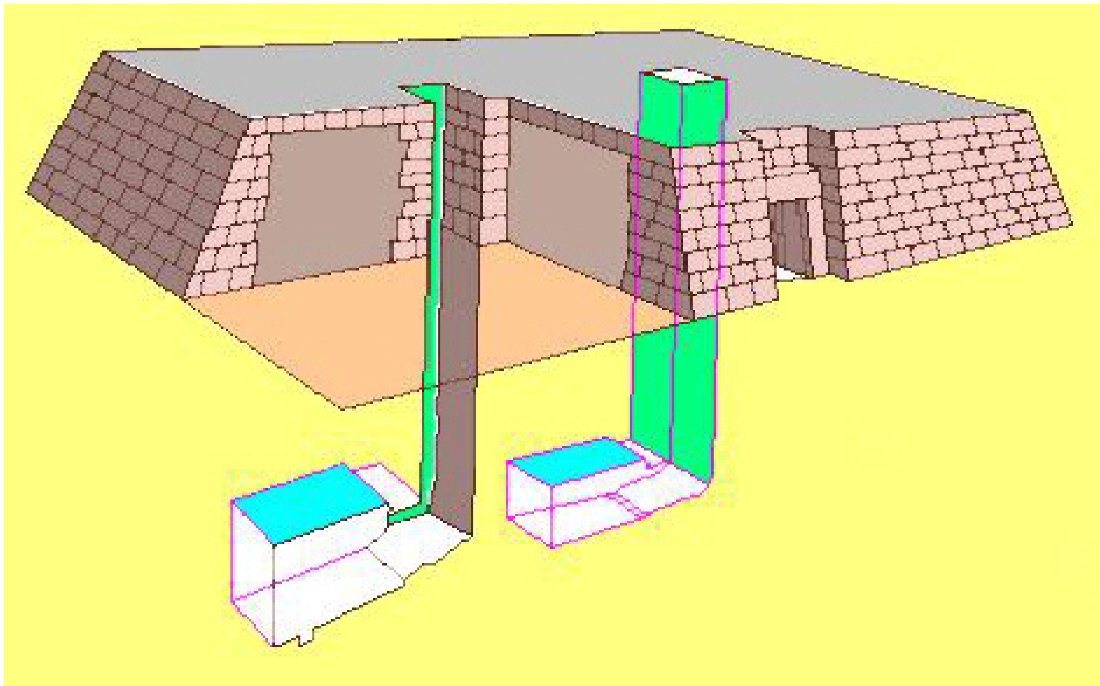
”Relaţiile oamenilor cu stepa – întinsa suprafaţă de ierburi şi nisipuri – a adus mult mai mult cu /marea nebrăzdată de plug/ după cum o numea Homer, decât cu/pământul fe
cu ajutorul plugului; întinderea stepelor şi întinderea mărilor au o caracteristică în comun: amândouă sunt accesibile oamenilor numai dacă ei se înfăţişează în ipostaza de oa
nici marea nu prilejuiesc oamenilor – în afara oazelor sau insulelor – un loc unde să’şi poată încropi o existenţă sedentară; şi stepa şi marea prilejuiesc mai mari înlesniri per
ţinuturi de pe suprafaţa pământului în care comunităţile omeneşti şi’au făcut obiceiul să’şi întemeieze cămine trainice.”

În ”Enciclopedia culturii indo-europene” din 1997, James Mallory a prezentat valurile de extindere ale folosirii kurganelor, iar saltul până în Egipt ar fi fost substanțial:

Se poate lesne observa cum de la faza I de la Gurile Dunării, Bazinul Dunării, Ardeal și nordul pontic al stepelor Mării Negre și Caspice, se extinde în faza II spre Tracia sud Europei și Germania, apoi în valul III în spațiul Baltic și Scandinavic.

În Anatolia și Levant nu au existat astfel de obiceiuri funerare, deci este greu de crezut că au trecut Marea Mediterana fără să se fi extins mai întâi spre Turcia de azi. Așadar poate fi atribuit geților ca populație, mai ales că există deosebiri de substanță și de specific constructiv al acestora, ci cel mult se poate afirma că anumiți faraoni, cum este și genetic din populațiile geților de la Marea Neagră.

Nu suntem însă de acord că egiptenii ar fi fost geți, pentru că numeroase reprezentări ale egiptenilor ni'i prezintă negroizi, pe când geții erau ariani cu piele albă, prepondere cu ochii de culoare albastră înainte de apariția etniilor mixate de azi.

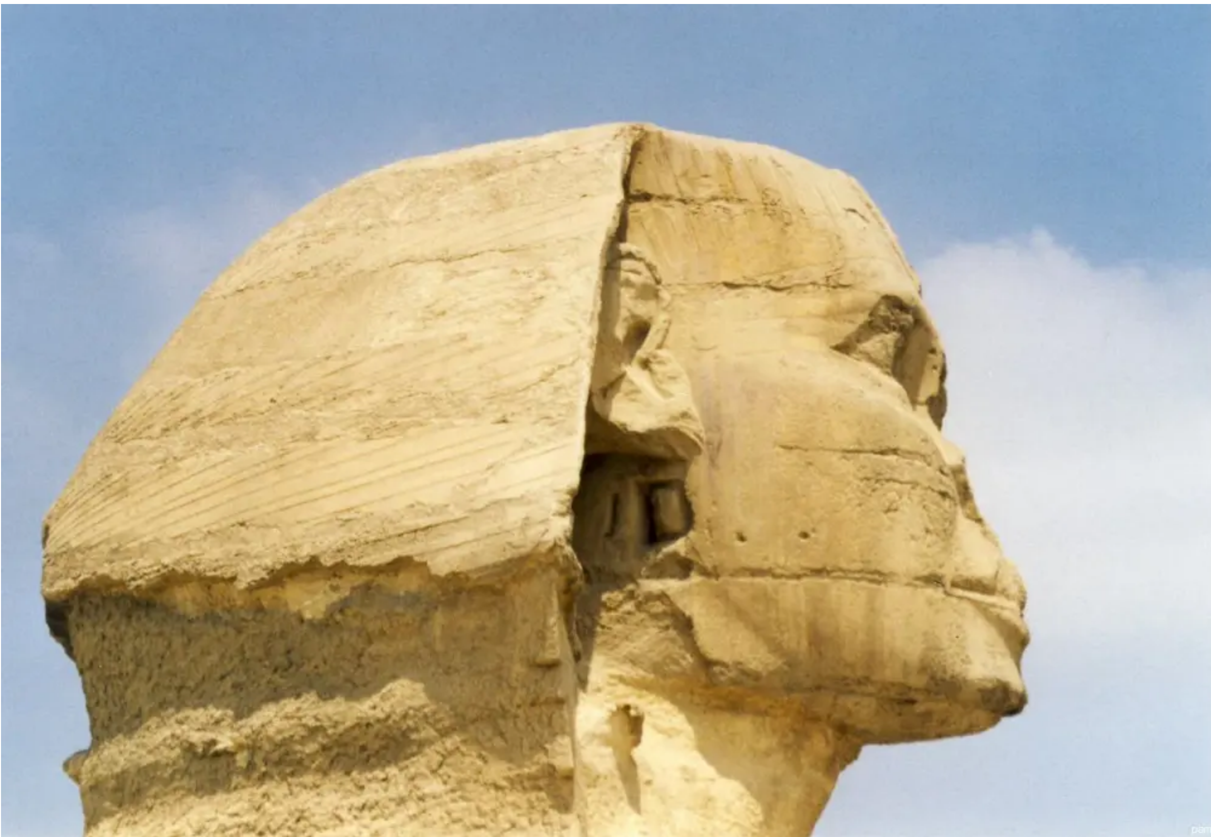
Ca să îngropăm definitiv povestea piramidelor construite de geți ar trebui să aflăm și secretul Sfinxului care se presupune că a fost erodat de ploi torențiale acolo în plin plin un cunoscut egiptolog independent, a stabilit ca eroziunea Sfinxului s'a datorat nu nisipului și vântului, asa cum s'a considerat multa vreme, ci ploii. El a ajuns la aceasta co observația ca eroziunea rocilor din structura Sfinxului a fost realizată pe verticală. Totuși Sfinxul este situat în plin deșert, unde de mai bine de 9000 de ani nu a mai plouat. neconvențională care trebuie rezolvată în altă cheie.

Descoperirile și concluziile lui West au fost prezentate pe 7 februarie 1992, cu ocazia Congresului Anual al Asociatiei Americane pentru Promovarea stiintelor, în fața a 247 sa i'a convins pe geologi, dar a ridicat semne de întrebare din partea egiptologilor cărora li se dau peste cap multe "certitudini". Cercetările lui West au fost continuate de căt geologie și geofizică la Universitatea din Boston. Studiile sale minuțioase l'au condus la aceleași concluzii. Eroziunea care apare în structurile vechi ale Sfinxului se datorea apei. Este singurul monument din platoul de la Gizeh care a suferit o eroziune de acest gen. Concluzia ar fi că Sfinxul dateaza dintr'o epoca mai înaintată, în care aceste ținu temperat. Conform afirmațiilor doctorului Schoch, Sfinxul nu poate fi contemporan cu piramidele. Cu siguranță precede cu mai multe milenii civilizația egipteană.

John Kutzbach, paleo-climatolog la Universitatea din Wisconsin, a realizat cu ajutorul computerului o modelare climatică a zonei și apoi a comparat rezultatele cu datele geo studiilor sale, se cunoaște la ora actuală faptul ca în urma cu 10.000 de ani, în regiunea în care se află Sfinxul, precum și într'o mare parte din Africa, ploua regulat și erau la pe aceasta informație climatologică, reiese că Sfinxul datează dintr'o perioada pre-egipteana. Pe de alta parte, dacă a fost construit aproximativ în anul 10.500 î.Hr., în acea exact constelația Leului. Conform studiilor efectuate de către arheo-astrologi, acest monument pare să fi fost o reprezentare a unui leu care era orientat către proiecția sa de p ca Sfinxul sa fi fost construit la acea vreme, după reguli și cunoștințe astronomice de o asemenea precizie, când civilizația umana era de'abia la începutul epocii fierului?

Examinând mai îndeaproape Sfinxul, lucrurile se complica tot mai mult. Capul se află într'o stare mai bună decât corpul și este mai mic din punct de vedere proporțional. Ti labelor din față și trasând proporțiile reale se obține un monument mult mai mare.

Să fi fost capul Sfinxului cioplit de mai multe ori de'a lungul vremii? Aceasta arată din nou că Sfinxul nu avea cum să fie construit în timpul faraonului Kephren. Cel mult a reprezinta atunci în realitate capul Sfinxului?

Versiunea oficială sustine că ar fi vorba de capul faraonului Kephren. Inspectorul Frank Domingo de la poliția din New York, expert în identificare judiciară recunoscut la ni capul Sfinxului cât și pe cel al unei statui care îl reprezenta pe faraonul Kephren, pentru a afla dacă cele doua morfologii concordă. Concluzia sa a fost categorică: morfologi foarte diferită de cea a statuii lui Kephren. Ochii, forma capului, profilul, gura și bărbia sunt diferite și de morfologia rasei albe mediteraneene.

Contrar așteptărilor, Sfinxul reprezintă un faraon de rasă neagră. Aceasta descoperire poate explica de ce nasul și o parte din buzele Sfinxului au fost distruse. În perioada di domnit faraoni apartinând rasei albe, iar aceste elemente negroide din înfățișarea Sfinxului se poate să fi fost distruse din motive rasiale. Era desigur o manieră de a se asigu neagră nu va revendica titlul de faraon. Mai mulți conducători ai Egiptului s'au folosit de Sfinx în scopuri politice, restaurându'l și sculptând capul pentru a semăna cu propi civilizația egipteană Sfinxul era un mare mister, când înfricoșător, când urât, când admirat pentru că era dat dintr'o epocă ancestrală și ar fi putut să eclipseze întreaga putere

Templul Sfinxului a fost construit din blocuri de piatră care cântaresc fiecare în jur de 200 de tone. Suprafața blocurilor de piatră este perfect netedă, iar blocurile au fost fixa realizat în epoca fierului asamblarea unor asemenea blocuri?

În zilele noastre, pentru a ridica și a poziționa cu precizie un obiect de 200 de tone sunt necesare între cinci și șase săptămâni de pregătire, utilizându'se cele mai puternice m așeza un al doilea bloc de piatra de 200 de tone ar mai fi necesare încă alte cinci saptamâni de pregatire. Utilizând tehnologia actuală ar trebui circa 500 de ani doar pentru a acest gen, 500 de ani fără a lua în calcul timpul necesar cioplirii și extracției unor asemenea mastodonți. Ce să mai vorbim despre monumentele din platoul de la Gizeh care milioane de blocuri de acest gen?

Doar o tehnologie avansată ar fi permis construirea lor. Toate structurile antediluviene prezintă aceasta caracteristică – asamblarea de blocuri gigantice este o constantă, asa c cazul sitului arheologic submarin descoperit în 1997 în largul Japoniei, precum și a structurilor din Insula Paștelui.

Cu 60 de ani în urma, Edgar Cayce a prezis că sub Sfinx va fi descoperită o încăpere, în care se găsesc arhivele unei civilizații antediluviene mult mai avansate din punct de
noastră. În 1992, au fost făcute publice analizele seismografice ale zonei situate sub Sfinx. Ele indicau faptul că o cavitate de 5 metri pe 9, săpată în piatra exista chiar în loc
momentul actual încă se mai descoperă astfel de cavități, existând o adevărată rețea subterană sub platoul de la Gizeh. Unii afirmă că Sfinxul ar ascunde intrarea într'un vast
numit Gigal. Realitatea se aseamănă din ce în ce mai mult cu cele mai fantastice mituri. Simbol al inteligenței care are acces la mecanismele forțelor naturale și cosmice, Sfi
gardianul cunoștințelor care dezvăluie originea ancestrală a umanității.

De unde provine însă această știință? Astronautul Edgar Mitchell consideră că dacă geologia stabilește ca Sfinxul este mult mai vechi decât se consideră la ora actuală, va tre
concepție despre ultimii 100.000 de ani de civilizație umană.

Cu ocazia unei conferințe susținute în 1992 la sediul Națiunilor Unite din New York, cercetătorul Richard C. Hoagland face afirmații care merg chiar mai departe. Prezentân
planeta Marte în 1976 de sonda Viking, Hoagland atrage atenția asupra existenței unui fețe pe suprafața acestei planete. Aceasta imagine nu este rezultatul unor jocuri de lun
99% o reprezentare intenționată a unei creaturi. La Gizeh, Sfinxul este reprezentarea hibridă a omului-leu, simbol al inteligenței și al forțelor naturale.

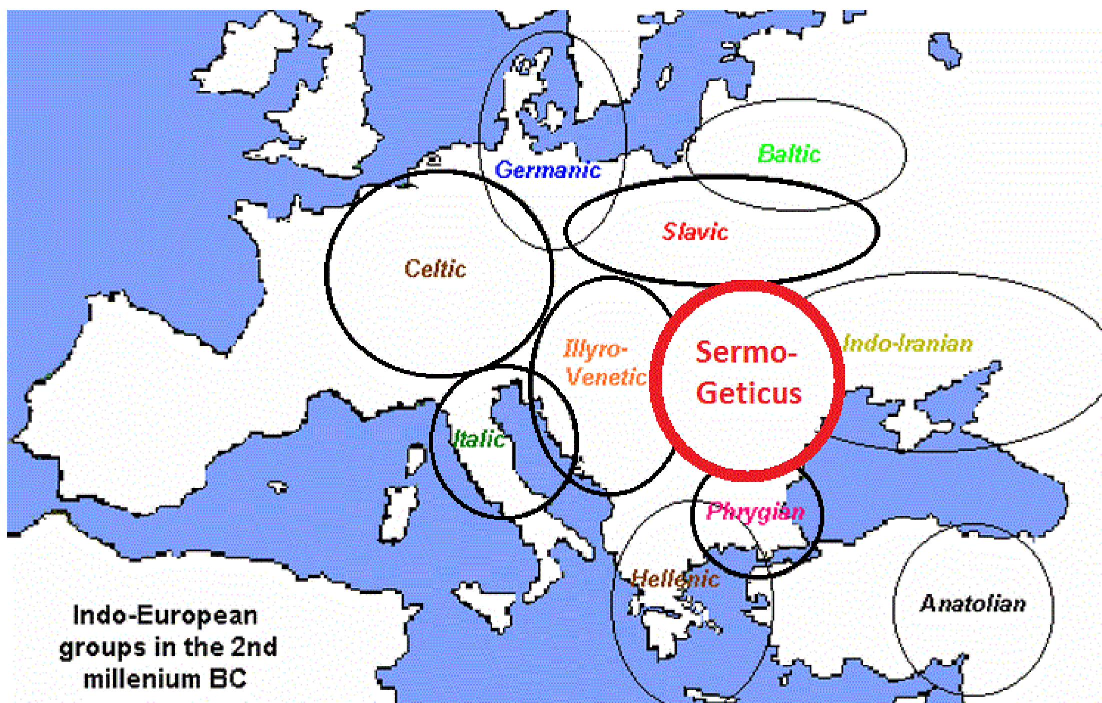

La fel stau lucrurile și pe Marte. Hoagland a împărțit în două imaginea feței de pe Marte. Copiind simetric jumătatea din dreapta se obține o imagine antropomorfa. Copiind stânga se obține un cap de leu. Avem de'a face din nou cu aceeași ființă hibrid om-leu. O oglinda cosmică, un ecou marțian al Sfinxului de la Gizeh?

Hoagland susține că fața de pe Marte are o jumătate de milion de ani. Sa fie ea un alt mesaj al civilizației antediluviene care popula Terra în urmă cu sute de mii de ani? Dac tangibilă a acestei civilizații atunci el trebuie să fie extrem de vechi. În 1996, cu ocazia unei conferințe la Universitatea din Bradford, David Percy, directorul European pent stabilea vârsta Sfinxului la 247 000 de ani. Trăiau geții pe vremea aceea?

3. Geții vorbeau latina. Fals.

Geții vorbeau getica, o limbă soră cu latina, dar și cu sanscrita, celtica, sclavona, elina și altele și care se trăgeau dintr'un limbaj arhaic comun. ”Traca”, ”ilyra”, ”scytica” er (dialecte) ale limbii getice.

4. Geții au sculptat statuile de geți pe care apoi romanii le'au furat. Fals.

Victoria imperiului roman asupra principalului dușman din epocă, geții, a avut un așa mare impact pentru acele vremuri, încât recunoașterea puterii lor a fost transpusă în ze și monumente (columna, arcul lui Constantin), apoi recrutați în legiuni romane pentru ocuparea altor teritorii (Britania). Dar cea mai bună explicație pentru numărul mare de se fălea cu această izbândă și a consumat mult aur furat din Geția, pentru a arăta contemporanilor lui marea lui realizare, mai întâi prin aceste statui.

5. Geții au construit podul de la Drobeta. Fals.

Este știut că pentru a trece Dunărea, geții nu aveau nevoie de poduri, ci le era suficient să aștepte iernile care erau îngrozitor de aspre încât înghețau ape curgătoare precum I tehnologic aveau posibilitatea de a construi un astfel de pod, nu avem nicio dovadă palpabilă despre acest demers, sunt doar speculații pentru a ”onora” în fals geții cu merit nevoie.

În plus nu ar fi făcut această greșeală strategică de a ușura trecerea Dunării de către romani înapoi pentru contraofensivă. Dimpotrivă pentru a fi greu de cucerit o cetate getic fortificațiile pe cele mai înalte culmi și greu accesibile, nu în câmp cum își făceau romanii castrele. De ce să afirmăm că geții erau toți culți și știau să scrie sau că au ridicat nevoie? Prin denaturarea adevărului istoric și a'i ridiculiza prin falsuri, nu onorăm memoria lor. Îi onorăm doar spunând adevărul despre ei.

O imagine stilizată a Podului de la Drobeta s'a regăsit pe o monedă emisă în cinstea lui Traian (optimo principi), de Senatul roman în primăvara anului 105.

De asemenea, pe Columna de la Roma, se poate distinge o imagine stilizată a podului, care permite ”…aflarea tehnicilor de îmbinare a lemnului si pietrei. În prim-planul im înfățișat împăratul Traian în fața altarului pregătit pentru jertfă. În spatele acestuia se află suita sa unde, probabil, este prezent și arhitectul Apollodor din Damasc” potrivit u prof. univ. dr. Tudor Rățoi.

În momentul de faţă dispunem de descrieri indirecte, şi chiar de detalii tehnice mulţumită autorilor Cassius Dio, Tzetzes, Chiliades şi Procopius din Caesareea. Toate aceste
pe care le'a antrenat construcţia podului.

Dintr'o descriere a construcţiei podului, făcută de Procopiu din Caesareea în lucrarea ”De aedificis” aflăm că această construcție a fost realizată utilizând mâna de lucru a cc
Claudia Felix, Cohorta I Cretum, Cohorta III Brittanum, Cohorta II Hispanorum şi Legiunea a V-a Macedonica. Din această prismă, a faptului că legiunile erau de geți mace
de către geții sud-dunăreni a fost construit podul, dar nu la inițiativa lor, ci a romanilor.

Locul de construire al podului a fost ales cu pricepere, într'un loc unde apele Dunării, ieşite din defileul Cazanelor, sunt mai liniştite, iar albia râului, formată dintr'un pietri
susţinerea greutăţii podului.

De asemenea, în locul unde s'a construit podul, lăţimea şi adâncimea apei erau favorabile unei asemenea construcţii. S'a folosit o suprastructură din lemn fixată pe douăzeci
ciment roman şi cărămidă (aceastea din urmă având consistenţa şi soliditatea pietrii, fiind făcută chiar pe șantier).

De menţionat că cimentul după căderea Imperiului Roman de Apus s’a rătăcit în uitare fiind redescoperit peste aproximativ un mileniu. Până de curând chiar formula acestu analize de laborator a putut fi descoperită compoziţia exactă a acestui material-minune. Podul lui Taian este monument istoric, iar conservarea-restaurarea acestuia s’a realiz 2003, cealaltă derulându’se în prezent.

6. Geții ar fi neamul primordial al omenirii. Fals.

Așa cum s’a dovedit din nenumărate studii genetice, geții au fost un amestec carpatic a 5-6 haplogrupuri umane străvechi, pe care noi românii îl moștenim. Acest amestec es bronzului, și nu din epoca medievală cum eronat se susține de falsificatorii istoriei numiți ”istorici”. Principalul amestec genetic este al hpg. I și J cele mai vechi în Europa, ș venite dinspre Anatolia și care au extins agricultura în Europa, atunci când clima a permis, și este vorba aici de hpg. E1b1b (EV-13), dar și hpg. G dinspre Caucaz, la care s’a bronzului evident cel mai important, membrii clanurilor cu hpg. european R1 care au adus păstoritul cornutelor mari și inclusiv caii în epoca bronzului.

Deci, Adamul sau Eva primordială poate nici nu s’au născut în Carpați, ci doar locul s’a dovedit de foarte timpuriu propice pentru dezvoltarea unei civilizații. Dar motive să apariția omului nu avem încă certe. Reiterăm, nu cu astfel de ipoteze fantasmagorice repunem adevărul la locul său firesc.

Haplogrup / Țara	NEOLITIC I1	I2a	I2b	G2a	J2	J1	E1b1b	PELASGI TOTAL I+J+E+G	EPOCA BRONZUL R1a	R
ALBANIA	2	12	1,5	1,5	19,5	2	27,5	66%	9	1
BOSNIA-HERȚEGOV.	4,5	50,5	0	1,5	5,5	1	11,5	74,5%	18	3
BASARABIA (Rep.M)	5	21	3	1	4	4	13	51%	30,5	1
Găgăuți	4	20	3	13,5	5,5	2	11	59%	19	12
ROMANIA	4,5	26	2,5	5	13,5	1,5	15	68%	17,5	1
VLAHI / AROMÂNI		20,5		3,5	24,5	0,5	16,5	65,5%	10	21
BULGARIA	4	20	2	5	11	3	23,5	68,5%	17	1
GRECIA	3,5	9,5	1,5	6,5	23	3	21	68%	11,5	15
KOSOVO	5,5	2,5	0	0	16,5	0	47,5	72%	4,5	2
MUNTENEGRU	6	29,5	1,5	2,5	9	0,5	27	76%	7,5	9
MACEDONIA	3	23	1,5	4	14	2	21,5	69%	13,5	12
SERBIA	8	34	0,5	2,5	9	1	15	70%	18	

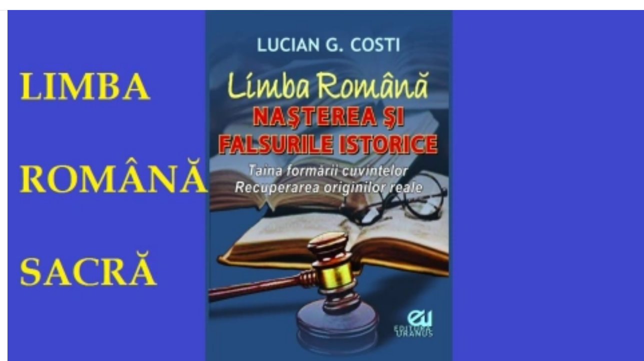
7. Geții și'au denumit regatul Dacia. Fals.

Nu ne'a rămas nicio dovadă istorică că vreunul din regatele getice carpatice, ar fi fost numită de geți, Dacia. De asemenea, niciun istoric nu a produs vreo dovadă că regatul înainte de a fi cucerit de romani.

Atenție! Doar regatul lui Dacibală a fost cucerit, cel cu care s'a aflat în conflict direct cu romanii în războaiele geto-romane, nu și restul regatelor getice din afara arcului car Romei.

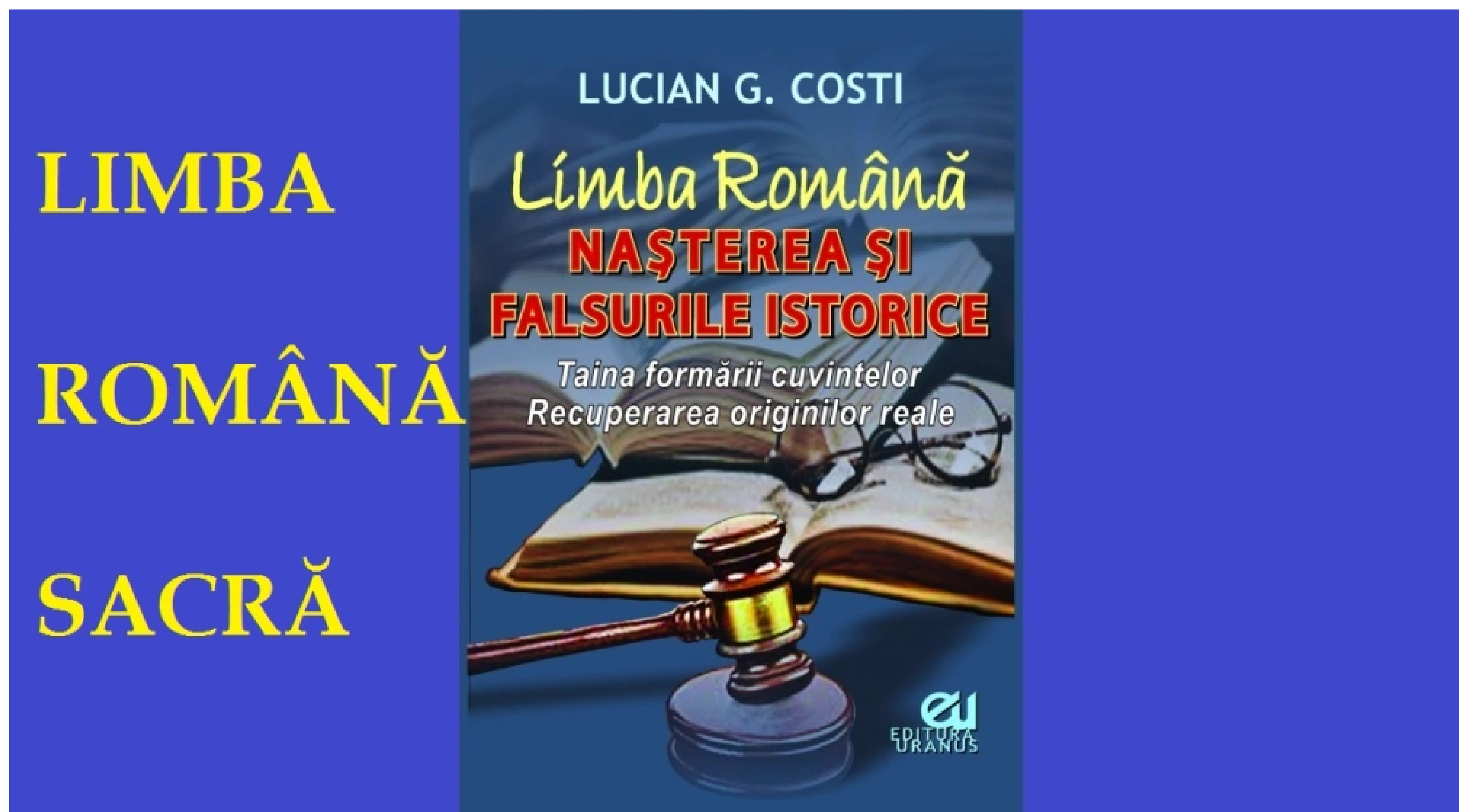
Avem în schimb dovezi nenumărate că a fost colonie romană începând cu 106 d.Hr. la nord de Dunăre, și apoi după 260 d.Hr. mutată fiind la sud de Dunăre (Dacia Ripensis ce geții au recâștigat teritoriul pe care se înființase colonia romană Dacia din nordul Dunării.

LIMBA ROMÂNĂ SACRĂ

Publicat pe noiembrie 22, 2016 de Thraxus Ares

”Limba Română, Nașterea și falsurile istorice, Taina formării cuvintelor, Recuperarea originilor reale, este o carte documentată, teoretizată și scrisă de Lucian Costi și care se constituie într’un demers al unui intelectual român revoltat de falsurile pe care este așezată istoria și limba națională fabricate ori de nepricepuți, ori de habarniști, ori chiar de câtiva falsificatori conștienți de munca lor de mistificare și care se petrece de’a lungul a două milenii, și care din nefericire este consimțită de autoritățile române de ieri și de azi.

Citiți și: ROMÂNI, FIȚI MÂNDRI CĂ SUNTEȚI NUMIȚI ”DACOPAȚI” DE DETRACTORI ȘI DEFĂIMĂTORI ANTIROMÂNI

Istoria României a fost falsificată prin fracturarea parcursului istoric după războiul geto-roman din anul 106 când, din nu știu ce amestec cu romanii, s’ar fi născut un popor nou care a început să vorbească într’o limbă nouă.

Este primul mare fals lingvistic și istoric. Învinșii nu puteau accepta limba invingătorilor care le distruseseră din temelii fortărețele și lăcașurile de cult, simbolurile sacre ale credinței lor. Istoria universală nu cunoaște nici un caz similar de pieire a limbii unui popor ca urmare a unui război și a unei stăpâniri parțiale și vremelnice.

Al doilea mare fals lingvistic, născut în niște vremuri tulburi și echivoce în sec. IX, se referă la limba slavă veche. Nici alfabetul și nici cuvintele așa zisei limbi slave vechi nu erau slave. Într’o haină de împrumut, noua limbă de cult adoptată de biserica ortodoxă conținea numeroase cuvinte românești. Introducerea în biserica ortodoxă română a acestui cal troian a fost un pas politic cu efecte geopolitice catastrofale.

Al treilea fals. În secolul XIX, falsificarea utilizează lucrările de gramatică și dicționarele. Autorii lor sunt de obicei alogeni. Aceștia pun bazele falsificărilor etimologice. Limba româna este considerată nouă pe scena istoriei și neproductivă, iar lexicul său este din împrumuturi. Așa-zișii donatori sunt vecinii care deși au venit mai târziu pe scena istoriei, le’au dat totuși cuvinte. Nici un cuvânt din limba română adevărată nu este creditat. Ceea ce nu apare ca împrumut este taxat ca etimologie necunoscută. Aceasta idee a fost conceptul de bază în lingvistica românească de după război și mai ales în timpul comunismului, când ideea de limbă română debitoare, mai ales limbii ruse, a fost amplificată.

Citiți și: ISTORIA FALSULUI DIN SPATELE ”ROMANIZĂRII” GEȚILOR

Cumulate, aceste trei mari falsuri, au creat o istorie pocită a poporului și a limbii române, care, cu largul concurs al instituțiilor de specialitate, s’a consolidat și a devenit o fortăreață a confuziei naționale. Pornită dintr’un elan demistificator, aventura lingvistică în care se angajează autorul scoate însă la iveală altceva: un sistem de comunicare

străvechi și rafinat, cu o productivitate internă extraordinară și suficient sieși.

Aceasta este marea surpriză a cărții lui Lucian Costi care poate fi numită Cartea Mare a limbii române.

Citiți și: LIMBA DUNĂREANĂ SAU LIMBA LATINĂ?

În continuare puteți urmări un colaj format din părerile autorului, editorului, Gen. Chelaru și al lui Gabriel Gheorghe.

Vizionare plăcută:

Sursă: youtube.com

Cititi si: CUVINTE ROMÂNESTI ÎN LIMBA MAGHIARĂ

PELASGA CARPATO-DUNĂREANA SE AFLĂ LA BAZA LIMBII ROMÂNE

Publicat pe iulie 8, 2016 de Thraxus Ares

Lucrarea noastră își propune, folosind cele mai recente cercetări și avansând noi opinii, să analizeze fenomenul așa-zisei ”romanizări” a populației autohtone getice (inclusiv cele ocupate dacice) și a ”latinizării” limbii lor în procesul de formare a limbii române, având ca obiectiv stabilirea specificului limbii noastre, a statutului ei în cadrul familiei limbilor ”romanice” și, în special, a relației ei cu limba latină.

1. Geneza limbii unui popor nu se poate produce în afara procesului etnogenezei acelui popor. Procesul formării limbii române este o componentă fundamentală a etnogenezei poporului nostru. După lingvistica oficială, limba română s’a format în cadrul procesului de romanizare a dacilor. Romanizarea, însemnând ”a introduce

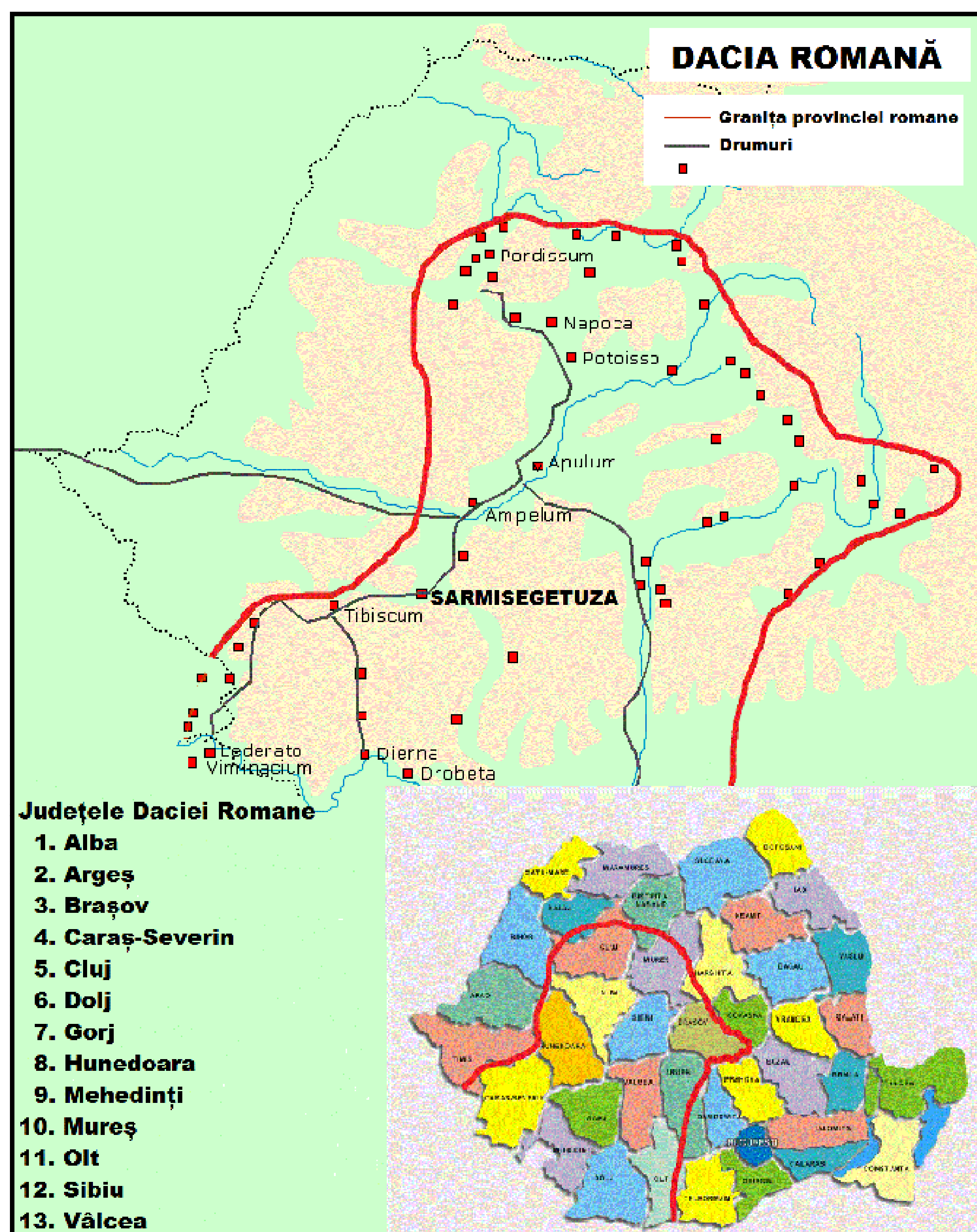
civilizaţia romană” (DEX [1]), implică patru aspecte principale: asimilarea de către populaţia cucerită a culturii materiale şi a celei spirituale (obiceiuri, credinţe etc.) a romanilor, a caracterului lor, precum şi însuşirea limbii acestora.
Problema romanizării ridică mai multe probleme. Să observăm, pentru început, că o serie de lingvişti contestă, însă, procesul.

Deşi între cele patru componente enunţate ale procesului există, evident, intercondiționări, ne vom opri cu precădere asupra aspectelor de ordin lingvistic, făcând, atunci când e cazul, legăturile necesare.

1.1. Pentru început, facem observaţia că izvoarele istorice şi cercetările recente stabilesc sorgintea pelasgo-getică a italicilor.

”Popoarele italice, precizează M. Vinereanu [2] sunt, de fapt, de origine traco-ilirã”, căci strămoşii italicilor au venit în mai multe valuri dinspre Balcani (siculii), de pe cursul mijlociu (latino-faliscii pe la 1.500 î. Hr.) şi superior (osco-umbrii pe la 1.300 î.Hr.) al Dunării, zone locuite atunci de geţii din regiunile traco-ilire. Este știut că toate triburile din provinciile Tracia şi Ilyria erau pelasgo-geţi.

1.2. Se cuvine să notăm, ab initio, trei precizări privind romanizarea strămoşilor noştri geţi, pe care romanii i’au numit şi daci. Mai întâi, timpul de realizare a unui asemenea amplu şi complex proces prin contact direct a fost la noi foarte scurt, de 165 de ani (106 – 271 d. H.), în comparaţie cu perioada de dominaţie romană a altor popoare (evreii – 325 de ani, britanii – 400 de ani, egiptenii – 676 de ani, maltezii – 1.088 de ani ş.a.), care, totuşi, nu şi’au însuşit limba latină, limba învingătorilor. În al doilea rând, teritoriul cucerit reprezenta doar o mică parte din spaţiul getic, spaţiul dacic era în special în Banat, Ardeal, şi Oltenia.

Privind vehicularea de către unii ”specialişti” a unor clişee care au indus în eroare generaţii de români (”romanii au cucerit Dacia”, ”romanii i’au biruit pe daci”), cercetătoarea Iulia Brânză Mihăileanu face o apreciere tranşantă:

”Nu este adevărat. Nici din punctul de vedere al istoriei, nici din cel al matematicii. Legionarii l’au înfrânt pe Decebal, dar nu i’au biruit pe daci. Au ocupat doar 15 la sută din Dacia. Iar 15 la sută nu înseamnă întregul.” [3]

Napoleon Săvescu afirmase:

”Legiunile armatei romane au ocupat numai 1/7 din teritoriul Daciei, 14%”[4]. Cunoscută fiind unitatea limbii noastre din vechime până în prezent, se pune problema ”Cum au învăţat latina locuitorii din teritoriile libere (Dion Casiu, cronicar al vremii, le numeşte ”Dacia nesupusă”), reprezentând cca. 86% din suprafaţă?”

Revista Historia ne livrează, în articolul Romanizarea de Iancu Moţu (Historia.ro), povestea ”romanizării la distanţă” şi prin intermediari. Explicaţia dată de autor este că în diferite zone se aflau deja diferite grupuri de coloni, care ar fi răspândit latina în rândul autohtonilor. Aserţiune puţin probabilă din mai multe motive. Problema cheie este dacă aceşti coloni ştiau latina, limba centrală, căci, dacă existau, nu puteau fi decât întâmplător şi într”un număr foarte mic din Latium. Prin tradiţie, se susţine că aceşti coloni vorbeau latina populară. Nu ni se spune nimic, însă, ce este această latină populară (dar, mai ales, de unde provine, cine sunt vorbitorii ei originari şi dacă are vreo legătură cu spaţiul getic), pe care o ştiau aceşti coloni? Este evident că localnicii, în principiu, nu intrau în relaţii cu grupurile de colonişti decât rareori, căci îi considerau străini sau tot cotropitori. Posibilitatea răspândirii limbii latine de către aceştia în mod practic e pură ficţiune.

În al treilea rând, cine erau cuceritorii? Erau ei vorbitori de limbă latină? Din nou Historia exagerează importanţa armatei romane staţionare în Dacia, care, conform informaţiilor din epocă, reprezenta un număr relativ mic de ostaşi (5-6 legiuni – cca. 30.000 de oameni), în comparaţie cu apoximativ două milioane de autohtoni, adică de cca. de 60 ori mai mulţi, şi, pe de altă parte, armata trăia, de fapt, într'un perimetru restrâns şi închis, în castre; a administraţiei (care avea contacte nepermanente şi nu cu întreaga populaţie, ci, cel mult, cu şeful sau capul familiei ori al satului, restul membrilor – femei, copii, bătrâni – rămânând în afara acestui contact direct); a creştinismului (care se manifestă încet şi târziu); a urbanizării rapide a zonei (când se ştie că modul de viaţă a dacilor era cel rustic datorită practicării agriculturii şi creşterii animalelor, dacă nu se retrăseseră în locuri ferite, în munţii împăduriţi; iar termenul de târg, care, după Eugen Lozovan, este preroman, dacă nu chiar pre-indo-european [5], ridică mari semne de întrebare privind valabilitatea tezei); a veteranilor, care şi ei, mai degrabă, pentru a se integra cât mai repede în comunitatea unde voiau să rămână, foloseau vorbirea localnicilor; a coloniştilor aduşi după cucerire, care proveneau, însă, potrivit documentelor vremii, ”ex toto orbe romano”, unde se foloseau limbi diferite de cea din Latium şi chiar din Italia.

În Traian – împărat al Romei, D. Tudor afirmă:

”În ajunul luptelor cu Decebal, Traian a făcut însemnate recrutări spre a completa efectivele de război ale armatei. Toţi recruţii erau chemaţi numai din provincii, deoarece Italia avea o populaţie rurală foarte rară.”[6]

Mai mult, Valentin Roman susţine [7] că din Historia Augusta aflăm că Traian interzisese colonizarea Daciei cu locuitori din Roma şi Latium, datorită depopulării acestor zone centrale[8]. V. Roman aduce şi o altă perspectivă în discuţie:

”Unii istorici români, precum Nicolae Iorga, vorbesc despre faptul că mare parte dintre coloniştii stabiliţi în Dacia au fost aduşi aici din zone vecine ale noii provincii, respectiv din Moesia, Pannonia, Iliria, Dalmatia etc, zone care, la acea vreme, erau locuite tot de neamuri…TRACE. Concluzia care se trage de aici este aceea că populaţia autohtonă dacă era înrudită cu mare parte din coloniştii veniţi în Dacia, că vorbeau aceeaşi limbă şi aveau aceeaşi religie, fiind cu toţii aparţinători ai marelui neam al tracilor.” [9]

Adept al latinizării, Iorga constată că în Dacia au fost aduşi colonişti geţi din Tracia şi Illyria, care deşi erau colonii romane, populaţia majoritară a rămas getică, ceea ce este un puternic argument pentru non-latinizare, cu atât mai mult semnificativ cu cât vine tocmai de la un latinist. Ca şi mai înainte, şi în această situaţie, din nou nu se poate susţine rolul coloniştilor în procesul de romanizare, căci ei nu erau latini din punct de vedere etnic, chiar dacă erau cetăţeni romani. Cercetarea istorică a stabilit de mult timp că sintagma ”cetăţean roman” desemnează un concept administrativ şi nu unul etnic.

Celebrul lingvist C. Tagliavini afirma în 1982:

”noţiunea de romanitate a fost o noţiune esenţial politică, iar romanii nu şi'au propus nicicând o asimilare violentă a populaţiilor supuse şi nu au încercat nicicând să îşi impună limba lor” [10].

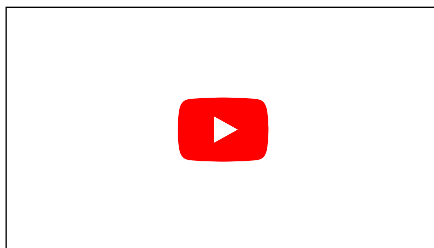
În ce priveşte nonviolenţa de care vorbeşte Tagliavini, diverse surse din epocă ”vorbesc” mai degrabă de o situaţie de genocid, căci, din cele două milioane de geţi, aproximativ 500.000 au fost ucişi sau vânduţi sclavi.

În ”Dacii”, Hadrian Daicoviciu susţine eronat şi fără dovezi asimilarea culturii romane de către populaţia autohtonă: „

”După ce adoptă cultura materială romană, dacii adoptă treptat obiceiurile romane, nume romane şi, în cele din urmă, limba latină.”[11]

Mai întâi, să observăm că fenomenul este tratat reducţionist şi, în bună măsură, prin generalizări şi extrapolări simpliste. Să precizăm că majoritatea lingviştilor consideră că la începutul sec. al VII-lea limba română era, în linii generale, formată, dar latina ca limbă de cultură (”ca limbă a unei culturi superioare”, potrivit lui Daicoviciu) la noi nu va fi folosită decât foarte târziu, prin sec. XVII-XVIII, şi doar în Transilvania, datorită Şcolii Ardelene.

Demonstrarea unui fenomen lingvistic prin produsele culturii materiale (ceramică, podoabe) şi romanizarea prin transhumanţă pentru Moldova, Transnistria şi Bucovina, cum apreciază total în afara realităţii Alexandru Vulpe (”Cred că responsabili sunt păstorii prin transhumanţă”[12]) sau prin autoromanizare, datorită ”puterii limbii latine” căci e ”limba unei culturi superioare” (teza lui H. Daicoviciu [13]), situaţie însă contestabilă pentru limba română [14], sunt catalogate, pe bună dreptate, de către Iulia Brânză Mihăileanu, în analitica şi pertinenta lucrare ”Pentru cine este nocivă originea traco-dacă a limbii române?”, drept jonglerii cu pretins aer ,”ştiinţific” [15].

O lucrare complexă, cu o serioasă bază documentară adusă la zi, cu o cercetare care implică limbile romanice, accentul căzînd pe limbile iberice, este ”No venimos del latin” (2013), publicată în 2016 şi în rumînă, unde Carme Jimenes Huertas, o specialistă în lingvistică din Spania, face o analiză, erudită şi convingătoare pe compartimente, a limbilor romanice, concluzia concretizîndu'se în teza-titlu. În ce priveşte latinizarea limbii geţilor, Carme J. Huertas afirmă:

”Vedem deci că, în cazul rumînei, nu apar factorii unei latinizări intense: latina nu a fost o limbă de cultură, pentru că România aparţinea Bisericii Ortodoxe. Ca urmare, faptul că în Rumînia se vorbeşte o limbă romanică pe un teritoriu mult mai extins decât cel ocupat de romani şi că această limbă converge cu romanicile occidentale, limbi cu care nu s'a aflat în contact în ultimii două mii de ani, ne trimite la o limbă mamă comună, mult mai veche.” [16]

Trebuie să acceptăm, însă, că există prezenţe materiale romane, în special arheologice – drumuri, castre, edificii (construite, în primul rînd, pentru a gestiona şi transporta bogăţiile jefuite din Geţia şi alte zone) ori vestitele terme – şi numismatice, care au fost realizate pentru cuceritori şi au fost folosite de cuceritori (nu cred că şi'i imaginează cineva pe geţi folosind, cu excepţia drumurilor desigur, spre exemplu, termele romane).

Pe toate le considerăm aspecte importante de viață, dar aspecte de tip exterior ale existenței (şi cu o valoare limitată de folosință ca frecvență şi cuprindere pentru masa populației getice), pe când elementele generale, fundamentale, structurale şi de esență ale viețuirii, păstrate până astăzi, la nivelul portului (moştenit evident de la geți – căciula, cămeşoiul, ițarii, opincile, ia, catrința [17]), al culturii spirituale (obiceiuri, credințe, tradiții etc.), al creației literare folclorice – Doinele, Miorița – ori coregrafice, precum Căluşarii, sînt anterioare cuceririi romane, adică îunt getice şi chiar mai vechi. Cercetătorul Gligor Haşa consideră că vechile obiceiuri ne vin pînă în contemporaneitate, fără echivoc, din substrat [18], referindu'se, evident, la geți.

Să adăugăm la aceste aspecte concrete şi unul de natură psihologică, cu mare impact asupra colectivității umane: sentimentul de ură şi respingere față de cuceritori nutrit de cei învinşi, sentiment care se păstrează generații întregi. Vezi resentimentele perpetuate la nivelul conştientului nostru colectiv față, spre exemplu, de năvălitorii turci, tătari şi alții, chiar până în timpuri apropiate. Atunci de la cine, când şi cum au învățat dacii cuceriți şi, mai ales, cei liberi limba cuceritorilor romani, limba latină?

Orice om cu o gândire logică, având în vedere atât de multe şi capitale aspecte potrivnice, va concluziona că romanizarea, ca proces general la noi, a fost o imposibilitate.

Analizînd dintr'o perspectivă mai largă specificul culturii noastre, cercetătorul Ion Ghinoiu face o observație importantă pentru tema în discuție: „

”Cultura noastră populară nu are legătură cu Roma. Noi avem o civilizație genetic legată de continent, de uscat, de spațiul continental şi de apele curgătoare, spre deosebire de egipteni şi greco-romani, care au civilizații maritime. Lucrurile sunt foarte clare: toată cultura populară românească este legată genetic de uscat, nu are nimic a face cu cea greco-romană” [19].

Afirmația este categorică.

Istoricul G.D. Iscru arată că urmările directe (ca şi scopul, de altfel) ale aşa-zisei romanizări au fost jefuirea Daciei de bogății pentru a ieşi din criza în care se afla Imperiul, precum şi ”distrugerea centrului cultic şi politic al Daciei.”[20] Caracterul de jaf şi distrugător al cuceririlor romane a creat în mentalul colectiv al geților o atitudine de respingere a dominației şi influenței romane.

Arheologul Vasile Boroneanț, fost director al Muzeului de Istorie al Municipiului Bucureşti, recurge la argumentul tradiției orale, la opinia maselor, care era cu totul alta decât cea oficială, fapt, dacă nu determinant, cel puțin sugestiv:

”Peste tot oamenii din popor spuneau că se trag din daci. Peste tot pe unde te duceai la sat, țăranii spuneau că cutare movilă sau val de pământ sau cetate e de pe vremea dacilor” [21].

Aşadar, tradiția orală nu pomeneşte de romani, iar opina colectivă populară îi alungă din memorie şi, prin aceasta, de fapt, le neagă influența. Fapt mai mult decât semnificativ. Romanizarea este un construct teoretic, artificial, lansat de cuceritori iar oficialitățile naționale au fost păcălite şi l'au adoptat de'a lungul timpului vinovat-interesate.

Iulia Brânză Mihăileanu consideră că romanizarea a fost ”o invenție politică”, inițiată acum mai bine de 1000 de ani, în biroul papal de la Vatican de către Papa Inocențiu al III-lea, care îi cerea la sfârşitul secolului al XII-lea getului Ioniță cel Frumos, conducătorul Țaratului vlaho-bulgar, ”să recunoască public descendența daco-românilor din etnia romanică”, urmărindu'se, de fapt, convertirea acestora la catolicism. Răspunsul a fost negativ. Acțiunea este reluată în secolul al XV-lea de Papa Pius al II-lea [22], urmărindu'se acelaşi țel al catolicizării românilor.

Contestând, de fapt, romanizarea, cercetătorul Mihai Floarea readuce, într'un nou context, o teză de luat în considerare:

”În ceea ce priveşte romanizarea din 107-275, ca proces de geneză a poporului român pe care o invocă încă mulți autori români spre acoperirea unei continuități indubitabile (altminteri ținând de „miracolul românesc”), am socoti'o cel mult relatinizarea locuitorilor Daciei ai căror strămoşi ”roiseră”, cu milenii înainte, în toată lumea, inclusiv în Peninsula Italică…” [23]

Dacă procesul istoric al ”roirilor” este o realitate şi dacă putem accepta, dintr'o anumită perspectivă, fenomenul (genetico-lingvistic) numit (care necesită şi el o analiză mai amplă), trebuie pusă în discuție, însă, terminologia folosită, care sugerează, totuşi, primatul limbii latine, termen care a creat şi continuă să creeze grave confuzii. Vom reveni asupra subiectului.

1.3. Din punct de vedere al limbii, se ridică o problemă majoră: există o evidentă asemănare între limba română şi limba latină, între limba română şi ”limbile surori”, limbile romanice: italiana, franceza, spaniola, portugheza, provensala, sarda, catalana ş.a., fapt ce a stat la baza argumentării provenienței românei şi a celorlalte nouă limbi romanice din limba latină.

Lingviştii noştri oficiali au analizat principalele compartimente ale limbii române şi au ajuns la concluzii ce par de necontestat: majoritatea elementelor din cele patru niveluri ale limbii române sunt de origine latină. Este clasică statistica pe origini a cuvintelor din vocabularul fundamental (cca. 1500 de cuvinte), care cuprinde lexicul ”cel mai funcțional”, făcută de Al. Graur în 1954 (Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române), incluzând 1419 cuvinte, din care 58,21% latineşti, 21,49% slave şi restul de 20,30% [24] de diferite origini, lucrarea nefiind, de fapt, relevantă pentru că se bazează pe etimologiile (dovedite, în marea lor majoritate, a fi eronate) stabilite de latinişti, şi reluată, cu aceleaşi greşeli de fond, de Dimitrie Macrea prin analiza cuvintelor aparținând vocabularului uzual din Dicționarul limbii române moderne (apărut în 1958), unde aproximativ 62% sunt termeni latineşti şi romanici, 14% de origine slavă şi 24% de diverse origini [25]. Ca urmare a acestui mod de lucru şi cu aceste etimologii, ponderea cuvintelor de proveniență (directă şi indirectă) latinească este covârşitoare: 58– 62%.

De reținut că B.P. Haşdeu a identificat pentru prima dată la noi, prin geniala comparație cu limba albaneză, cca. 100 de cuvinte din substratul dacic (abur, barză, brad, mazăre, viezure etc.).

Morfologia [26] este şi ea, în aceeaşi viziune oficială, aproape în totalitate latinească: substantivul are trei genuri ca în latină, pronumele este în totalitate de origine latină, numeralul (cu excepția lui ”100”, care ar proveni din slavul ”săto”, M. Vinereanu stabilind, însă, că aceasta este o etimologie greşită [27]), este şi el latinesc, verbul are, ca în latină, cele patru conjugări:

I: -a, -are: a lăuda, lăudare (laudo, laudare);

a II-a: -ea, -ere: a avea, avere (habeo, habēre);

a III-a: -e, -ĕre (e scurt): a zice, zicere (dico,dicĕre) şi a

IV-a: -i, -ire: a auzi, auzire (audio, audire), la noi existând la a IV-a şi dezvoltarea -î, -(î) âre: a coborî, coborâre.

La sintaxă, se păstrează funcțiile de subiect, predicat, atribut, complement, adăugându'se funcția de element predicativ suplimentar (Fetița aleargă veselă.), diminuându'se ponderea construcției prin subordonare (în propoziție şi frază) şi eliminându'se poziția finală fixă din latină a predicatului în enunț.

Sistemul fonologic păstrează marea majoritate a fonemelor latineşti, adăugându'se ă, â (î), j, ş, ț, apreciindu'se că acestea provin fie din substratul getic, fie de la slavi.

Precum se constată foarte uşor, din această sumară prezentare, în viziune oficială, a nivelurilor limbii române comparativ cu limba latină, rezultă clar înrudirea dintre ele, lingviştii trăgând concluzia, greu de negat în urma evidențierii acestor fapte lingvistice, că româna provine din latină.

Totuşi, argumentele contra sunt tot mai numeroase şi tot mai ”de substanţă”.

Revenind la aspectele principale discutate, observăm că între concluziile celor două succinte prezentări există o contradicţie flagrantă:

(1) romanizarea la noi (ar trebui să includem, desigur, şi limba, ca parte a sistemului) a fost imposibilă şi

(2) latinizarea de către ”limba mamă” a limbii geto-dace ”apare” drept o realitate de netăgăduit. Există, aşadar, o opoziţie netă. Rezolvarea acesteia nu trebuie să aibă ca bază explicaţii subiective, fanteziste, ilogice.

Există trei posibilităţi logice:

(1) ori ambele sunt adevărare, ceea ce e imposibil;

(2) ori ambele nu sunt adevărate, ceea ce iarăşi nu e posibil şi

(3) doar una e adevărată, care este şi concluzia corectă. Problema care se pune este ”care dintre ele?” şi care sunt argumentele.

Premisa de la care trebuie să pornim este realitatea etnogenezei poporului nostru şi, implicit, a genezei limbii române. Or, această realitate este chiar această clară opoziţie: imposibila romanizare a dacilor, dar evidenta ”latinizare” a limbii lor. Dacă vom găsi o explicaţie raţională acestei situaţii, cel puţin ciudate, am rezolvat ”problema”.

Suntem într’o situaţie paradoxală: trebuie să dăm o explicaţie logică unei contradicţii, cel puţin aparent, ilogice. Această contradicţie (ciudată, dar interesantă) este mai mult decât semnificativă, căci ea conţine, prin caracterul ei ilogic şi imposibil, cheia adevăratei situaţii şi a corectei ei explicaţii. Clarificări absolut necesare atât pentru istoria limbii noastre, cât şi pentru lingvistica romanică.

2. Noi suntem în Europa de la începuturi; noi nu venim de undeva pe aceste locuri, cum au făcut toate, dar absolut toate, popoarele din jurul nostru, ci noi suntem aici dintotdeauna, pe teritoriul ţării aflându’se, ca dovadă, ”centrul vechii civilizaţii europene”, aşa cum au afirmat şi dovedit numeroşi savanţi români şi străini.

2.1. Marele poet şi filozof Lucian Blaga afirma cu îndreptăţită mândrie:

”Noi n’am venit de nicăieri. Noi nu ne găsim nici la Apus, nici la Soare–răsare. Noi suntem unde suntem…” [28]

Cercetând geneza poporului român, Marius Fincă, în lucrarea Cine sunt strămoşii noştri? (Pucioasa, 2012, p.109 şi 130), citează o afirmaţie semnificativă a indianistului belgian Louis de la Valle:

”Locuitorii de la nordul Dunării de Jos pot fi consideraţi…strămoşii omenirii .” [29](Adică, înaintaşii noştri, ai românilor, sunt ”strămoşii omenirii”.

Că zona carpato-danubiană este spaţiul de antropogeneză europeană, de dinainte şi de după glaciaţiunea Würm, este dovedită arheologic prin descoperirea scheletului unui om de tip contemporan în Peştera cu oase din Banat, trăitor acum 42.000 de ani. Istoricul G.D. Iscru susţine ideea marii noastre vechimi, folosind perspectiva mitico-biblică, enunţând teza că străbuna îndepărtată a limbii române constituie limba primordială:

”Limba naţiunii illiro-trace-geto-dace a fost urmaşa directă a limbii arienilor / pelasgilor, poporul primordial al Europei, şi ea se regăseşte în limba română, prin excelenţă în limba română veche” şi ”limba arienilor rămaşi pe loc în Spaţiul Daciei…fiind o limbă primordială, şi organică, firească, naturală.”[30]

2.2. În ”Noi, Dacii”, dr. Napoleon Săvescu, pe baza distribuţiei Haplogrupurilor, susţine:

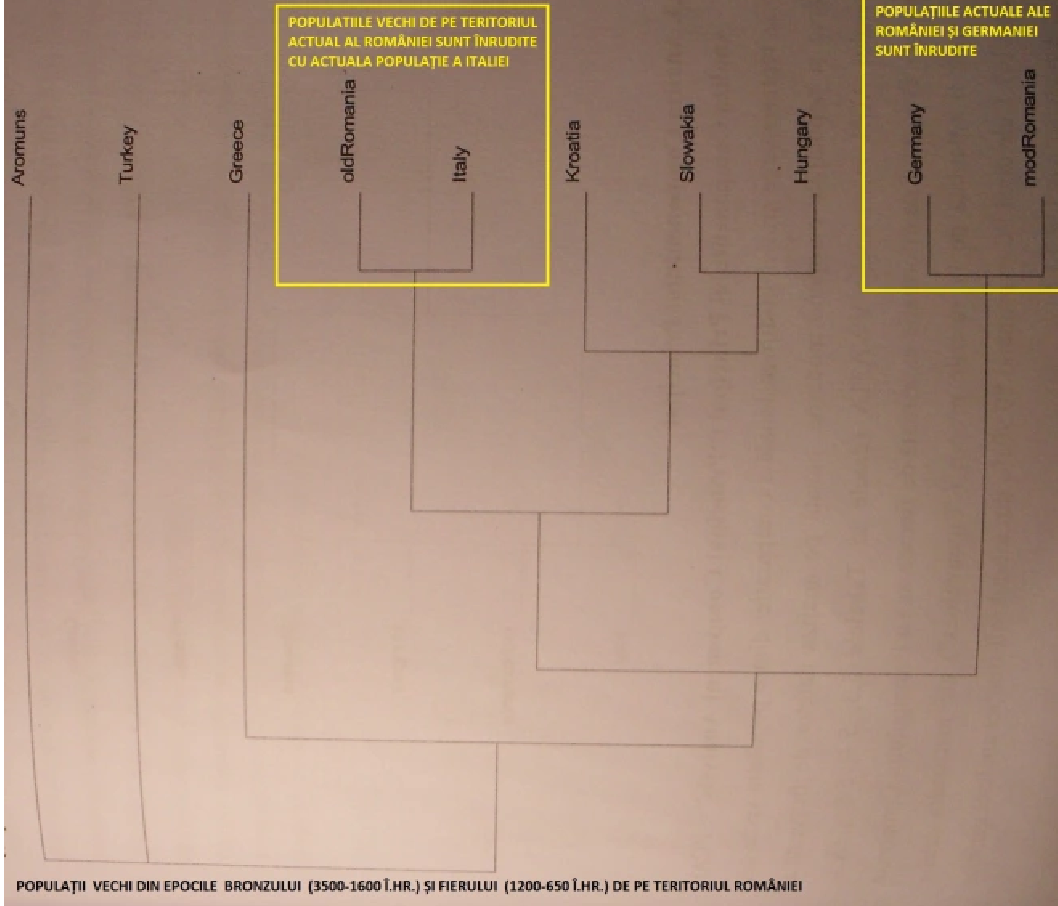
”Populaţia de azi a ţării noastre aparţine majoritar Haplogrupurilor R1b şi R1a. Acest argument genetic, esenţial demarcat pentru populaţiile din diferite zone ale lumii, ne detaşează cu claritate şi ne proiectează, unic, în spaţiul carpato-dunărean, dintotdeauna şi pentru totdeauna.” [31]

Distribution of European Y-chromosome DNA (Y-DNA) haplogroups by country in percentage
Distribuția ADN-ului european a cromozomului Y (Y - ADN) haplogrupuri pe țară în procente

Region/Haplogroup	I1	I2*/I2a	I2b	R1a	R1b	G	J2	J*/J1	E1b1b	T	Q	N	TOTAL I	TOTAL R1
Albania	2	12	1.5	9	16	1.5	19.5	2	27.5	1	0	0	15,5	25
Bosnia-Herzegovina	3	55.5	0	15	3.5	1.5	4	0.5	12	1	2	2	58,5	18,5
Bulgaria	4	20	2	17	11	5	11	3	23.5	1.5	0.5	0.5	26	28
Croatia	5.5	37	1	24	8.5	2.5	6	1	10	0.5	1	0.5	43,5	32,5
Greece	3.5	9.5	1.5	11.5	15.5	6.5	23	3	21	4.5	0	0	14,5	27
Hungary	8.5	16	2	29.5	18.5	3.5	6.5	3	8	0	0	0.5	26,5	48
Kosovo	5.5	2.5	0	4.5	21	0	16.5	0	47.5	0	0	0	8	25,5
Macedonia	3	23	1.5	13.5	12.5	4	14	2	21.5	1.5	0.5	0.5	27,5	26
Moldova	5	21	3	30.5	16	1	4	4	13	1	0	1.5	29	46,5
▪ Gagauzes	4	20	3	19	12.5	13.5	5.5	2	11	3	0	1	27	31,5
Montenegro	6	29.5	1.5	7.5	9.5	2.5	9	0.5	27	0	2	1.5	37	17
Romania	4.5	26	2.5	17.5	12	5	13.5	1.5	15	0.5	0.5	0.5	33	29,5
Serbia	8.5	33	0.5	16	8	2	8	0.5	18	1	1.5	2	42	24
Slovakia	6.5	16	1.5	41.5	14.5	4	2	1	6.5	0.5	0.5	3	24	56
Slovenia	9	20.5	1.5	38	18	1.5	2.5	0	5	1	0	0	31	56
Turkey/Anatolia	1	4	0.5	7.5	16	11	24	9	11	2.5	2	4	5,5	23,5
Ukraine	3.5	13	0.5	45	7.5	2.5	7	1	5.5	1	1	7.5	18	52,5

În alt loc, ”Pelasgii carpato-dunăreni se vor organiza mai bine administrativ, militar şi religios spre a lupta împotriva populaţiilor migratoare…Astfel, primul val de populaţie kurgan a fost absorbit, asimilat de autohtonii carpato-danubieni, care stimulaţi de migratori vor da naştere unui popor războinic, ”războinicii soarelui”, la acel început al anilor 4.400 – 3.900 î.Hr., cunoscut şi sub numele de popor dac (Dax – sfinţi, cavaleri, războinici), poporul «cel mai viteaz, cel mai cinstit şi drept din masa neamurilor pelasgice» (Herodot, Istorii)” [32].

Contribuţia studiilor de genetică are la bază argumente ştiinţifice de necontestat. Directorul Institutului de Biologie Umană din Hamburg, prof. univ. dr. Alexander Rodewald, susţine ideea unei continuităţi genetice care, pe o perioadă de aproape 5.000 – 6.000 de ani, din Epoca Bronzului şi până în zilele noastre, s’a conservat în structura genetică a populaţiei actuale de pe teritoriul României. [33]

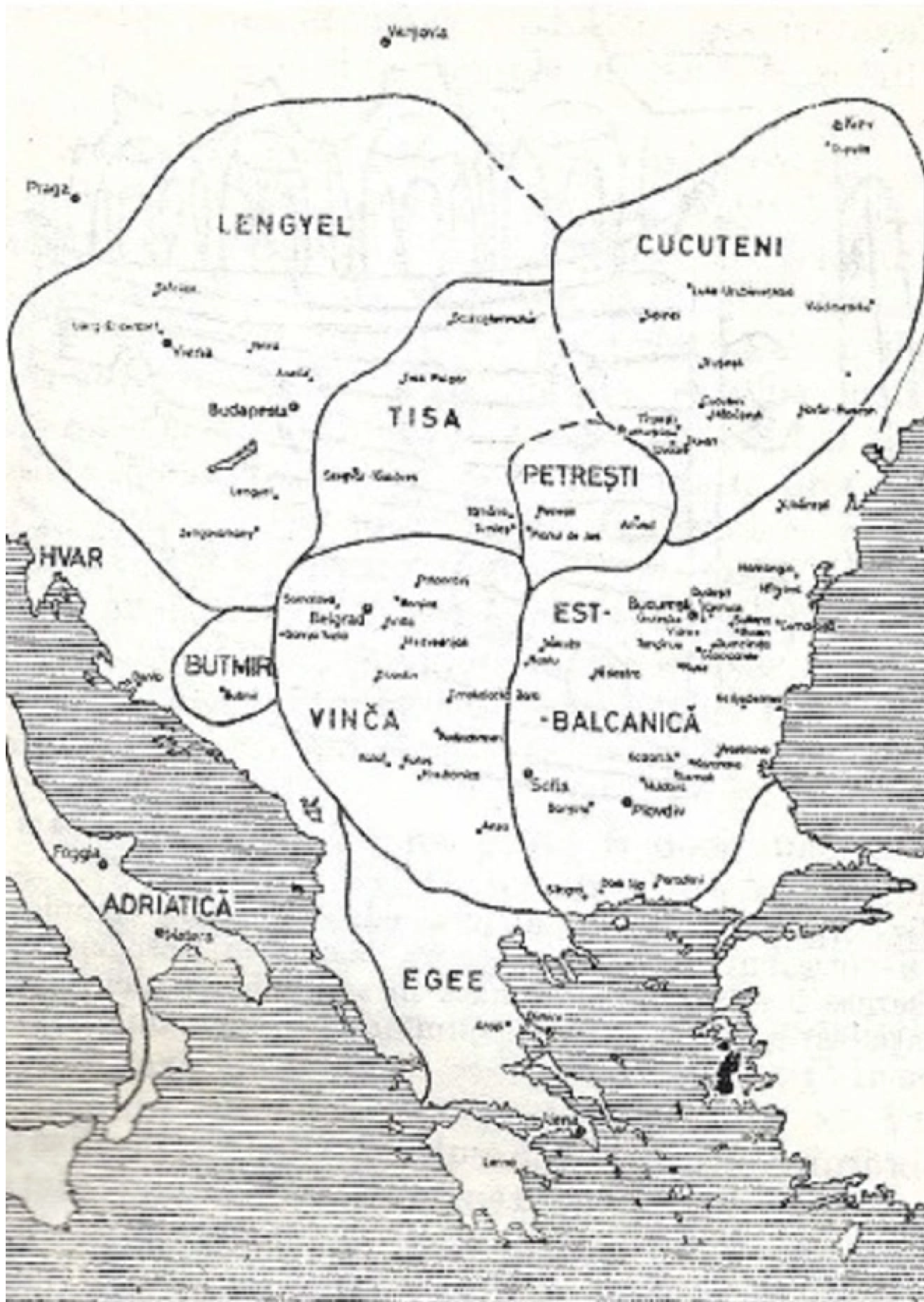

2.3. Primul care vorbeşte la noi despre vechea civilizaţie europeană de pe teritoriul nostru este profesorul arheolog ieşean Teohari Antonescu în 1901 [34] iar Enciclopedia (vol. I, p. 67 şi urm.), realizată în 1922 de Universitatea din Cambridge, precizează că zona carpatică face parte din „habitatul primitiv al arienilor." [35]

Arheologul american William Schiller, pe baza dovezilor materiale, arheologice, enunţă clar:

"Civilizaţia s'a născut acolo unde trăieşte astăzi poporul român, răspândindu'se apoi atât spre Răsărit, cât şi spre Apus acum 13.000 – 15.000 de ani" [36].

OLD EUROPEAN CULTURE

Deosebit de importantă este concluzia la care a ajuns renumita arheologă americană Marija Gimbutas (în lucrări publicate între 1963 – 73):

”România este vatra a ceea ce am numit ”vechea Europă”, o entitate culturală cuprinsă între 6.500-3.500 î.Hr, axată pe o societate matriarhală, teocratică, paşnică, iubitoare şi creatoare de artă, care a precedat societăţile Indo-Europenizate patriarhale, de luptători din Epocile Bronzului şi Fierului. A devenit, de asemenea, evident că această străveche civilizaţie europeană precede cu câteva milenii pe cea Sumeriană…” [37]

Având în vedere informaţiile despre pelasgi (arieni), ca primii locuitori de pe pământ, observaţiile de arheologie genetică ale lui Anatole A.Klyosov şi Giancarlo T. Tomezzoli [38], opiniile Michaelei Orescu despre civilizaţia atlantidică şi pacifidică, şi, mai ales, consideraţiile lui Guido Mansueli privind cele două centre de vieţuire din timpul glaciaţiunii Wurm (din Pirinei, care a dispărut inexplicabil în urmă cu 11.000 de ani, şi din Carpaţi, care s'a continuat), precum şi urmele fosile din ţara noastră, din Europa de răsărit şi de sud-est de acum cca. 40.000 de ani, avansăm, ca alternativă la teoria migraţionistă asiatică (Asia Centrală), susţinută de Klyosov şi Tomezzoli, a lui ”homo sapiens sapiens”, ideea originii lui europene, localizată în arealul carpato-danubiano-pontic, precum şi teza autohtoniei europene a genezei limbajului şi numim această limbă de început, vorbită de populaţia iniţială din aria Munţilor Carpaţi şi a Dunării, considerată urmaşa zeilor, luând în considerare un spaţiu sud-dunărean mai larg, pelasga carpato-dunărean-balcanică.[39]

În finalul capitolului ”Romani sau români?” din lucrarea citată, C. J. Huertas face o apreciere care susţine, cel puţin în parte, teza noastră:

”Limba şi scrierea cea mai veche din Europa ar putea proveni din zona Balcanilor.” [40]

3. În această problemă complexă, trebuie avute în vedere trei sfere de relaţii ale românei:

a. relaţia limbii române cu latina,

b. legăturile dintre română şi limbile romanice şi

c. relaţiile românei cu limbile europene.

În privinţa relaţiei dintre română şi celelalte limbi romanice, discuţia este amplă, complexă, cu multiple aspecte şi, neconstituind obiectul cercetării prezente, rămâne a fi reluată altă dată. Facem menţiunea că lucrarea lingvistei C. Huertas este un text de referinţă în această problemă, iar concluziile sunt tranşante:

”Ipoteza existenţei unei limbi mame anterioare aşa-zisei romanizări devine astfel mai solidă şi mai consistentă” [41] şi ”Dovezile sunt tot mai concludente: procesul (de formare a limbilor romanice) nu trece prin latină.” [42]

3.1. Legăturile românei cu celelalte limbi europene din afara grupului numit romanic au dezvăluit aspecte neaşteptate.

Cu un secol în urmă, savantul german Johannnes Schmidt, folosind teoria valurilor, a demonstrat că toate limbile europene se trag din română.

Lingvistul suedez Ekstrom per Olaff afirmă:

”Limba română este o limbă-cheie, care a influenţat în mare parte limbile Europei.” [43]

Reţinem, mai întâi, aspectul categoric al afirmaţiei privind orizontul de cuprindere a influenţei: totalitatea limbilor europene. Apoi, sfera acestei influenţe: ”mare parte” a fiecărei limbi.

Cercetând istoria popoarelor nordice, Maria Crişan ajunge la concluzaia că ”strămoşii noştri au fost şi strămoşii lor, ai suedezilor, norvegienilor, danezilor, olandezilor, belgienilor, finlandezilor, lituanienilor şi a câtor altor neamuri încă”[44].

Deşi interesantă şi seducătoare, afirmaţia include confuzia nedorită între geţi şi goţi, trebuind să se facă precizarea că geţii se înrudesc cu germanicii, cu slavii etc. la nivel proto-indo-european.

S’ar putea da ca exemplu suficient de grăitor existenţa în limba irlandeză a peste 1.300 de cuvinte care au corespondent în limba română, explicabile printr’o bază comună anterioară, limba pelasgo-carpato-dunăreană (cum o numim noi), în perioada ”roirilor” spre nordul Europei. În acelaşi sens, Timotei Ursu prezintă un număr important de rădăcini comune vlaho-suedeze, ca dovadă a sursei comune, limba strămoşilor noştri, pe care cercetătorul o numeşte, argumentat, danubiana. [45]

3.2. Lingvişti de renume, precum Carlo Tagliavini sau B.E. Vidos, considerau, prin 1959, româna drept ”latina balcanică”. Realizând un pas înainte în sensul unei precizări spaţiale necesare, autorii tratatului de Istorie a limbii române, apărut la Editura Academiei (1969), o numesc ”latina dunăreană” [46].

Mergând pe aceeaşi linie şi în cadrul aceloraşi limite, lingvistul D.Macrea nuanţează însă formula: ”denumirea cea mai potrivită este, după părerea noastră, latina carpato-dunăreană.” [47]

Prin susţinerea ”orbeşte” a originii latine a limbii noastre, neacceptându’se nicio opinie contrară sau de nuanţă, şi a tezei latinizării limbii dace, lingviştii noştri oficiali actuali sunt iremediabil latinizanţi. Chiar tratatul de Istoria României, (I, Bucureşti, 1960, p. 788) prezenta această poziţie oficială prin opinia acad. E. Petrovici:

”Limba română e creaţia poporului român. El a făurit’o din latina populară adoptată de strămoşii săi geto-daci de la coloniştii romani, cu care s’au amestecat, adăugându’i elemente din idiomul daco-getic, vorbit înainte de romanizare.”

Aceeaşi poziţie, fără niciun fel de amendament, nuanţare sau alternativă, o găsim, regretabil, şi în manualele de istorie pentru clasa a XI-a, pervertind, vinovat, conştiinţa identitară a zeci de generaţii de elevi.

3.3. Dacă, aşa cum am văzut, romanizarea geților a fost o imposibilitate, atunci, pe cale de consecinţă, şi latinizarea limbii lor, ca parte a sistemului, a fost tot o imposibilitate.

Deocamdată, aducem în discuţie câteva aspecte, acceptând (şi pornind de la) realitatea izbitoarei asemănări a limbii române cu latina şi cu, mai ales, celelalte limbi romanice.

Mai întâi, să observăm existenţa unor informaţii (de pildă, imaginile de pe Columna lui Traian) privind ideea că în tratativele dintre geţi şi romani, pe vremea lui Decebal, nu se foloseau tălmaci. Așadar, asemănarea dintre cele două limbi era un fapt real, recunoscut în epoca de la confluenţa celor două ere, adică în sec. I î.Hr. şi I d.Hr.

3.4. În esenţă, se pune problema primatului şi filiaţiei acestora. În această problemă, se configurează la noi două poziţii diferite.

3.4.1. Corneliu Florea [48] sintetiza clar, în 2013, una dintre ele:

”Teoria înrudirii limbilor vorbite de romani şi de daci, înainte de Anno Domini 105, este o teorie mult mai logică decât cea în care am transformat cuceritorul cu legionarii lui în profesori de latina vulgară din Latium.”

Se subînţelege din afirmaţie că aceste două limbi au evoluat în paralel, pornind dintr-un trunchi comun. Principalul merit al tezei este acela că neagă tranșant prioritatea limbii latine şi, de aici, şi derivarea românei din latină.

Această poziţie este susţinută şi de Maria Pirtea:

”Romanii vorbeau ca şi dacii, ca şi tracii, ca şi ilirii şi probabil ca şi alte popoare din continentul european, aceeaşi limbă străveche”, având ”acelaşi trunchi lingvistic din care s’au despărţit.”[49]

De fapt, N. Densuşianu, încă din 1910-1912, în Dacia preistorică, [50] presupunea că limba getică şi limba latină provin din limba pelasgă.

3.4.2. O a doua teză derivă din prima, dar merge mai departe, susţinând statutul primordial, de întâietate al străbunei limbii române (al limbii române, de fapt, pentru a folosi acelaşi sistem de referinţă ca al latiniştilor) faţă de latină.

Chiar un reprezentant de seamă al Școlii Ardelene, Petru Maior, afirma:

”Totuşi dacă vom avea a grăi oblu, limba românească e muma limbii cei latineşti.” [51]

Încă din 1839, istoricul francez Felix Colson, într’o lucrare despre Principatele Moldovei şi Valahiei, susţinea că nu dacii au învăţat limba de la romani, ci, dimpotrivă, romanii au învăţat’o de la geţi. [52] Constantin Daicoviciu recunoştea că geţii vorbeau o limbă proto-latină. Folosind informaţii de la unii gânditori medievali – suedezii Joannes Magnus Gothus (1488-1544), Carolus Lundius (1638-1725), belgianul Bonaventura Vulcanius Brugensis (De literis et lingua Getarum sive Gothorum, 1597), cercetătoarea M. Crişan, după ce analizează o serie de cuvinte din fondul principal de cuvinte, cum sunt: casă, tată, frate, soră, plug, blid, greblă…, toate fiind la origine getă, trage o concluzie categorică:

”Substratul getic l’am găsit prezent şi în elină – prima care s’a înfruptat, şi în latină, via limba elină, a doua uneori şi direct, apoi toate limbile zis romanice şi anglo-saxone își au cel puţin fondul principal de cuvinte în străbuna limbă getă; dintre limbile asiatice sunt prezente frecvent persana, turca, sanscrita …” [53]

Autoarea crede că ”Mai tânăra limbă – şi anume latina (subliniem, mai tânăra, [este] fiică sau nepoată a limbii gete.” [54]

3.4.2.1. Tot atât de grăitoare ni se pare şi poziţia ”ştiinţificilor” noştri contemporani, care nu văd sau nu vor să vadă realitatea. Semnificativă este poziţia adoptată de Academia Română prin vocea academicianului Marius Sala, reprezentantul oficial al Institutului de Lingvistică ”Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, care afirma în 2012:

”Metoda folosită, cea comparativ istorică, nu lasă nicio portiţă de verosimilitate afirmaţiei că limba română ar sta la baza limbilor europene.” [55]

Se exclude (regretabil) definitiv, precum se vede, orice altă ipoteză. Se pune firesc întrebarea: Oare cunoscutul academician lingvist nu cunoştea. Dicţionarul Etimologic al lui M. Vinereanu şi nu citise extinsul Argument al lucrării, tipărit din 2008, şi nici Rădăcini Nostratice în Limba Română din 2010, în care autorul, chiar pe baza metodei comparativ-istorice, demonstra sistematic, pe compartimente ale limbii, de la proto-indoeuropeană şi limbile indoeuropene până la română, caracterul prioritar al limbii getice, străbuna limbii române?

3.4.2.2. Şeful Catedrei de Limba Română şi Lingvistică generală de la Facultatea de Litere din Universitatea ”Al. I. Cuza”, Iaşi, profesor dr. Constantin Frâncu, afirmă în Cuvânt înainte că M. Vinereanu:

”…pe baza metodei comparativ-istorice, reconstituie sistemul fonologic al limbii traco-dace, respectiv al limbii române şi le compară cu sistemul fonologic al altor limbi indoeuropene, ajungând la concluzia că limba română face parte din marele grup italo-celto-ilirico-tracic, care în mileniul al II-lea î.Hr. era o singură limbă, diferenţiată doar la nivel dialectal. Dialectul din centrul şi estul Europei a devenit ulterior limba iliro-traco-dacă, care ar fi fost vorbită la sfârşitul erei pre-creştine…”[56]

Vinereanu (Dicţionarul etimologic [57]) aduce în discuţie un important argument de tip lingvistic. Dacă se acceptă originea latină a limbii noastre, argumentându’se cu prezenţa în lexic a 14% elemente latineşti, atunci celelalte 86% vor determina fenomenul cunoscut în lingvistică sub numele de ”creolizare”, ceea ce ar fi dus la pierderea aproape totală a flexiunii morfologice. Ipoteza cade, deoarece limba română are o morfologie foarte bogată atât la substantiv, cât şi la verb.
De asemenea, în decembrie 2012, Micael Ledwith, personalitate cunoscută în lumea ştiinţifică internaţională, fost consilier al papei Ioan Paul al II-lea, preciza într’un interviu la TV Cluj:

”Nu româna provine din latină, ci, mai degrabă, latina se trage din română.”

3.4.3. O poziţie de mijloc [58], având la bază viziunea filozofică a lui Ștefan Lupaşcu şi propunând folosirea noţiunilor de ”antestrat”, ”neostrat” şi ”terțul inclus”, aduce lingvistul Ioan D. Denciu [59]:

”Româna – singura trăsătură ce ne defineşte indubitabil identitatea – nu e nici latină, nici traco-daco-getă, ci un sistem idiomatic foarte preţios, nou şi vechi totodată, de-sine-stătător; nu mai poate fi numită neolatină – şi nu trebuie calificată neotracodacă! – pentru că similitudinile se explică altfel. Putem s’o numim în continuare romanică, dar s’o calificăm mai precis drept romanoidă, adică aducând de la nivelul indoeuropenei din Balcani (‘pelasgicei”) – prin intermediul geto-daco-moesienei – caractere asemănătoare cu ale latinei, sardei, occitanei, francezei, italienei, portughezei, spaniolei ş. cl., acestea privite mai curând ca ”surori” ale latinei decât ca ”fiice” (poate totuşi unele, spaniola de exemplu, au acest statut)”.

Ipoteza pentru filiaţia lingvistică este serioasă şi acceptabilă. De discutat este termenul romanoidă, care trimite, totuşi, prin radical, la domeniul latinitate (cu care nu suntem de acord), iar sufixoidul -oid (ă) include o conotaţie negativă, peiorativă, care ar trebui luată în considerare pentru denumire.

4.Ceea ce ne interesează pe noi, în mod prioritar şi esenţial, este mult discutata relaţie dintre română şi latină.
4.1. Să observăm, mai întâi, că, în prezent, o serie de lingvişti – primul a fost francezul Yves Cortez (Le français ne vient pas du latin -Essai sur une aberration linguistique, L'Harmattan, Paris, 2007) [60], din Spania Carme Jiménez Huertas (No venimos del latin, Circulo Rojo, 2013; în română, Nu venim din latină, Traducere de Mihaela Alda, Bucureşti, Editura Geto Dacii, 2016, 229 p.[61]), italianul Mario Alinei (Origini delle lingue d'Europa), la care se adaugă rusul Igor Diakonov sau grecul Dienikes Pontikos, contestă procesul romanizării.

Lingvistul M. Vinereanu, în prefaţa [62] Dicţionarului Etimologic al Limbii Române, neagă (în 2008) influenţa latină asupra structurii morfo-sintactice şi fonologiei româneşti, susţinând argumentat că elementele comune provin ”din fondul comun traco-italo-celtic” . Recent, M. Vinereanu face o afirmaţie tranşantă:

”…latina nu este limba mamă a limbilor romanice, aşa cum nici latina clasică – dar nici altfel de latină – nu este.” [63]

Carme J. Huertas, după analiza compartimentelor limbilor romanice, constată că:

”Nici fonetica, nici morfosintaxa limbilor romanice nu aparţin tipologiei latine.” [64]

Decide că ”legătura dintre limbile romanice şi latină ar fi de înrudire, nu de filiaţie.” [65]

Şi apoi vine şi cu o precizare semnificativă pentru limba noastră:

”Este, fără îndoială, fascinant, să constatăm că româna păstrează anumite aspecte care ne ajută să ne apropiem de limba mamă comună.” [66]

4.2. Demonstrarea statutului de prioritate a limbii române se poate face şi prin analiza altor aspecte.

4.2.1. De pildă, în sanscrită există cuvinte înrudite cu cele româneşti, considerate la noi a fi de origine latină. Faptul este imposibil, dacă acceptăm ideea latinizării limbii dace, deoarece romanii nu au avut niciodată contact cu India, iar ”roirile” carpato-danubiene s'au produs înainte cu câteva milenii de cucerirea Daciei de către romani. De asemenea, există cuvinte româneşti similare cu cele din sanscrita-vedică, dar ele nu există în limba latină, Marin Bărbulescu-Dacu [67] identifică în sanscrită cca 400 de cuvinte cu cognaţi în limba română. Napoleon Săvescu exemplifică, între altele, numeralul de la 1 la 10 din sanscrită, este apropae identic, cum uşor se vede, cu cel din română, la care se adaugă numeralul ”sută”, în sanscr. ”shata”, când în latină este ”centum”.

Explicaţia constă în faptul că în sanscrită termenii se datorează străvechii române, pelasga carpato-dunăreană (zicem noi), urmare a fenomenului ”roirilor”, când populaţia carpato-dunăreană a ajuns până în India, iar latina şi slava, apărute mai târziu, nu puteau lua aceşti temeni decât de la noi. De aici şi concluzia, formulată, nu fără un tonic sentiment de mândrie, de către dr. N.Săvescu: ”noi nu suntem urmaşi nici ai slavilor, nici ai romanilor, ci ei sunt urmaşii noştri.” [68]

Contrazicând poziţia eronată a lingvisticii oficiale că românescul ”sută” provine din slavul ”săto”, Mihai Vinereanu demonstra clar, încă din 2008, cu argumente de lingvistică fonetică şi istorică, în mod riguros ştiinţific, că acesta provine de la geţi.[69] Pertinente sunt pentru această etimologie şi observaţiile Iuliei Brânză Mihileanu din Cercul vicios al jongleriilor ,”ştiinţifice”. [70]

Încadrarea făcută de lingvişti românei la grupul limbilor satem, unde este inclusă şi traco-daca, este, după Iulia Brânză Mihăileanu, o dovadă certă a distanţării de latină, care este, cum se ştie, o limbă centum. [71] Mai mult, româna are trăsături comune cu ambele grupuri, ceea ce o aşează, susţine M. Vinereanu, într'o poziţie centrală, [72] faptul fiind şi o sugestie a posibilului izvor comun pentru ambele grupuri.

4.2.2. O dovadă culturală în discuţia noastră aduce Maria Crişan, care constată că ”la comediograful Plaut, care a trăit în sec. III – II î.e.n., fiind aproape contemporan lui Cato Major / Cato cel Bătrân, întâlnim cuvinte şi expresii geto-dace puse în gura personajelor sale – GEŢI şi DACI deopotrivă, probând cu prisosinţă că seminţia traco-geto-dacă locuia pe teritoriul Italiei cu cinci secole înainte de cu totul parţiala cucerire a Daciei de către legiunile romane.” [73]

4.2.3. Un nou argument al priorităţii românei îl aduce Ion Lazăr prin analiza relaţiilor lexicale dintre latină, română şi italiană. Observă că, potrivit concluzilor cercetătorilor, ”limba latina clasică are cele mai multe asemănări (lexicale) cu limba română; iar limba italiană, moştenitoarea de drept a limbii latine, are cele mai multe asemănări şi cuvinte comune, nu cu latina, ci tot cu româna. Înseamnă că singura concluzie posibilă, logică şi adevărată este că din limba primordială a străbunilor noştri…a luat naştere atât limba latină cultă şi italiana, cât şi toate celelalte limbi aşa-zis romanice.” [74]

4.2.4. Alt aspect semnificativ rezultă din compararea unei caracteristici specifice – unitatea vorbitorilor – în limbile română şi italiană, între care s-a constatat o diferenţă esenţială din acest punct de vedere. Italiana se caracterizează printr-un număr mare de dialecte (după T. Ursu, nouă principale, după alţi cercetători, aproximativ 1500), vorbitorii lor neputându'se înţelege între ei. De aici rezultă că nici continuatoarea de drept a latinei şi de pe acelaşi teritoriu iniţial, italiana, nu a fost romanizată [75] şi nu a putut fi ”latinizată”, căci în acest caz ar fi trebuit, credem noi, să fie exemplar de unitară.

Semnificative sunt şi opiniile lingvistului italian Mario Alinei privind diversitatea lingvistică de aici. În comparaţie cu italiana, româna, din toate teritoriile unde este vorbită, se caracterizează printr'o uimitoare unitate. ”Un fapt esenţial trebuie neapărat remarcat, susţine Timotei Ursu, păstrarea în limba tuturor vlahilor a fondului lexical şi a structurilor gramaticale din arhetipul proto-danubian; ceea ce înseamnă, ipso facto, o continuitate etnică remarcabilă.”[76]

Aşadar, româna are alt statut. Unitatea şi continuitatea ei sunt rezultatul statutului ei vechi şi primordial.

5. Să analizăm problema dintr'o altă perspectivă. Ce este limba latină? C.J. Huertas precizează:

”LINGUA LATINA era limba vorbită în Latium, înrudită cu ROMANA LINGUA şi cu limbile vorbite de vecinii săi din Peninsula Italică, din Peninsula Iberică şi din vechea Dacie.” [77]

Se cunosc trei idiomuri principale ale acesteia: latina arhaică, (stră) veche, bătrână, prisca, fixată temporal înainte de anul 750 î.Hr., care era, probabil, pelasga bătrână; latina populară, rustică, vorbită, vulgară [78] şi latina cultă, oficială, scrisă.

5.1. Limba română, ca şi celelalte limbi romanice, provine, potrivit tradiţiei, din latină. Din latina populară. Conceptul de latină populară este neclar şi imprecis folosit. Cine vorbea acest idiom? Era el unitar? Avea el putere de influenţare? Recent, M. Vinereanu aduce, prin teza despre lingua romana rustica, noi şi concludente argumente împotriva vechilor şi eronatelor teorii. De fapt, lingvistul, folosind dovezi de lingvistică istorică, arată că latina vulgară nu a fost limba maternă nimănui şi, ca atare, nu este limba mamă a niciunei dintre limbile romanice [79].

Carme J. Huertas susţine:

”Nu găsim nicio dovadă empirică în sprijinul existenţei latinei vulgare. Dovezile arată că se scria în latina clasică şi se vorbea în alte limbi.” [80]

Avem o informaţie importantă despre limba română şi ausonii, locuitorii din centrul meridional al Italiei. Diplomat şi istoric grec din sec. al V-lea d. Hr., Priscus călătoreşte în regatul lui Attila prin 449 d. Hr. El întâlneşte ausoni (limba ausonică?) [81] la sudul Dunării, în Moesia Superioară şi pe teritoriile Banatului şi Crişanei de astăzi şi constată că limba lor era apropiată de graiul geţilor şi de româna străveche.

Istoricul Iscru consideră, nu fără temei, aşa-zisa latină populară ”variantă mai tânără a limbii române vechi.” [82] Când clasele ”de sus” romane creaseră o latină cultă în dispreţul mulţimii, ”Jos, cei mulţi, notează G.D. Iscru, vorbeau limba bătrână, desprinsă din trunchiul lingvistic ancestral comun al arienilor/pelasgilor, din care descindea şi limba celor cuceriţi.” [83]

Istoricul dă o explicaţie logică fenomenului (şi termenului):

”limba băştinaşilor din Spaţiul carpatic/carpato-dunărean, limbă dusă…de ”roirile” pornite de aici, a putut fi, în locurile în care acestea s'au stabilit, limba bătrână în care oamenii se puteau înţelege şi ea a putut menţine un important fond de cuvinte în limbile diferenţiate ulterior în spaţiile de sedentarizare.” [84]

Într'o anumită măsură, într'un fel apropiat ca viziune, Mihai Florea propune, într'o recentă lucrare (2016), pentru limba de origine (indoeuropeana) un termen oarecum general, dar cu o semnificativă încărcătură semantică, limba pământului [85], pe baza unei argumentări ce ni se pare foarte serioasă.

Când este vorba de a demonstra trecerea de la latină la română se dau ca exemple legile fonetice [86], pornindu'se de la latina cultă, şi nu de la cea populară, unde situaţia este diferită. Ce este, de fapt, latina clasică? Este un construct cizelat, cult deci, făcut de cărturari mai târziu, prin sec. V-I î.Hr., cu intenţia de unificare imperială a diverselor idiomuri din peninsulă. [87]

C. J. Huertas apreciază:

”Latina clasică ar fi, atunci, limba scrisă rezultată în urma unui proces de omogenizare…A fost o limbă planificată şi în prima fază pentru a comanda trupele şi pentru a unifica armate de diferite origini, pentru a redacta documente juridice, istorice şi literare…Mai târziu, impunerea latinei a fost continuată de Biserica Catolică, odată cu renaşterera culturii şi a artelor latine.” [88]

Ea a fost perfecţionată în timp şi impusă în alte zone, ulterior, prin biserica catolică, aceasta urmărind extinderea puterii şi a dominaţiei ei. Un construct asemănător, cult, a fost şi slavona, slava bisericească, provenită din bulgara veche (creată, însă, cu secole înainte de realizarea alfabetului chirilic de către călugării ortodocşi Chiril şi Metodiu, în secolul al IX-lea), care a fost folosită secole întregi în sud-estul Europei ca limbă de cult, de cultură şi de cancelarie. Ca şi slavona, latina clasică nu era înţeleasă şi nici folosită de popor, de oamenii simpli. Slava este, ca şi latina, acum, o limbă moartă, dar există limbile vii rusă, bulgară, poloneză, cehă etc., aşa cum trăiesc aşa-zisele limbi romanice, ca italiana, franceza, spaniola, portugheza, româna, occitana, catalana ş.a., dar geneza acestora este una specială şi complexă. Teza formării limbilor romanice din latină este subminată, mai întâi, de analiza logică a raporturilor dintre limba ”mamă” şi limbile ”fiice”.

Ioan Curtean de Hondol (preşedintele Fundaţiei Internaţionle ”Mihai Eminescu”) face o observaţie raţională şi de bun simţ: o limbă populară poate da naştere unui idiom cult, dar un idiom cult niciodată nu va putea da naştere unei limbi populare. Latina populară (care nici nu a existat, de fapt) ar putea constitui baza pentru un idiom cult – latina clasică. Problema care se pune este dacă pornindu'se de la un construct teoretic, se putea construi o limbă pe care o masă de vorbitori – geţii şi alţii – părăsindu'şi limba lor, să o adopte şi s'o folosească în mod curent. Asemenea proces este pură fantezie, lipsit de bază practică, reală şi logică, deoarece se înlocuiesc vorbitorii, fiinţe reale, cu nişte roboţi.

Aşadar din idomul cult latina nu se puteau naşte limbi populare. Ştiind, potrivit surselor istorice, că în secolul III î.Hr. latina era o limbă moartă, C. Huertas se întreabă logic şi cu îndreptăţire:

”Dacă nici romanii nu vorbeau latina, cum poate cineva să susţină că locuitorii din ţinuturile noastre au renunţat la limba lor maternă, înlocuind'o cu alta, pe care nu o înţelegeau.” [89]

Şi de aici din nou concluzia: latina clasică nu poate fi baza limbii române şi a celorlalte ”limbi romanice”. Din contră, doar vechea română sau stră-română. Pe baza unor argumente lingvistice şi compararea unor texte din Galia şi Spania din sec. IX-X, M.

Vinereanu duce încetarea folosirii limbii latine spre sec. I î.Hr., precizând:

”cum cineva mai poate susţine că romanii au răspândit şi implementat latina de la Oceanul Atlantic până la Marea Neagră, când în Roma, începând cu secolul I d.Hr, nimeni nu mai vorbea latina ca limbă maternă. Triburile oscilor au fost cucerite de romani în a doua jumătate a secolului IV î.Hr. Prin urmare, 300 de ani mai târziu, o mare parte din populaţia Romei vorbea limba oscă, în timp ce limba latină încetase de a mai fi vorbită.” [90]

Noile cercetări teoretice din lingvistică aduc perspective noi.

”Lingvistica cognitivă, afirmă C.J. Huertas [91], e pe cale să schimbe concepte lingvistice elementare, considerând că toate constructele gramaticale au o bază simbolică.”

Faptul este aplicabil şi la aşa-zisele limbi romanice. Termenii protolatină sau paleolatină (care ar trebui, de fapt, să desemneze, după M. Orescu, limba pelasgo-getică de la 5.000 î.Hr., când a pornit migraţia condusă de Rama către Asia continentală, purtând cu ea şi limba sanscrită), prin menţinerea în structură a componentei latină, creează confuzie, căci s'a fixat într'un timp îndelungat în conştiinţa vorbitorilor şi în uzul cercetării ştiinţifice. Pentru corectarea erorii este mecesară o altă terminologie, clară şi precis delimitată.

5.2. Lingviştii străini Kopitar, Miklosich, H. Schuchardt şi românul B.P. Haşdeu sunt primii care au stabilit numeroase elemente şi trăsături neromane, ce nu pot proveni decât din substrat, dintr'o limbă preromană, limba getică, numită şi traco-daco-iliră.

5.2.1. După ce susţine, printr'o pertinentă analiză[92], că traco-dacă este termenul mai potrivit realităţii etnogenezelor din epocă, I.I. Russu, prin comparaţia cu latina şi albaneza, stabileşte, deşi adept al romanizării, un număr de aproximativ 90 de cuvinte pre-romane şi care lipsesc în albaneză, considerate drept autohtone pentru limba română: amurg, băiat, bordei, brânză, căciulă, copil, ghiară, gorun, măceş, mistreţ, muşat, prunc, strugure, sugruma, ţăruş, urdă, zăr etc. Evident, Tracia şi Dacia fiind numai nişte regiuni delimitate, acestea nu puteau fi etnii, ci doar regiuni getice locuite de etnia pelasgo-getică majoritară a Europei vechi.

Faptul că aceste cuvinte, cu semnificaţie esenţială în sfera de vieţuire românească dintotdeauna, nu se află în latină, nici în albaneză, care provine, după părerea majorităţii lingviştilor, din limba getică (indiferent că i se dă tentă regională ”tracă”, ”iliră” sau chiar ”dacă”, denotă pentru română o fizionomie, cel puţin în parte, singulară.

Subtil cercetător, I.I. Russu face o constatare foarte importantă privind realitatea relaţiei dintre cele două limbi, identificând ştiinţific un fapt lingvistic deosebit.

”Elementele prelatine formează cu cele latine un singur tot, care a suferit aceleaşi transformări fonetice: este fondul lexical moştenit al limbii române, deosebit de numeroasele împrumuturi ulterioare.” [93]

Dacă elementele prelatine şi cele latine formează un singur tot şi dacă acesta cunoaşte ”aceleaşi transformări” înseamnă că pentru a se produce aceleaşi transformări trebuie să existe între elementele celor două componente dacă nu identităţi, cel puţin similitudini de structură şi de esenţă genetică, căci, altfel, nu ar putea avea loc transformări identice. Concluzia, de aici, este că între cele două componente, prelatine şi latine, sunt asemănări esenţiale, de esenţă genetică, iar consecinţa evidentă este realitatea înrudirii celor două componente, de care I.I. Russu nu era din păcate conștient. Adică, elementele pre-latine şi cele latine sunt similare, dacă nu identice în structura lor genetică. Deci, latina este înrudită cu ”prelatina”, adică cu pelasga carpato-dunăreana. Astfel, subordonarea latinei faţă de limba getică, faţă de limba română în fond, poate fi demonstrată ştiinţific.

Considerăm corectă și afirmaţia lui Mihai Vinereanu că limba getică, traco-dacă cum o numește el, este ”adevărata predecesoare a limbii române, şi nu latina.” [94]

Noi numim limba străbuna acesteia pelasga carpato-dunăreană (vezi supra 4.2.1). Din punct de vedere evolutiv, credem că putem distinge pentru limba română trei etape anterioare:

1. pelasga carpato-dunărean-balcanică (considerată proto-indoeuropeana) în epoca stră-străveche post-anatoliană,

2. pelasga carpato-dunăreană (româna străveche, danubiana, indo-europeana comună) în neolitic și

3. limba getică, sau prin variațiile regionale folosite de mulți specialiști, traco-iliro-dacă în Antichitate. [95]

La întrebarea folosită ca titlu al unei lucrări bine documentate, ”Pentru cine este nocivă originea traco-dacă a limbii române?” (2015), Iulia Brânză Mihăileanu răspunde tranşant:

”Originea traco-dacă a limbii române este nocivă pentru cei care au inventat teoria romanizării. Îndeosebi pentru urmaşii lor.” (p. 13)

6. O mare parte din lingviştii noştri din trecut, concentrându'se pe etimologie, ca şi autorii DEX-lui, au greşit mai ales prin concluzia că noi am luat multe cuvinte de la alţii când, de fapt, fenomenul este invers de cele mai multe ori.
6.1. Viziunea lingviştilor, ca şi autorii DEX a falsificat şi falsifică statutul identitar românesc. De mirare şi de neexplicat este faptul că autorii lui găsesc tuturor cuvintelor româneşti etimologii străine, rămânând, totuși, (curios!) încă 4.000 de cuvinte cu origine necunoscută.

Există aici o flagrantă contradicţie logică. Se ştie (cum s'a demonstrat şi în paginile anterioare) că poporul nostru are o vechime de mai bine de 5.000-6.000 de ani (vezi supra afirmaţiile lui Al. Rodewald, cap. 2.2.). Mai mult, şi'a dovedit o remarcabilă stabilitate şi continuitate, când valuri de migratori au trecut, când pe alţii i'am primit şi i'am acceptat în necazul căutării unui loc prielnic vieţuirii, dar noi am rămas, aici, statornici pentru totdeauna. Limba noastră, după autorii DEX-ului, este o limbă de împrumut!?!? Toate cuvintele noastre, după ei, sunt luate de la alţii, de la popoarele din jur!?!? Aşadar, cei care au venit mai târziu pe meleagurile noastre – şi romanii, şi slavii, şi maghiarii ş.a. – ne'au dat cuvintele lor. E ridicol!

Din toată terminologia noastră piscicolă, de pildă, formată din cca. 500 de termeni, doar unul e latinesc (peşte), iar restul sunt de origine slavă. [96] Până şi ”Numele pieselor din costumul naţional românesc sunt toate împrumutate”, dezvăluie ironic I. Brânză Mihăileanu în ”Pentru cine e nocivă originea traco-dacă a limbii române” (p. 31). Opinca şi nojiţele vin de la slavii bulgari. [97]

Adică, geții au rămas neîncălţaţi sau n'au numit peştii, cu care se hrăneau de mii de ani, până în sec. al VI-lea d.Hr., când au venit slavii pe aici. Cercetătorul Vinereanu apreciază că ”multe cuvinte româneşti, care au fost considerate de origine slavă, provin de fapt din fondul traco-illiric” [98]. Gând provine, după DEX, de la maghiari. Adică, geţii nu ”au gândit” până în secolul IX d.Hr., când au venit ungurii în Ardeal.[99] Aşadar, noi n'am fi fost în stare să ne creăm o limbă, un mijloc obişnuit, firesc de comunicare.

I. Brânză Mihăileanu atrage atenţia asupra unui aspect perfid şi deosebit de periculos:

”Mesajul subliminal pe care caută să ni'l transmită autorii (DEX-ului, n.n.) unor astfel de miracole lingvistice este: dincolo de romanizare noi nu avem rădăcini. Noi vorbim o limbă compusă din împrumuturi” (p. 21). Autorii DEX-ului vor să ne convingă, afirmă cercetătoarea, că ”suntem un neam lipsit de simţul creativităţii şi al valorilor; avem doar simţul imitaţiei.” [100]

Fals, prostie şi rea-credinţă din partea acestor ”farsori lingvistici”!

O situaţie care confirmă poziţia acestor oficiali români este dată de faptul că un cercetător maghiar, Ferenc Bakos, a identificat în al său Dicţionar etimologic al limbii maghiare 2.333 cuvinte româneşti preluate de maghiară, iar instituţiile noastre oficiale au interzis pomenirea lui; de traducerea şi publicarea acestuia nici vorbă, iar de corectat etimologiile greşite din DEX de această origine nici nu se pune problema! Doar dezinteres?

Din cele 601 rădăcini nostratice stabilite de cercetătorii A. Bomhard si J.C. Kerns, M.Vinereanu identifică 216 rădăcini lexicale, care se pot aplica limbii române.

Aşadar, susţine Vinereanu,

”nu se va mai putea menţiona în DEX ”cuvinte cu origine necunoscută” sau luate de pe la vecinii care s'au aşezat pe-aici multe, multe secole mai târziu, pentru cuvinte ca ceafă, cocor, deal, întuneric, stuf, zeamă şi alte cca 350 de cuvinte, ci cuvinte cu origine nostratică.” [101]

Iar noi credem că aceste cuvinte, prin pelasga-carpato-dunărean-balcanică, şi'au continuat vieţuirea în indo-europeană, pe care noi o numim, credem potrivit, pelasga-carpato-dunăreană.

6.2. Încă din 1970, lingvistul I.I. Rusu stabilea, folosind indo-europeana, aproximativ 200 de termeni de origine traco-dacă (getică).[102]

Din cele 5400 cuvinte-titlu (din care provin cel puțin 25.000 de cuvinte, considerând că fiecare cuvânt-titlu are cca 5 derivați), doar 13% sunt comune cu latina, iar 58% sunt din fondul pre-latin sau getic (traco-dac) [103]). Având în vedere că elementele lexicale din fondul principal au un număr mai mare de derivați (în raport cu împrumturile care au derivați puțini sau nu au niciun derivat) și sunt în marea lor majoritate de origine getică, procentajul cuvintelor getice (traco-dace) în limba română este cu mult mai mare. Mihai Vinereanu în Dicționarul Etimologic (2008), pe baza unor ample cercetări comparative cu indo-europeana, arată că 84-85% reprezintă elementele autohtone [104], considerând, în același timp, că elementele lexicale comune cu latina sunt doar înrudite cu latina, fără să provină din latină, adică sunt elemente getice, contrazicând radical viziunea oficială.

Iulia Brânză Mihăileanu face şi o ”mică statistică” a originii termenilor privind casa românului potrivit DEX şi găseşte din cele 54 de cuvinte 16-slave, 12-latine, 6-turceşti, 4-ucrainiene, 3-albaneze, 3 cu etimologie necunoscută, 2-bulgare, 2-sârbeşti, 2-greceşti, 2-maghiare, 1-rusesc şi 1-francez, încheind cu observaţia:

”Cele mai multe le”am împrumutat de la slavi, nu de la latini. Iar proporţia dintre cele aşa-zise latine şi cele împrumutate de la alţi migratori este de 22% şi 78%. Vedeţi cumva romanizare cu numai 22% împrumutate din latină? Eu una văd doar că etimologiile DEX-ului combat teoria romanizării.” [105]

Culmea ironiei: tocmai susţinătorii teoriei romanizării, datorită obtuzităţii, dogmatismului şi inflexibilităţii cu care susţin romanizarea ajung, indirect, din exces de zel, să o nege.

Nu e numai ridicol, ilogic şi neştiinţific din partea ”oficialilor” noştri, ci e, mai ales, trădare de neam, trădarea înaltei civililizaţii getice străbune, falsificarea istoriei noastre chiar de către ”ştiinţificii noştri”, căci se face instituirea, cu scop denigrator, a statutului nostru de popor de rang inferior, negându’se conştient şi vinovat, cu morgă ştiinţifică, însă, locul aparte pe care ar trebui să’l avem în cadrul naţiunilor europene şi lumii, trădându’se nu numai trecutul, ci şi viitorul naţiei.

7. Concluzii
1). Rezolvarea contradicţiei de la care pleca analiza noastră este posibilă numai prin schimbarea perspectivei şi a sensului relaţiei. E invers! Geţii n’au putut fi ”romanizaţi”, căci nu au existat condiţiile producerii procesului. Şi nici nu a fost posibil şi nici necesar, deoarece latinii şi romanii au apărut pe scena istoriei după geţi şi ei înşişi erau, după cum arată izvoarele istorice. Aşadar, e invers. ”Latinizarea” nu a existat, iar rapiditatea aşa-zisei latinizări este un fals şi o invenţie, căci străbuna limbii geţilor era, de fapt, limba în care îşi avea, după părerile multor cercetători, originea chiar latina. Prin urmare, totul e invers.

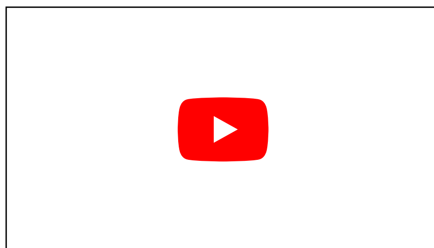
2). Româna e, în fond, prin stră-străbuna ei, pe care o numim pelasga carpato-dunărean-balcanică, punctul de plecare pentru limbile europene, pentru limba albaneză, precum şi substratul multor limbi din Europa Centrală de azi, pentru o bună parte din limbile italice şi, în primul rând, pentru cele din sfera ei de filiaţie, pentru limba latină, care nu e nici ”limbă mamă”, nici ”soră” [106] (poate, cel mult, ”verişoară”), şi aşa-zisele limbi romanice. Având o serie de elemente identice cu limba mamă comună veche, de care vorbeşte Carme Huertas, putem considera că româna are, în raport cu latina, un statut prioritar. Unitatea şi continuitatea limbii getice, ca şi a urmaşei ei, limba română, sunt rezultatul statutului lor vechi şi primordial faţă de latină.

3). Pelasga carpato-dunărean-balcanică este, după părerea noastră, limba mamă comună de care vorbeşte C. J. Huertas.

4). Dacă putem considera că, în perioada medievală, cărturarii (cronicarii) noştri nu au avut informaţii suficiente şi alternative, dacă ardelenii au fost manipulaţi, iar reprezentanţii Şcolii Ardelene au crezut că pot obţine în Imperiul Austro-Ungar un alt statut pentru români decât cel de ”tolerat pe pământul Transilvaniei” (căci alţii erau ”domnii şi pământenii”, potrivit actului ”Unio Trium Nationum”), solicitând drepturi egale cu celelalte trei naţiuni privilegiate, prin susţinerea originii romane a poporului şi latine a limbii, dacă latiniştii din secolul al XIX-lea, pe care B.P.Hasdeu, autorul celebrului studiu ”Perit-au dacii?” (1861), i’a numit ironic ”ştiinţifici”, n’au avut capacitatea lingvistică de a descoperi adevărul, tuturor acestora putându’li’se găsi o scuză, considerăm că ”ştiinţificii” de astăzi, romanomani şi latinomani, nu au nicio scuză, fiind dominaţi probabil de un reprobabil interes personal şi nu au acum, când au apărut atâtea dovezi, informaţii noi şi opinii argumentate ale unor cercetători români şi, mai ales, străini, obiectivitatea şi nici tăria pentru reevaluarea poziţiilor anterioare, unii dintre ei fiind conduşi, opinăm, având în vedere persistenţa într’o evidentă eroare, chiar de rea-credinţă.

5). Din cele evidenţiate, se desprinde o idee concluzivă cu importante urmări în cadrul lingvisticii generale, la a cărei formulare ”se sparie gândul” (vorba cronicarului), şi, pentru a atenua gravitatea consecinţei, o vom enunţa în formă interogativă, desigur cu sens retoric: Oare întreaga lingvistică romanică îşi înalţă edificiul, pornind de la teza că latina e limba de origine, ”limba mamă”, a tuturor (zece) limbilor romanice, pe o premisă falsă şi având la bază un fapt lingvistic artificial, inventat, deci nereal? Cercetătorul Gabriel Gheorghe a afirmat mai demult că limba română este ”cheia romanisticii”[107], iar M. Vinereanu consideră necesară opţiunea ”către o nouă ştiinţă a romanisticii” [108].

Se impune o modificare nu numai de viziune, dar şi de terminologie (de ce ”limbi romanice”?), care să ilustreze schimbarea necesară în sensul adevărului ştiinţific, lingviştilor români de astăzi revenindu”le această fundamentală, stringentă şi patriotică îndatorire.

Note

[1] Editura Academiei R.S.R., Bucureşti, 1975, p. 814

[2] Mihai Vinereanu, Rădăcini nostratice în limba română, Editura Alcor Edimpex, Bucureşti, 2010, p. 8

[3] Iulia Brânză Mihăileanu, Cercul vicios al jongleriilor „ştiinţifice”, în Revista de lingvistică şi cultura românească, nr. 4, 2015

[4] Napoleon Săvescu, Noi nu suntem urmaşii Romei, vol. I, Ediţia a II-a, revizuită şi adăugită, Editura Teocora, Buzău, 2012, p. 28

[5] Eugen Lozovan, Dacia sacră, Ediţie îngrijită, repere biografice şi schiţă de profil de I. Oprişan. Traducere din limbile engleză şi franceză de M. Popescu, Ediţia a II-a, Ed. Saeculum, Colecţia Myrhos, Buc., 2006, p. 120

[6] Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1966, p. 35

[7] Apud Valentin Roman, vatra-daciei. ro/cine-erau-colonistii-adusi-de-romani-in-dacia, 4.03. 2015

[8] [9] Informaţia trebuie privită cu o anumită rezervă datorită considerării de către unii cercetători a operei citate (H. A.) lucrare nesigură, cu multe aspecte inventate.

[10] Le origini delle lingue neolatine, Bologna, 1982, p. 97, apud Iulia Brânză Mihăileanu, Pentru cine este nocivă originea traco-dacă a limbii române?, Bucureşti, Editura Geto Dacii, 2015, p. 128

[11] Hadrian Daicoviciu, Dacii, Chişinău, Editura Hiperion, 1991, p. 187

[12] Alexandru Vulpe, Sintagma „strămoşii noştri daci” ar trebui discutată, în Historia, nr.120, dec. 2011

[13] Hadrian Daicoviciu, op. cit. p. 188

[14] Vezi Carme Jimenes Huertas : ”Nu a existat niciodată o societate daco-romană stabilă. Spre deosebire de ceea ce s’a petrecut în Spania şi în alte ţări aflate sub jugul Bisericii Catolice, nici în secolele următoare latina nu s’a impus ca limbă de cultură. Şi atunci, cum se face că în România de azi există o mare unitate lingvistică pe întregul său teritoriu? Unde sunt factorii de romanizare?” în Nu venim din latină, Traducere de Mihaela Alda, Bucureşti, Editura Geto Dacii, 2016, p. 70-71

[15] Iulia Brânză Mihăileanu, Pentru cine este nocivă originea traco-dacă a limbii române?, Bucureşti, Editura Geto Dacii, 2015, p. 77

[16] Carme Jimenes Huertas, Nu venim din latină, Traducere de Mihaela Alda, Bucureşti, Editura Geto Dacii, 2016, p. 224-225

[17] Ultima piesă, catrinţa, o găsim în îmbrăcămintea femeilor din vechiul şi celebrul mozaic de la Ravena, sec. VI d.Hr., şi pe care DEX-ul o dă ca fiind cuvânt de origine maghiară, pe când (situaţie jenantă pentru specialiştii noştri lexicologi, descoperită de lingvistul Marius Sala) chiar Dicţionarul istorico-eimologic maghiar, editat în 1970 la Budapesta de Academia Maghiară, îl consideră de origine română. Vezi şi Gabriel Gheorghe, Influenţa limbii române asupra graiurilor maghiare văzută de la Budapesta, în Noua Revistă Română, 09.11.2012

[18] Euroindeanism şi dacism în Antologia sanscrită în Dacia magazin, nr.44, iunie 2007, p.30 şi urm.

[19] D. Roxin, Perit-au dacii? Şi dacă da, de ce? (interviuri cu specialişti) în Formula As, nr.1149, 15.01.2015

[20] Strămoşii noştri reali geţii-dacii-tracii-ilirii…naţiunea matcă din vatra ”Vechii Europe”, Casa de editură ”Nicolae Bălcescu”, Bucureşti, 2014, p. 227

[21] În D. Roxin, Perit-au dacii? Şi dacă da, de ce? (interviuri cu specialişti) în Formula As, nr.1149, 15.01.2015

[22] Vezi Iulia Brânză Mihăileanu, Pentru cine este nocivă originea traco-dacă a limbii române?, Bucureşti, Editura Geto Dacii, 2015, p. 91-95

[23] Altcumva despre limba română în Revista de lingvistică şi cultura română, nr. 1, 2014

[24]Apud D. Macrea, Probleme de lingvistică română, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1961, p. 29

[25] Vezi D. Macrea, Locul specific al limbii române între celelalte limbi romanice în Limbă şi lingvistică română, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1973, p. 39

[26] Pentru morfologie, sintaxă şi fonetică vezi D. Macrea, Lucr. cit., pp. 21- 23.

[27] Dicţionar etimologic al limbii române. Argument, Editura Alcor, Edimpex, Bucureşti, 2008, p. 29: ”Indiferent dacă slava comună a împrumuat acest termen din iraniană sau din geto-dacă, este cert că rom. sută nu poate proveni din v. sl. sъto”

[28] Apud Ion Gîju, Spaţiu geografic dacic: Panonia, în Dacia magazin, nr.102-103, iunie-iulie 2014, p.56

[29] Apud G.D. Iscru, Art. cit., în Dacia magazin, nr. 101, mai 2014, p. 3

[30] Strămoşii noştri reali geţii-dacii-tracii-ilirii…naţiunea matcă din vatra „Vechii Europe”, p. 107

[31] Noi nu suntem urmaşii Romei, II, Noi Dacii, Buzău, Editura Teocora, 2012, p. 25

[32] Noi nu suntem urmaşii Romei, I,… p. 190-191

[33] Vezi Daniel Roxin, adevaruldespredaci. ro, 11 apr. 2015.

[34] Dacia, patria primitivă a arienilor, în volumul Lumi uitate, Iaşi, 1901

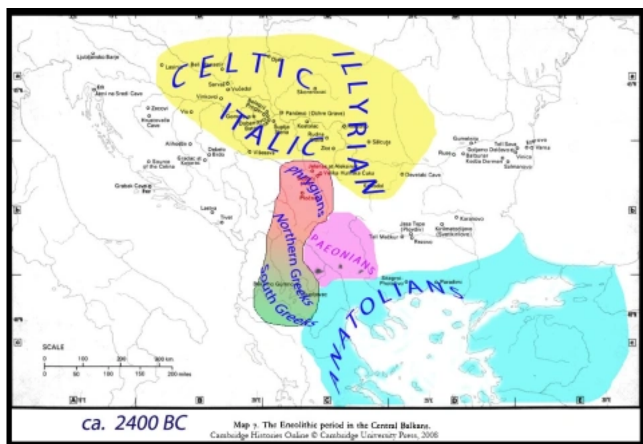
[35] Apud Napoleon Săvescu, Noi nu suntem urmaşii Romei, vol. I, … p. 27

[36] Apud G.D. Iscru, Statuile de geto-daci şi columna, în Dacia magazin, nr. 101, mai 2014, p. 3

[37] Cultură şi civilizaţie, Bucureşti, Editura Meridiane, 1989, p. 49

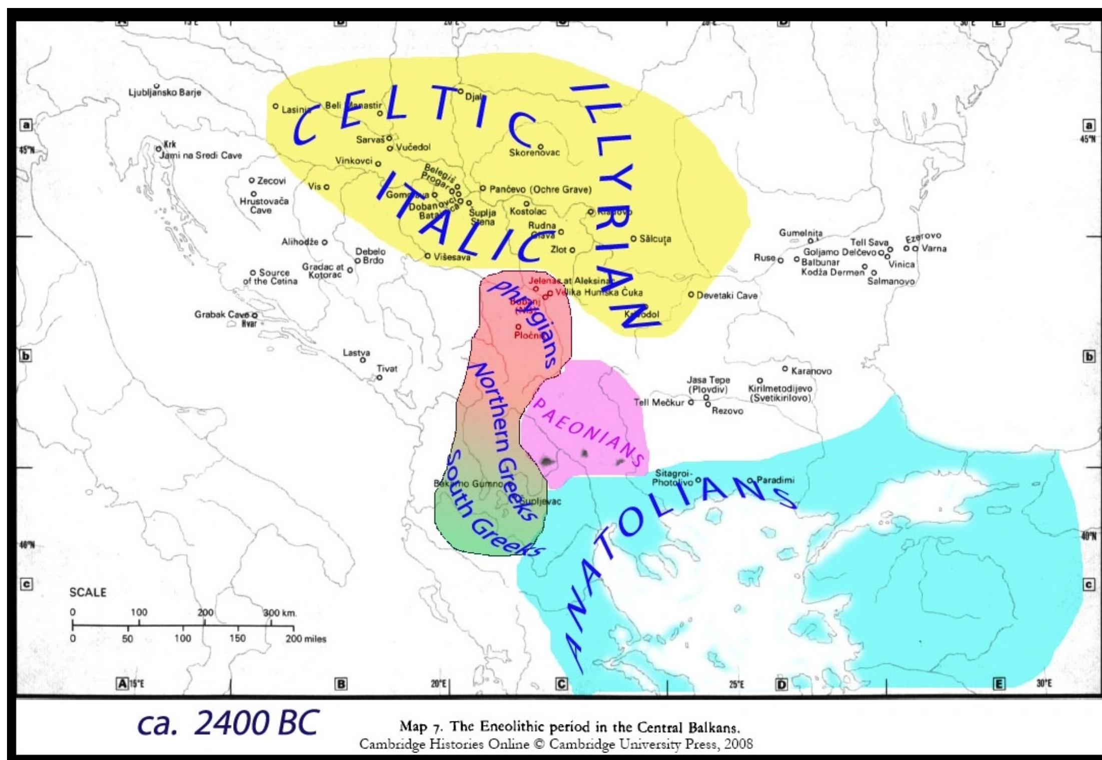
[38] Vezi Bucur Gheorghe, Problema identităţii limbii române în procesul ei de evoluţie din timpuri îndepărtate în Revista de Lingvistică şi Cultură Românească, Nr. 5/2015

[39] Bucur Gheorghe, Idem

DACII SÎNT DIN NEAMUL GEȚILOR, RUMÎNE! IUBEȘTE'ȚI STRĂMOȘII REALI!

Publicat pe noiembrie 24, 2015 de Thraxus Ares

Map 7. The Eneolithic period in the Central Balkans.

ȚARA noastră poate fi redenumită GEȚIA, nu DACIA!

Hegemoniile centrelor de putere au dus în timp la modelarea unei istorii etnicizante care ne'au creionat o identitate în opinia mea, falsă. Principalul motiv pentru care a existat această politică a istoricilor este lipsa de independență.

Aceștia dintotdeauna au depins de politic, de orînduire, de suveranul lor, de bani, de poziția lor socială, de carieră și nu ar trebui să ne mire de ce adevărul istoric a fost pus mii de ani între paranteze, iar ceea ce găsim ca referințe pentru trecutul unor ”neamuri” poartă amprenta hegemoniilor impuse în timp de centrele de putere.

Aceste centre de putere care deseori au dus la crearea de imperii, au pus și bazele unor hegemonii etnice.

Limbajul exprimat într'un dialect pe o anumită arie a dus la stabilirea unor granițe etnice. Etnocentrismul provocat de o hegemonie etnică conform căruia granițele etnice sunt date odată pentru totdeauna, și care s'a născut natural este contrazis de politicile aplicate din ultimul timp în Europa.

Una dintre politicile aplicate poporului nostru este renunțarea treptată la tradiționalismul clasic care ne definește ca etnie.

Aparent există o poziție ireconciliabilă între tradiționaliștii confundați cel mai adesea ca naționaliști și catalogați ca atare, și care acționează în numele conservării segregației și a granițelor, cu cei care consideră că nu menținerea acestora este dezirabilă, ci depășirea lor, lucru de neînțeles pentru primii.

Cele două puncte de vedere își subordonează argumentaţia unor valori diferite şi astfel ele par de neîmpăcat: în interpretarea uneia, depăşirea graniţelor înseamnă renunţarea la propria esenţă, pe când în cealaltă, menţinerea graniţelor cu orice preţ generează o serie de conflicte distructive, printre care aș aminti dispariția identitară a minoritarilor alogeni.

Amîndouă însă, rămîn prizoniere unui simbolism artificial, care defineşte şi organizează concepţia noastră despre noi şi despre celălalt, despre practicile cotidiene şi obiceiurile noastre de menţinere a contactelor, şi în acelaşi timp ne face existenţa altora greu de tolerat.

Această intoleranță este intâlnită paradoxal îndeosebi în rîndul celor care clamează multiculturalismul, indivizi care'și trag cu predilecție originile din masele de alogeni care trăiesc în sînul unei mase etnice majoritare constituite în special în jurul unei hegemonii lingvistice.

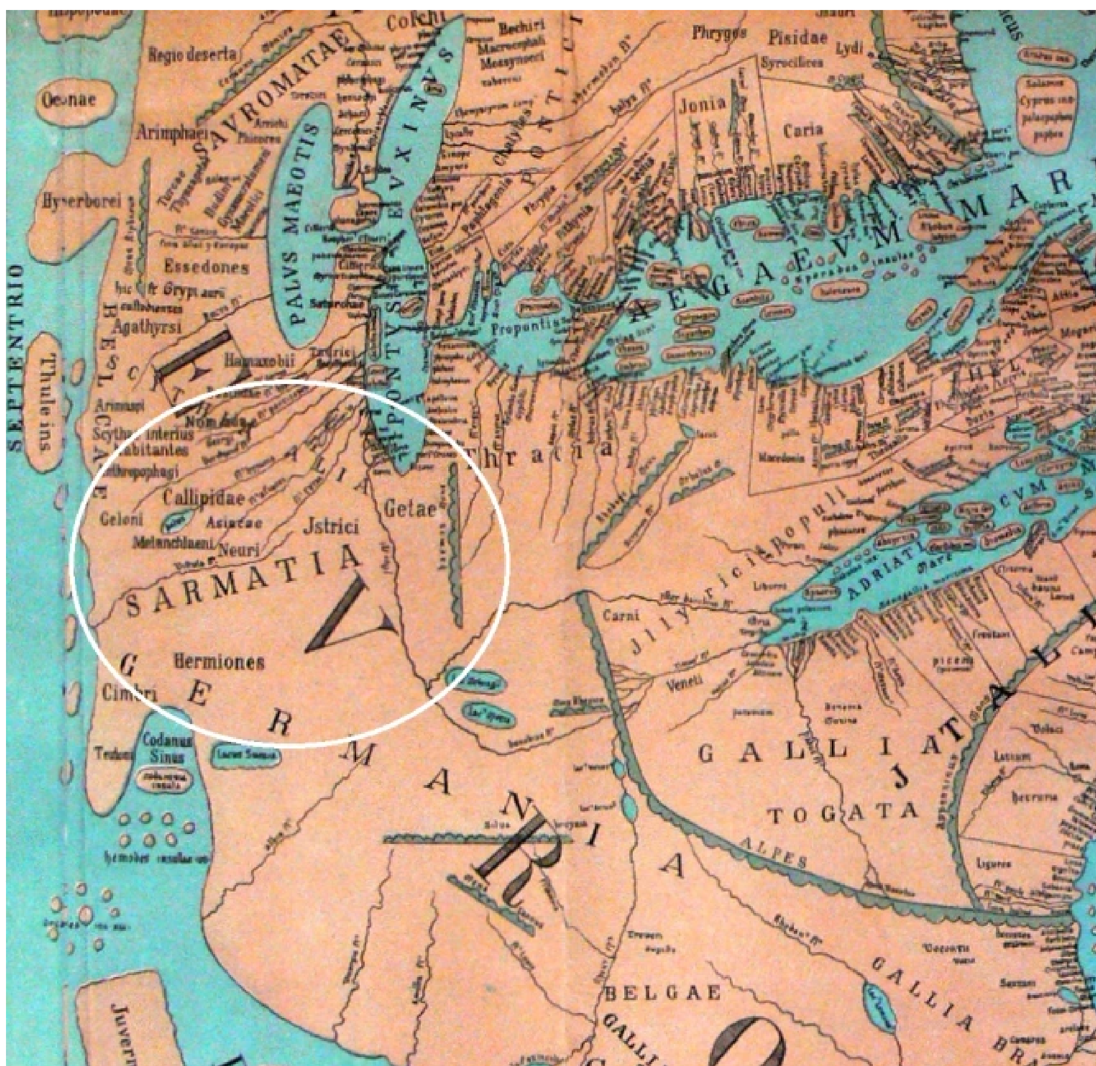
Hegemonia gîndirii în termenii graniţelor etnice şi de ce, în anumite contexte, conştiinţa şi practica apartenenţei la un grup etnic domină organizarea societăţii. Istoricii şi antropologii clasici ne oferă importante puncte de sprijin în această privinţă.

Pe de altă parte, trebuie să conștientizăm faptul că, în viaţa de zi cu zi, menţinerea şi depăşirea graniţelor etnice sînt procese complementare care se intersectează cu diferenţierile definite în alţi termeni: gen, clasă, vîrstă, orientare sexuală.

Dilema cercului vicios este deschisă de cînd vorbim despre renunțarea la granițele etnice și identificarea etnică, sau despre intangibilitatea lor, în contrapondere cu valabilitatea lor.

Cei care meditează asupra posibilităţii iniţiativelor transetnice, pierd din vedere modul în care oamenii depăşesc diferitele graniţe ale lor în viaţa de zi cu zi, şi cine şi cum (re)constituie aceste graniţe ca date naturale.

În măsura în care își asumă să inventeze transetnicitatea ca program social-politic şi ca utopie într'un mediu care consideră închiderea în etnicitate ca fiind un criteriu fundamental al convieţuirii sociale, ei nu pot uita paradoxurile cu care trebuie să se confrunte în aventura lor, şi nu pot să nu fie îndeajuns consecvenţi în critica modului de gîndire tradiţional.

O hartă a lui Pomponius Mela realizată cu 63 de ani înaintea cuceririi pentru întâia oară a unui teritoriu getic, din 106 d.Hr după războaiele geto-romane. Pe această hartă sînt identificați geții (Getae) și istricii (Jstrici) din Sarmatia, provincia romană Dacia nefiind menționată din simplul motiv că nu fusese cotropit teritoriul getic nord-dunărean și înființată colonia Dacia, încă.

Contra hegemoniilor lingvistice, Ovidiu Pecican profesor la Universitatea Babeș-Bolyai ne avertizează despre un pericol în care a ajuns limba rumînă la ea acasă.

Nu datorită scăderii numărului populației care o vorbește, datorate celor două motive principale, sporul natural prin minusul nașterilor care nu compensează mortalitatea crescută, ori a migrării masive a rumînilor în toate zările, ci datorită unor politici antinaționale din educație:

”Rumînia a mai traversat asemenea perioade. Alecu Russo nota că boierii vremii lui dispreţuiau româna şi tot ceea ce era românesc, comportîndu’se exclusiv mimetic în raport cu centrele de putere ale momentului. Coana Chiriţa a lui Alecsandri copia şi ea franţuzismul, iar forfota liberală din piesele lui Caragiale arătau ridicolul conformării ”fără fond”, vorba lui Maiorescu, la modele apusene.

În fine, pe la începutul secolului trecut, Nicolae Iorga se situa în fruntea unei manifestaţii bucureştene de răsunet într’un moment cînd, ignorîndu’se cu inconştienţă ori cinism starea majorităţii naţiunii, protipendada cultiva reprezentaţiile teatrale în franceză, lăsînd pe un plan secund interesul pentru un teatru naţional.

Intervenţia mea, pentru unii conectaţi la ultimele tendinţe şi ”divaisuri” planetare cu remarcabilă grabă, doar un puseu deplasat, o nostalgie neaoşistă ori o piedică în calea bunei dezvoltări întru universalitate a culturii noastre, a primit replici prompte în presă, din partea unor intelectuali stimabili…

Dacă revin astăzi la subiect este pentru că excesele adaptative, care nu compromit însăşi ideea sincronizării la marele avans al globalizării, ci doar ignoră ritmurile şi ponderea pe care împrumuturile şi ”joncţiunile” s’ar cuveni să le aibă într’o dinamică naţională, sunt amendate şi în alte părţi ale Europei, fără ca prin aceasta ţările şi culturile respective să treacă, necesarmente, drept talibanice, retrograde ori anti-occidentale.

Scrisoarea informativă nr. 50, pe lunile iulie – august 2013, trimisă de Observatoire européen du plurilinguisme, notifică faptul că, în actualitatea imediată, bătălia pentru plurilingvism şi împotriva dominaţiei insidioase a limbilor hegemonice, se poartă, în chiar acest moment, şi în alte părţi (ori, mai degrabă, numai în alte părţi!) decît Rumînia.

Astfel, după ce în primăvara acestui an Institutul Politehnic din Milano a decis ca masteratele şi doctoratele sale să fie trecute doar în engleză, în numele internaţionalizării studiilor şi al competitivităţii universităţilor italiene, Tribunalul administrativ din Lombardia a conchis, în ceea ce priveşte calitatea studiilor, că aceasta nu depinde în nici un fel de utilizarea limbii engleze şi că predarea-învăţarea într’o singură limbă străină nu asigură în nici un fel internaţionalizarea, excluderea propriei limbi din procesul didactic nefiind, în orice caz, necesară şi oportună.

Aceeaşi instanţă a mai precizat că, obligându’şi profesorii să predea în engleză, Institutul Politehnic impunea o constrîngere excesivă în raport cu obiectivul urmărit, aducînd atingere libertăţii învăţămîntului.

La fel, faptul că nu toţi studenţii italieni sînt beneficiarii aceloraşi cunoştinţe oferite într’o limbă străină constituie o atingere adusă dreptului la studiu, fiind vorba despre un drept apărat constituţional.

În aceeaşi scrisoare a O.E.P. se constată că, pe calea anglicizării învăţămîntului superior propriu, Germania, care avansase mult mai rapid decît Franţa şi Italia, rămînînd, totuşi, mult în urma ţărilor scandinave şi a Olandei, care aveau în acest sens conduite vechi de decenii, a observat că în jur de 10% din programele masterale şi doctorale proprii sunt în engleză.

Prin urmare, Germania a ajuns să emită reflecţii asupra consecinţelor nefericite ale acestei politici, constatînd dificultăţile integrării absolvenţilor străini respectivi în economia ţării, unde este nevoie, datorită rapidei îmbătrîniri a populaţiei, de o înnoire alertă a personalului înalt calificat.

Celălalt motiv al frînării anglicizării învăţământului şi cercetării germane se leagă de necesitatea salvării calităţii cercetării din ţară. Se socoteşte că, dincolo de beneficiul măririi accesului internaţional la explorările ştiinţifice proprii, germana este bine echipată pentru a permite cercetări de succes în toate domeniile.

Franţa, care a dezvoltat în competiţie cu Germania programe similare, pentru a atrage cu mai mult succes studenţii străini – în primul rînd pe cei chinezi – constată azi, se spune, că mulţi dintre respectivii oaspeţi veniţi să înveţe în Hexagon ştiu foarte bine franceza sau doresc anume să o înveţe.

Adunarea Naţională franceză, iar apoi Senatul, au decis deci că anglicizarea universitară trebuie revizuită, iar cei care îşi vor începe studiile în engleză vor trebui să le încheie în franceză.

În fine, programul Language Rich Europe, condus de British Council, luînd act de dominaţia limbii engleze, a redactat un raport asupra situaţiei lingvistice a Europei, descriind cu acurateţe situaţia din teren, eliminînd o serie de prejudecăţi prealabile şi arătînd o atitudine favorabilă multilingvismului.

Luptând pentru reacordarea pe seama limbii române a demnităţii şi valorii de care merită să se bucure măcar la ea acasă, departe de orice subestimare a importanţei cunoașterii și utilizării limbilor de circulaţie internaţională – unde, cît și cum este potrivit, fără a leza interesele dezvoltării gîndirii, predării şi cercetării în propria noastră limbă –, participăm, iată, la ponderarea efectelor insidioase ale globalizării, protejînd inestimabilul patrimoniu imaterial pe care îl avem şi pe care se cuvine să îl transmitem mai departe, cu toată bogăţia lui.

E un mod de a repune în drepturi patriotismul, fără a'l transforma într'un fetiş naţionalist, fără a'l pune să înlocuiască valoarea de adevăr a contribuţiilor noastre ştiinţifice şi fără a deveni demagogi în politica de partid, aducînd un bine efectiv culturii şi civilizaţiei noastre de acasă."

Mulțumidu'i profesorului Pecican, căruia datorită grijii sale pentru protecția limbii i'am reprodus vorbele, reamintesc că istoricii, antropologii, arheologii, geneticienii, sau profesorii angrenați în procesul exercitării profesiei lor, dar și "daciștii" inimoși, "cușmele negre", "dacii liberi" sînt mai interesați de renașterea memoriei strămoșilor ancestrali decît de nevoia acută a rigurozității în identificarea acestora.

Ignoranța, superficialitatea, sau chiar dezinformarea cu intenție sau fără intenție, nu vor fi niciodată scuze pentru greșeala impardonabilă pe care o fac în mod repetat.

Citiți și: DANIEL ROXIN, NECONVINGĂTOR ÎN ÎNCERCAREA DE A MENȚINE ÎN CIRCULAȚIE TERMENII: DAC, DACI, DACIA

Hegemonia dacistă la care cei mai mulți dintre noi participăm pasiv, dar și activ, ne creionează prin amploarea care a luat'o curentul "dacist" o altă identitate falsă.

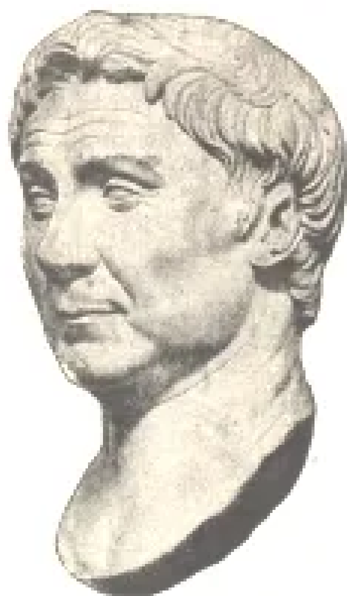
Fiecare dintre noi, inclusiv cei care i'au îngropat deseori prin rîndurile scrise, pe principalii strămoși ai noștri nu putem să nu remarcăm nonșalanța dovedită de cei mai înainte pomeniți, dar și de media care preia sau comentează despre acest curent național-tradiționalist.

De asemenea, mai asistăm la un incredibil dialog al surzilor. De o parte, sînt cei care clamează rescrierea corectă a adevărului despre strămoșii noștri conștienți de sinuozitatea acestui demers, datorită surselor istorice sărace, iar de partea cealaltă sunt cei care au ales să ne lege la căruța altor culturi, negînd filiația noastră getică certă. Și astăzi, foarte mulți ne atribuie o identitate artificială.

Despre diferențele dintre triburile carpatice cu cele numite artificial celtice, ori germanice s'au scris râuri de rînduri, deși studiile genetice desființează aceste artificiale granițe etnice. În pofida deosebirilor regionale de limbă și cultură, aceștia s'au separat dintr'un trunchi comun cândva.

Atfel că "dacii" erau geții din Carpați, "tracii" erau geții din sudul Balcanilor, troienii erau geții care trecuseră Bosforul, celții erau geții plecați spre izvoarele Dunării, bastarnii, goții sau longobarzii erau geții plecați cîndva în nord hiperboreean.

În sprijinul celor de mai sus avem destule dovezi.

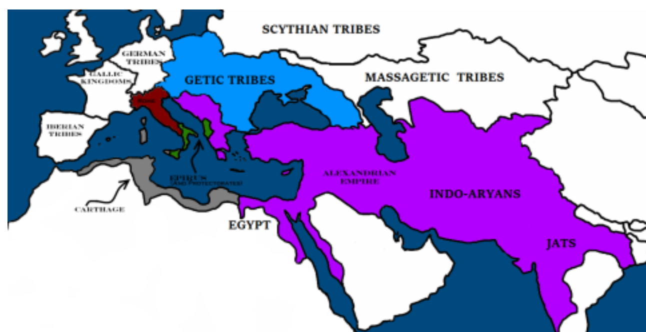
Pompeius Trogus istoric roman din secolul I î.Hr., celt de origine din tribul celtic al voconților.

Să vedem ce spune despre daci și regele lor Oroles, Pompeius Trogus:

”Și dacii sînt din neamul geților. Ei, în timpul regelui Oroles, fiindcă nu s’au luptat bine împotriva bastarnilor, ca pedeapsă pentru lașitatea lor au fost siliți, din ordinul regelui, ca atunci cînd se culcau să’și pună capetele în locul picioarelor și să facă nevestelor serviciile care obișnuiau înainte să li se facă lor înșiși. Și nici nu s’a schimbat această rînduială pînă cînd nu și’au spălat prin curaj rușinea suferită în război.”

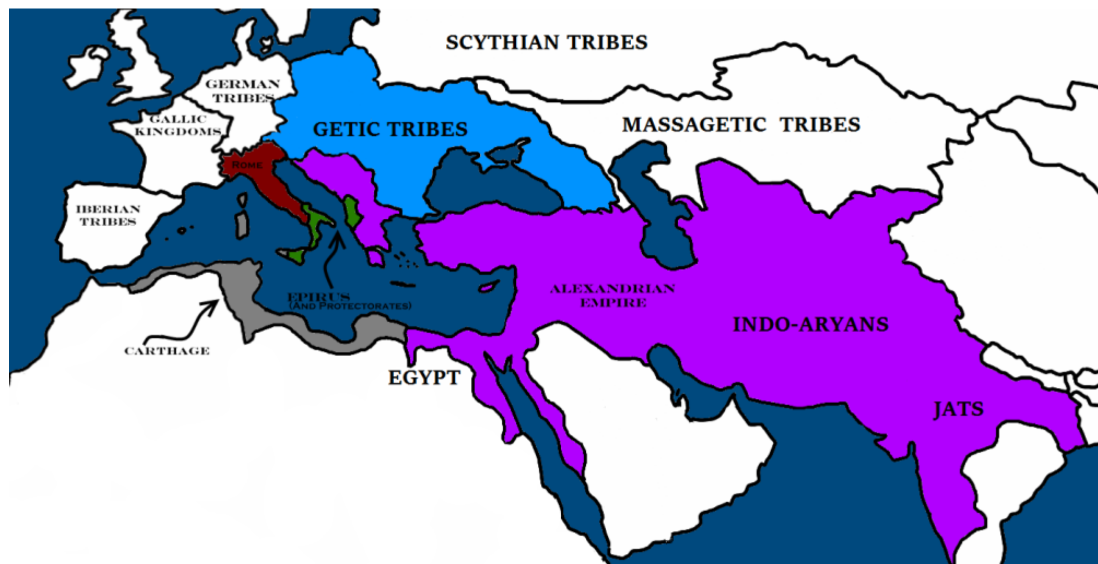
”Daci quoque suboles Getarum sunt, qui cum Orole rege adversus Bastarnas male pugnassent, ob ultionem segnitiae capturi somnum capita loco pedum ponere iussu regis cogebantur ministeriaque uxoribus, quae ipsis ante fieri solebant, facere. Neque haec ante mutata sunt quam ignominiam bello acceptam virtute delerent.” (Pompeius Trogus-Justinus, SUMAR, 32, 3, 16).”

Deși romanii îi numeau daci pe geți, știau clar cine sînt.

ROMANIZAREA NU A AVUT LOC NICĂIERI. TEORIA ROMANIZĂRII ESTE SORTITĂ DISPARIȚIEI, PENTRU CĂ ESTE FALSĂ ȘI RIDICOLĂ

Publicat pe iunie 24, 2015 de Thraxus Ares

Pentru cine este nocivă originea getică a limbii rumîne?

Iată o întrebare cheie prin care Iulia Brînză Mihăileanu continuă prin aportul său, să demanteleze teoria șubredă care denaturează o parte serioasă din istoria noastră.

Chiar așa! Nu aveți impresia că descrierea trecutului nostru de către istoricii noștri nu vă redă trecutul real al strămoșilor dumneavoastră?

Cîți dintre voi vă regăsiți în ceea ce ne spun acești istorici?

Însă de cîte ori cineva aduce o argumentație de bun simț și care se apropie sesizabil de ceea ce probabil s’a întîmplat cu limba noastră în trecut, nu trebuie să fii naționalist, mare patriot sau ”dacoman”, pentru a simți imediat că acele vorbe te ating direct în ființa ta de om trăitor și vorbitor pe pămînt mioritic.

Aici nu mai este vorba de dihotomia dintre adepții teoriilor antagonice, sau de veșnica polemică dintre ”specialist” vs. ”diletant”, este pur și simplu vorba despre un simț ancestral pe care cei mai mulți dintre noi, încă îl ducem mai departe.

Acești ”specialiști” îndoctrinați propagă această teorie, generație după generație, și au suficientă aroganță să creadă că nimic nu se va schimba, în tăvălugul perpetuării acestei minciuni.

Vă redau mai jos argumentațiile Iuliei Brînză Mihăileanu, care nu au nevoie de prea multă introducere:

”Am citit pe internet articolul lui Mihai Floarea *Altcumva despre originea românilor*. M’am convins încă o dată că studiile cercetătorilor neînregimentați în sistemul academic sunt bine argumentate.

Cercetătorii independenți scot de la index, din cărțile străinilor și din cele ale cărturarilor noștri informații importante privind originea traco-dacă a limbii și a poporului român. Este un lucru mare, pentru că aceste date sunt neglijate în mod voit de către lucrătorii instituțiilor oficiale de cercetare.

În aceeași zi, am citit și recenzia lui Pîrvu Boerescu la *Dicționarul Etimologic al Limbii Române pe baza cercetărilor de indo-europenistică* de Mihai Vinereanu.

Nu este o recenzie serioasă. Este un articol de propagandă a teoriei romanizării și de devalorizare a lucrării temerarului profesor de la City University of New York.

Articolele de acest fel suferă, de obicei, de lipsă de argumente. Deoarece au proclamat romanizarea dacilor o dogmă academică, susținătorii acesteia nu admit nicio obiecție împotriva ei.

Iar de dovezi nici nu poate fi vorba. Dogma este obligatorie și se acceptă fără dovezi.

Se declară pe un ton exclusivist că romanizarea nu este o ipoteză. De aici trebuie să înțelegem că este un adevăr revelat.

De cine?

De Papa Inocențiu al III-lea? De Papa Pius al II-lea? De căpitanul armatei habsburgice Sulzer? De funcționarul cancelariei aulice din Viena Engel? De alții, ca ei, Endel și Macai? Sau de prorocul Roesler, care vroia atât de mult să'i scoată pe daci și români din istorie, încât pe primii îi măcelărea complet, iar pe români îi trimitea să se nască în sudul Dunării, lăsându'i să se apropie de Carpați doar după venirea maghiarilor? Sau poate de Cihac în al cărui dicționar din 1870-79 nu'și avea loc niciun cuvânt de origine dacă? Sau de Șăineanu, la care *brânza* provine de la orașul elvețian Brienz?

Mihai Vinereanu este acuzat că ”încearcă să anuleze adevărul științific demonstrat cu prisosință de la anul 1780 și până în prezent de comunitatea științifică românească și internațională: limba română este o limbă romanică…”

”Demonstrat cu prisosință”. ”Cu prisosință” înseamnă *din belșug*.

Întrebarea este: unde'i belșugul acela de demonstrații care susțin romanizarea?

Personajele enumerate mai sus au lăsat doar vorbe. Papii nu erau cercetători. Ei au scris niște scrisori, în care pretinsa romanizare a dacilor de către legionari era un motiv de a mai catoliciza un stat.

Legații lor, care ne'au ”cercetat” din viteza trăsurii, au lăsat niște rapoarte. Cică frapați de asemănarea limbii române cu latina, ei au tras măreața concluzie că ea provine din latina legionarilor. Lucru susținut ”cu prisosință” de la 1780 și până în prezent de către savanții noștri pe puncte.

Nu pot să nu admir ingeniozitatea papilor. A inventa o etnogeneză falsă pentru un popor cu scopul de a'l catoliciza este un lucru ce ține de o inteligență ieșită din comun. Dar savanților noștri pe puncte trebuie să le amintim un principiu de bun simț.

Asemănarea limbii române cu latina înseamnă un singur lucru: că limba română se aseamănă cu latina. Nimic mai mult.

Concluzia măreața că româna provine din latina legionarilor trebuie demonstrată. Lucru care n'a fost făcut niciodată.

Și iată apare, în sfârșit, o lucrare lexicografică originală în care autorul demonstrează, din punct de vedere etimologic, că limba română este urmașa limbii traco-dace.

Cum reacționează cea mai prestigioasă instituție lingvistică din țară?

Și'a îndemnat lucrătorii să corecteze DEX-ul și celelalte dicționare copiate unele din altele? L'a invitat pe Mihai Vinereanu, în calitate de coleg de peste ocean, la o discuție științifică? În toate științele se admit ipoteze de lucru. Cercetătorii se adună în simpozioane. Le discută. Aduc dovezi. Așa se dezvoltă științele.

Științele, dar nu istoria și **lingvistica românească**.

Aici există **dictatura unei dogme**.

În stilul acestei dictaturi, se publică o recenzie, în care autorul deplânge ”fantastica hipertrofiere a lexicului românesc autohton”.

Iată ce'i doare pe susținătorii dogmei.

Lucrătorul instituției academice nu'i interesat de adevărul științific. **El are de apărat o teorie oficială și o carieră în cadrul acestei teorii**, de aceea va căuta noi idei-proptele pentru a susține teoria-mamă.

Așa numai pentru ca să mai adauge o negație împotriva lucrării lui Vinereanu, ne spune că ”dominația romană a durat în provinciile Dunărene, cu extinderi și restrângeri, până în 602” (!!!).

”Argumentul” acesta îmi amintește de alt truc al custozilor romanizării. Când începuse să se descopere documente, care atestau că latinitatea noastră este de origine dacică, îndată a apărut ideea-proptea: cică dacii au început să fie latinizați cu mult înainte de cucerirea lor de către Traian.

E un paradox al erei tehnologice. Dogma impusă de dictatura academică are la dispoziție atâtea mijloace de manipulare.

Și totuși își pierde din credibilitate. Se autodiscreditează, susținând aceleași povești absurde de acum o sută cincizeci de ani (împreunările colective între legionari și dăcițe; romanizarea dacilor liberi prin ciobani și negustori), negând evidențele și respingând lucrările valoroase, apărute la noi și peste hotare.

Valoarea acestor lucrări stă în faptul că sunt scrise de personalități cu simțul cercetării și sunt bazate pe noile descoperiri arheologice.

Citiți și: ROMÂNI, FIȚI MÂNDRI CĂ SUNTEȚI NUMIȚI ”DACOPAȚI” DE DETRACTORI ȘI DEFĂIMĂTORI ANTIROMÂNI

În schimb, opurile savanților pe puncte îndreptate împotriva cercetătorilor, care susțin originea traco-dacă a limbii și a poporului român, dacă nu sunt simple înșirări de termeni savantlâcoși, sunt replici batjocoritoare compuse din clișee: ”elucubrații dacomanice”, ”delir dacomanic”, ”tracomanie”, ”dacomanie”, ”tracoman”, ”dacoman”. Iar cireașa de pe tort este ”teorie nocivă”.

Nu sunt expresii academice și nu au ce căuta în opuri cu pretenție de recenzii sau studii științifice publicate în reviste oficiale. Sunt cuvinte-cheie manipulatoare, menite să sperie tinerii cercetători și masa de intelectuali curioși.

Citindu'le, am impresia că autorii lor sunt niște comisari în scurte de piele, camuflați în savanți pe puncte, și care, ascunși în **buncărul romanizării**, mitraliază imaginea temerarilor ce îndrăznesc să contrazică dogma. Nici nu vor să audă că proveniența limbii române din traco-dacă poate fi o ipoteză de lucru.

Nu! Este o *teorie nocivă*! Pentru cine?

Pentru români nu este nocivă. **Adevărul că limba română are rădăcinile cele mai normale, în limba strămoșilor noștri geto-daci, întronează, în sfârșit, logica și bunul simț în atât de mult chinuita etnogeneză a poporului nostru**.

Originea traco-dacă a limbii române este nocivă pentru cei care au inventat teoria romanizării. **Îndeosebi pentru urmașii lor**. Selectați după principiul *crede și nu cerceta*, **aceștia nu sunt în stare să facă față unor probleme cu grad înalt de dificultate**.

Ori, a scrie un *Dicționar Etimologic al Limbii Române pe baza cercetărilor de indo-europenistică* înseamnă o muncă intelectuală enormă.

Cinste lui Mihai Vinereanu! Lucrarea Domniei Sale a dat o replică serioasă etimologiilor fanteziste din DEX.

Să luăm un exemplu.

V'ați întrebat vreodată care'i originea verbului românesc a gândi?

Uitați'vă în DEX. L'am luat de la maghiari. Din *gond*, care la ei înseamnă *grijă*. Observați absurdul situației. Adică dacii s'au lepădat de verbul ce desemna activitatea creierului uman, dar nu se știe de ce nu l'au luat de la legionari. Bine, să zicem că legionarii nu aveau timp să gândească. Trebuia păzit aurul, trebuiau însămânțate dăcițele.

Și-apoi mai erau și dacii liberi, care îi atacau permanent. Dar de ce nu l'au luat de la slavi? Vă închipuiți ce situație inedită: a stat ”populația aceea romanizată” o mie de ani fără a folosi verbul care'l deosebește pe om de animal. I'a așteptat pe maghiari, ca să ia de la ei substantivul *gond* (grijă), pe care l'a transformat, printr'o logică lingvistică cunoscută numai de autorii DEX-ului, în verbul românesc *a gândi*.

De ce savanții pe puncte nu observă această și alte absurdități etimologice? Pentru că *gond* a lor este alta. **Corectarea etimologiilor fanteziste din DEX duce la ”hipertrofierea lexicului românesc autohton”.**

Ceea ce demoleaza automat teoria romanizării.

Nu ne rămâne decât să le arătăm *Dicționarul Etimologic* al domnului Vinereanu, unde acesta dovedește că verbul românesc *a gândi* provine din radicalul proto-indo-european *ghend* (a prinde, a înțelege), iar *gond*-ul maghiar este împrumutat din română.

Apoi să le răspundem răspicat: **limba română provine din traco-dacă, prin urmare este firesc ca lexicul autohton să fie mare.**

Iar teoria romanizării este sortită dispariției, pentru că este falsă și ridicolă.

Citiți și: LIMBA DUNĂREANĂ SAU LIMBA LATINĂ?

Natura artificială a romanizării i'a obligat pe adepții acesteia să rămână prizonierii altor jonglerii antiștiințifice, care se nășteau din teoria-mamă, formând ***un cerc vicios în care sunt prinși astăzi istoricii oficiali***.

Un clișeu care a indus atâtea generații de români în eroare, fiind vehiculat și astăzi cu multă iresponsabilitate de către unii ,”specialiști” este: ”romanii au cucerit Dacia”, ”romanii i'au biruit pe daci”.

Nu este adevărat. Nici din punctul de vedere al istoriei, nici din cel al matematicii.

Legionarii l'au înfrânt pe Decebal, dar nu i'au biruit pe daci.

Au ocupat doar 15 la sută din Dacia. Iar 15 la sută nu înseamnă întregul. Dincolo de această mică provincie romană, dacii liberi se organizau și atacau mereu castrele romane.

Și i'au hărțuit în asemenea hal, încât, în 271, împăratul Aurelian a fost nevoit să părăsească Dacia.

Altă jonglerie ”științifică” este **încercarea de a demonstra un fenomen lingvistic prin produsele culturii materiale**.

Astfel, după Daicoviciu, dacii ar fi preluat mai întâi ceramica romană, uneltele mai productive (brăzdarul de plug de tip roman), diferite obiecte de uz practic și podoabe. ”Asta nu înseamnă încă romanizare, dar după ce adoptă cultura materială romană, dacii adoptă treptat obiceiurile romane, nume romane și, în cele din urmă, limba latină”[ii].

Fraza este construită în așa fel încât să ne sugereze o idee-șablon a romanizării: deoarece în niște situri arheologice au fost găsite obiecte de cultură materială romană, acestea ar dovedi că dacii au adoptat cultura materială romană.

Apoi, în mod automat, a urmat și adoptarea culturii spirituale romane (obiceiurile și limba).

În patru fraze ni se prezintă tabloul suprarealist al ”romanizării” dacilor în baza unui sofism absurd: dacă moș Gheorghe din Ardeal a preluat un brăzdar de plug de tip roman, iar mătușa Ileana o ulcică și niște mărgele, ei au preluat în mod obligatoriu și limba latină.

Dar limba nu este o ulcică. Sau un șirag de mărgele. Nu se cumpără, nu se importă, cu ea nu se face troc.

Apoi ulcelele romane n'au avut puterea de ”romanizare” pe care le'o atribuie savantul.

El zice: ”ceramica romană se impune”. Ca și când ea comporta ceva din agresivitatea cuceritorului. Este lipsit de temei să afirmi că dacii au preferat în masă ceramica romană. Ceramica dacilor avea o tradiție milenară, era practică și meșteșugul acesta s'a transmis din tată´n fiu până în ziua de azi.

În țara noastră sunt multe centre de ceramică dacică. La noi în zonă, la Marginea, se află cel mai mare atelier de ceramică dacică neagră, care vine din neolitic. În muzeele din Rădăuți și Suceava poți vedea asemenea vase preistorice.

Pe de altă parte, de peste o sută de ani, românii preferă ceramica industrială în locul celei tradiționale și nimeni nu s'a gândit să'și lepede și limba maternă. Azi ei fac agricultură cu tractoare și unelte aduse de peste hotare, femeile poartă podoabe și haine aduse din toate colțurile lumii și totuși niciun român, care se folosește de aceste bunuri ale culturii materiale străine, nu s'a gândit să se lepede de numele tatălui, de obiceiurile strămoșești și de limba maternă.

Cultura spirituală este un lucru mult mai adânc, mai intim și mai sfânt decât niște simple obiecte de uz practic.

În Sfânta Sfintelor a unui popor nu poți intra așa de ușor cum intri în grajdul, în cămara sau în bucătăria lui.

Citiți și: LIMBA DUNĂRENILOR, PRECURSOAREA LIMBII CELȚILOR

Pe de altă parte, te întrebi câte sute de mii de care de ulcele trebuiau să aducă negustorii aceia romani ca să'i fascineze pe toți dacii și să'i facă să se lepede de limba maternă?

Altă întrebare: dar dacii liberi cum s'au ”romanizat” fără ulcelele romane?

Că doar să chinui niște cai ori boi tocmai din Roma până'n Carpați și de aici până dincolo de Nistru numai ca să faci negoț cu niște oale, nu se apucă niciun negustor cu scaun la cap. Pentru că vorba dacului: nu face pielea cât dubala.

Trucul cu ceramica romană care ”se impune” îl poate folosi doar cineva care nu prea are simțul istoriei și nici cel al realității. Cineva care se află în **prizonieratul unei dogme** și caută să'i facă și pe alții prizonierii ei, chir cu prețul unor ”argumente” ce nu sunt în concordanță cu logica lucrurilor și a istoriei.

Prezența ceramicii și a altor obiecte romane în Dacia vorbește despre un singur lucru: că pe aici au trecut romanii și au lăsat niște obiecte. Dar nici oala, nici brăzdarul, nici mărgelele nu dovedesc că badea Ion și lelea Ileana din Ardeal sau de pe malul Prutului s'au dezis de limba lor geto-dacă.

O jonglerie pe cât de spectaculoasă, pe atât de comică este implicarea în romanizare a ciobanilor și negustorilor.

Într'un interviu, vorbind despre dacii liberi, academicianul Alexandru Vulpe zice:

”Existența dacilor liberi e certificată, dar ce s'a întâmplat cu ei nu se știe”.

La întrebarea reporterului dacă au intrat în marea masă a migratorilor sau în masa celor romanizați, răspunde:

”Ambele variante sunt posibile. Limba latină din care s'a născut limba română s'a păstrat în arcul carpatic, în opinia mea, dar cum a ajuns să ocupe toată Moldova, până dincolo de Transnistria și Bucovina, nu știu! **Cred că responsabili sunt păstorii prin transhumanță”[iii].**

În ce privește marele aport adus romanizării de păstorii prin transhumanță, orice om cu bun simț va întreba: dar când mai făceau, domnule savant, ciobanii aceia brânză, dacă se ocupau așa de activ cu romanizarea?!

Se știe că ciobănia nu e numai cântare din fluier. Oile trebuie mulse de trei ori pe zi. Laptele se pune la închegat, apoi se toarnă în strecurători și se lasă la scurs. Apoi din zerul scurs se face urdă. Adică se toarnă într'un cazan mare ”de urdit”, se pune la foc și se fierbe, amestecându'se încontinuu, până din zerul acela se încheagă zdrențele de urdă, care apoi se pun în strecători la scurs.

Apoi oile trebuie supravegheate. Îi amintim cu respect domnului academician că ele se pasc pe munți și pe dealuri, departe de oameni, nu în mijlocul satelor. Apoi se iscă altă întrebare: de câți profesori din aceștia cu sarică și dârjală a fost nevoie ca să romanizezi atâta amar de daci liberi?

Un așa miracol lingvistic s'ar fi putut înfăptui doar dacă la el ar fi participat și oile behăitoare în limba latină.

Apoi mai trebuie să iei în considerare și încăpățânarea dacilor. Vi'i puteți închipui urcând spre stâni, ca să se romanizeze? Ori șezând spășiți în jurul târlei, cu măciucile și sicile aruncate în iarbă, iar păstorul romanizat, în timp ce amestecă în ceaunul cu urdă și mătură târla, ținându'le, prin metoda Waldorf, cursuri de latină intensivă?

Eu mă amuz închipuindu'mi'i pe dacii liberi lăsându'se romanizați de ciobani. Dar mă întristez când mă gândesc că această idee absurdă ne este impusă de științța istorică oficială. Cred că zeița Atena își rupe hainele de pe ea, auzind ”argumentele științifice” invocate de ”specialiștii” din sistemul academic.

Acești mari ”profesori” de limba latină, ciobanii și negustorii, au fost implicați și în altă **jonglerie istorică**. Atunci când se aduc dovezi certe că dacii nu puteau fi romanizați în 160 de ani, istoricii oficiali îți răspund că de fapt romanizarea a început cu mult înainte de cucerirea romană. Prin cine?

Prin ciobani și negustori.

După atâtea acrobații ”științifice” executate de ”specialiștii” din zona academică, sunt sigură de un lucru: chiar dacă romanii n'ar fi invadat Dacia, dacii tot s'ar fi romanizat.

Cum?

Simplu: prin ciobani și negustori.

Autoromanizare.

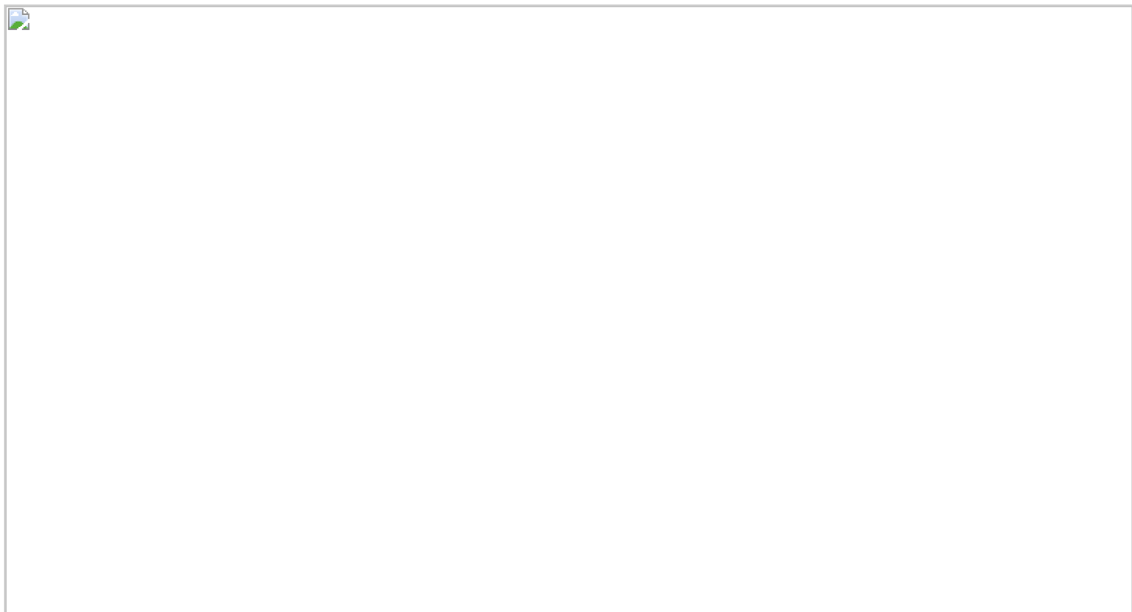
În botanică avem autopolenizare. De ce n'am avea și în istorie autoromanizare? Iată că o avem. Este un nou fenomen sociolingvistic născocit pe meleagurile dâmbovițene.

Dar de ce dacii trebuiau numaidecât să se romanizeze? îl aud întrebând pe inimosul meu cititor.

Cum ”de ce”? Ca să facă pe plac adepților romanizării și să dispară cât mai repede din istorie.

Așa ciobanii și negustorii i'au ”dispărut” din istorie pe dacii ”cei mai viteji dintre traci”!

Mă mir că Academia n'a ridicat până acuma un monument Ciobanului Necunoscut care a contribuit eroic la romanizarea dacilor liberi.

Sau Negustorului de Oale care a început romanizarea cu mult înainte de invazia lui Traian.

Sau un monument-alegorie închinat Autoromanizării. **Căci suntem unicul popor unde, după plecarea invadatorilor romani, minoritatea de 15 la sută de ”populație romanizată” a romanizat, cu o îndârjire ne mai întâlnită în lingvistica mondială, cei 85 la sută de daci liberi**.

Alt clișeu menit să substitue lipsa dovezilor științifice este ”puterea limbii latine”.

”Limba latină, limba clasei dominante și limba oficială a imperiului, limba unei culturi superioare, se impune”[iv].

Adepții romanizării fac greșeala de a proiecta asupra dacilor mentalitatea omului modern căruia i s'a băgat în cap prin repetare că romanii au fost etalon de cultură în antichitate. Toate popoarele antice (egiptenii, etruscii, chinezii, grecii, dacii) au fost creatoare de cultură, dar romanilor li s'a dus faima de parveniți ai antichității.

După cum îi sfidau pe romani, se vede clar că dacii din secolul I nu făceau caz de ”cultura superioară” a romanilor.

Parveniții antichității practicau o economie de furt, iar circurile lor de pomină cu gladiatori și animale ucise pentru a distra mulțimea stau mărturie că se aflau într'un proces de degradare morală. În timp ce dacii aveau o țară cu adevărat binecuvântată, în care curgeau râuri de lapte și miere.

Apoi aveau obiceiuri străvechi legate de cultul soarelui, al pământului și al strămoșilor. Iar credința în nemurire îi făcea viteji și optimiști. Un popor care are o cultură spirituală atât de bogată nu'și lasă limba ca să imite un legionar sau un negustor de oale.

În același interviu academicianul Vulpe spune:

”De ce s'a pierdut limba dacilor vorbită în Moldova, chiar în ciuda faptului că aveau aceleași obiceiuri cu cei din Transilvania? **Aici poate să intervină puterea limbii latine, care s'a suprapus și a distrus dialectele geto-dace**. Fenomenul e constatat peste tot în lume: dialectul mandarin, care triumfă peste toate dialectele chineze, sau limba swahili, care tronează peste alte câteva zeci de limbi tribale locale”[v].

Ca să'și întărească ideea că sub puterea limbii latine dacii și'au lăsat limba maternă, savantul aduce ca dovezi fenomene ce nu sunt similare cu romanizarea. Este vorba de limbi din cadrul aceluiași stat (China) sau ale triburilor aborigene din Africa.

Guvernul chinez a promovat dialectul mandarin ca limbă în care să se înțeleagă cetățenii din toate colțurile țării. În Italia, unde se vorbesc o mulțime de dialecte, statul a impus, în secolul al XIX-lea, limba italiană standard pe baza dialectului toscan.

La fel s'a întâmplat și în imperiul sovietic: limba rusă a devenit limbă de comunicare între cetățenii de diferite naționalități. **Dar în comunitățile lor oamenii foloseau limba națională**. Iar despre limba swahili, chiar domnul istoric spune că ”tronează peste alte câteva zeci de limbi tribale locale”, deci nu le'a distrus.

Este limbă oficială în Tanzania și Kenya. Se vorbește în Somalia și Mozabic. Are 5 milioane de vorbitori nativi și 50 de milioane o vorbesc ca a doua limbă. Și nici dialectul mandarin n'a distrus celelalte graiuri. Dovadă este faptul că, în momentul când Taiwanul și'a întărit independența, aici a început să se folosească din nou dialectul local.

Ori în cazul așa-zisei romanizări ni se impune ideea că un întreg popor cu adânci tradiții în istorie și o spiritualitate puternică s'a lepădat în masă de limba sa maternă, ca să adopte limba unor prădători ce au ocupat doar 15 la sută din teritoriul Daciei. Și că din limbă acestui popor nu a rămas aproape nicio urmă. Doar o sută cincizeci de cuvinte, pe care unii lingviști oficiali ba le dau dacice, ba cu etimologie necunoscută.

Partea a doua a acestei jonglerii e că se evită paralelele cu fenomene cu adevărat similare ocupării dacilor de către romani. Fenomene care demonstrează fără putință de tăgadă că **romanizarea dacilor a fost imposibilă.**

Basarabenii se află sub ruși din 1812. Deci de două sute de ani. Dar continuă să vorbească o limba română neaoşă. Ori, mijloacele de rusificare moderne (ziare, cărţi, radio, televizor, armată, şcoală, serviciu religios, mijloace performante de transport) nu se compară cu mijloacele de „romanizare” din secolul II.

Ardelenii s'au aflat sub austrieci de la sfârșitul secolului al XVII-lea până în 1918. Aproximativ 218 ani. Dar și'au păstrat limba și tradițiile chiar mai bine decât cei ce nu fuseseră ocupați.

Dialectele româneşti din peninsula Istria (Croația), din Macedonia și din Nordul Greciei (istroromâni, aromânii și meglenoromânii) s'au separat de protoromâna, care se vorbea pe teritotiul actualei României, în secolul IX. Cu o mie și o sută de ani în urmă! Și s'au păstrat până azi! Deși s'au aflat în minoritate în cadrul acelor populații.

Ruşii lipoveni sunt veniţi în România de pe timpul lui Petru I, la începutul secolului al XVIII-lea. După trei sute de ani continuă să vorbească limba rusă şi să'şi practice religia ortodoxă de rit vechi.

Indienii din America de Nord au fost cotropiţi în 1492. Acum suntem în 2015. Deci se află sub ocupaţie străină de 523 ani. Şi doar situaţia dacilor nu se poate compara cu cea a bietelor piei roşii. Romanii aveau nişte legionari, a căror misiune era să protejeze castrele, să prade aurul, sarea şi grânele şi să păzească şi convoaiele de care în drumul lor spre nesăturata Romă.

Apoi Traian n'a ocupat decât cincisprezece la sută din Dacia. Cea mai mare parte a dacilor erau liberi – n'au auzit o vorbă şi n'au văzut picior de roman. Pe când în America, spaniolii şi'au început vizitele măcelărind aborigenii în numele lui Hristos. Englezii le'au continuat opera, căsăpindu'i în numele albilor şi strămutându'i de pe pământurile strămoşeşti în rezervaţii. Pe de altă parte, englezii aveau la dispoziţie mijloace de ,,englezizare" la care romanii nici n'au visat: alcoolul, drogurile, radioul, televizorul, presa scrisă, căile ferate, automobilele şi avioanele, care transportau indienii spre marile metropole, unde erau ademeniţi cu produse industriale.

Acestea facilitau contactul cu limba engleză şi ,,civilizaţia" americană. Cu toate acestea, după 523 ani, indienii din America de Nord continuă să'şi vorbească graiurile şi să'şi practice credinţele animiste în Marele Spirit. Iar lingviştii noştri o ţin una şi bună că dacii, un popor arhaic cu tradiţii puternice, şi'au lepădat limba şi cultura în numai o sută şaizeci de ani, adoptând în masă limba şi cultura cotropitorilor.

Populaţia Ainu din Japonia este un trib alcătuit din câteva zeci de mii de membri. Sunt consideraţi adevăraţii aborigeni ai insulei. Au fost cotropiţi de către samurai. Au rezistat sute de ani. A trecut peste ei tăvălugul secolului al XX-lea cu televizorul şi performanta tehnologie japoneză. Dar ei continuă să'şi vorbească limba şi să'şi practice obiceiurile şi credinţele animiste.

Aborigenii din Australia au fost colonizați de englezi la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Au fost aduși 161.000 de deținuți, dintre care 25.000 de femei, și repartizați prin toate coloniile. Apoi când s'au descoperit zăcămintele de aur, au început să vină valuri de imigranți din Europa. În același timp aborigenii erau alungați de pe pământurile lor sau făcuți sclavi. Cu toate acestea, ei își vorbesc și în prezent limba și își păstrează credinţa în Timpul Viselor.

Aceste paralele demonstrează că, din punct de vedere istoric, legionarii nu puteau să romanizeze poporul dac chiar dacă ar fi vrut. Dar ei nu și'au pus niciodată acest scop. O spune clar lingvistul italian Carlo Tagliavini:

"Din punctul de vedere al lingvisticii romanice ar fi bine să se rețină două lucruri: noțiunea de romanitate a fost o noțiune esențial politică, iar romanii nu și'au propus nicicând o asimilare violentă a populațiilor supuse, și nu au încercat nicicând să'și impună limba lor"[vi].

În Libia romanii au stat din 146 î.e.n. până la venirea vandalilor în 430, deci aproape 576 de ani. Cu toate acestea, triburile berbere cunoscute încă din mileniul III î.e.n. își păstrează limbile berbere. Arabii îi cuceresc în 641, le impun islamul și limba arabă. Iar ei continuă să'și vorbească dialectele și până în ziua de azi, astfel încât, în anii '90, intelectualii berberi au început o mișcare de trezire a interesului pentru aceste limbi străvechi ce formează, împreună cu limba egipteană veche (copta), o ramură aparte din familia de limbi afroasiatice, numită și hamitică.

În Egipt, romanii au stat din anul 30 î.e.n. până în 646. Deci 676 ani. Și totuși limba veche egipteană (copta), cunoscută din mileniul III î.e.n., n'a dispărut. S'a vorbit până în secolul al VII-lea, când a început să fie înlocuită cu limba egipteană arabă. Astăzi este folosită ca limbă liturgică a Bisericii Ortodoxe Copte. Are puțini vorbitori nativi, dar îi are.

Pe de altă parte, se impune întrebarea: de ce "puterea limbii latine" n'a distrus dialectele Palestinei?

Sau limba greacă?

Sau cea a triburilor britanice?

Dar a ,,romanizat" cu viteza luminii exact populațiile traco-dace, care vorbeau dialecte cu rezonanțe latine?

Adică nicio limbă și niciun popor n'a dispărut, "cedând în fața superiorității civilizației materiale și a culturii latine, adoptând obiceiurile romanilor și limba lor" și numai nouă istoricii noștri ne repetă, după metoda plăcii stricate, că dacii au cedat și că "așa dispar dacii din istorie".

Jongleria asta cu fascinația dacilor în fața "culturii superioare" a legionarilor îmi amintește de povestea *Gâsca de aur* de Frații Grimm. Personajele care puneau mâna pe gâsca de aur sau pe cel ce pusese deja mâna pe ea, rămâneau vrăjite și lipite unele de altele. Cam așa ceva ne sugerează istoricii oficiali că se întâmpla și cu dacii când veneau în contact cu "cultura superioară" a romanilor. Era de ajuns ca badea Gheorghe să vadă un legionar, că rămânea pe loc hipnotizat de cultura lui "superioară", încât până acasă își uita limba maternă și începea să vorbească latina. Iar dacă i se mai dădea și un brăzdar de plug roman, atunci se apuca cu o furie lingvistică ne mai întâlnită decât în teoria romanizării să'și romanizeze familia, vecinii, neamurile și tot satul. Iar mătușa Ileana era de ajuns să pună mâna pe o oală sau pe un șirag de mărgele romane, că'și uita imediat graiul și trecea la latină. Și chiar dacă era unica ce purta mărgele romane, puterea limbii latine era așa de mare că femeile din sat începeau să ciripească latinește numai uitându'se la podoaba ei.

"Ș'am încălecat pe'o roată și v'am spus povestea toată", își încheie basmele povestitorul popular.

"Și'am încălecat pe'o tribună și v'am spus o mare minciună" își poate încheia istoricul oficial povestea romanizării.

Alte jonglerii "științifice" țin de debarasarea de daci. **Strămoșii noștri reali, geto-dacii, au fost întotdeauna un obstacol enervant în teoria romanizării.** De ei s'au împiedicat, precum am văzut, toți cei care s'au preocupat de istorie din alte motive decât cele științifice: Roesler, puriștii, iredentismul maghiar, adepții romanizării.

Sub presiunea dovezilor aduse de B.P. Hașdeu, Cezar Bolliac, Nicolae Densușianu, Vasile Pârvan și de alți cercetători, istoria oficială a admis că și dacii sunt un fel de părinți ai noștri. Dar a căutat în fel și chip să'i scoată cât mai repede din istoria românilor, ca să aibă motiv de a afirma că de la ei n'a rămas mai nimic.

Cu documente în mână nu'i poți scoate, fiindcă așa documente nu există. Nici nu'i poți pune, să zicem, pe slavi să'i măcelărească pe dacii liberi! Pentru că vin istoricii slavilor și îți dovedesc că bați câmpii. Și atunci romanizatorii au născocit un truc incredibil de simplu: i'au pus pe daci să se romanizeze unii pe alții. Iată ce spune Hadrian Daicoviciu despre romanizarea dacilor liberi:

"Cât a fost de extinsă și de profundă această romanizare între anii 106 și 271 nu se știe exact. E cert însă că ea a fost destul de puternică pentru că, după părăsirea Daciei de către împăratul Aurelian, nu numai să nu dea înapoi, ci, dimpotrivă, să se extindă și asupra dacilor liberi din afara fostei provincii. Numeroasa populație romanizată care a rămas în Dacia la 271 a asimilat elementele dacice pătrunse aici după părăsirea oficială. **În veacurile următoare, romanitatea nord-dunăreană a romanizat populația geto-dacă de pe întreg teritoriul țării noastre"**[vii].

Și aici cercul vicios al jongleriilor "științifice" se închide patetic:

"**Așa dispar dacii din istorie**: nu dintr'o dată, nu exterminați în războaie sau dezrădăcinați, ci treptat, cedând în fața superiorității civilizației materiale și a culturii latine, adoptând obiceiurile romanilor și limba lor"[viii].

Observați cât de abil jonglează cu istoria ”specialiștii” noștri!

Mai întâi le'au făcut o concesie dacilor: nu i'au pus pe legionari să'i extermine fizic, pentru că imperiul avea nevoie de brațe de muncă. I'au lăsat să supravețuiască, dar cu condiția să adopte cultura materială a romanilor. Apoi le'au mai dat un pic de timp, ca să adopte obiceiurile și limba latină. Pe urmă i'au prefăcut în ”populație romanizată”. Dar cum după plecarea lui Aurelian, dincolo de hotarele fostei provincii rămâneau dacii liberi câtă frunză, câtă iarbă, apărea problema lichidării acestora. A fost rezolvată dintr'o întorsătură de condei: acea 15 la sută de ”populație romanizată” a fost pusă să'i romanizeze pe cei 85 la sută de daci liberi. Înțeleg ”fascinația” dacilor ocupați pentru legionari. Coiful cu creastă din pene ”se impune”. Dar prin ce i'a fascinat ”populația romanizată” pe dacii liberi rămâne un mister academic. Acest miracol lingvistic cu daci romanizându'se unii pe alții, fără ca nimeni să'i silească, stă, ca un momument al jongleriilor antiștiințifice, în orice manual academic.

Așa romanizatorii noștri i'au făcut ”dispăruți” pe daci din istorie.

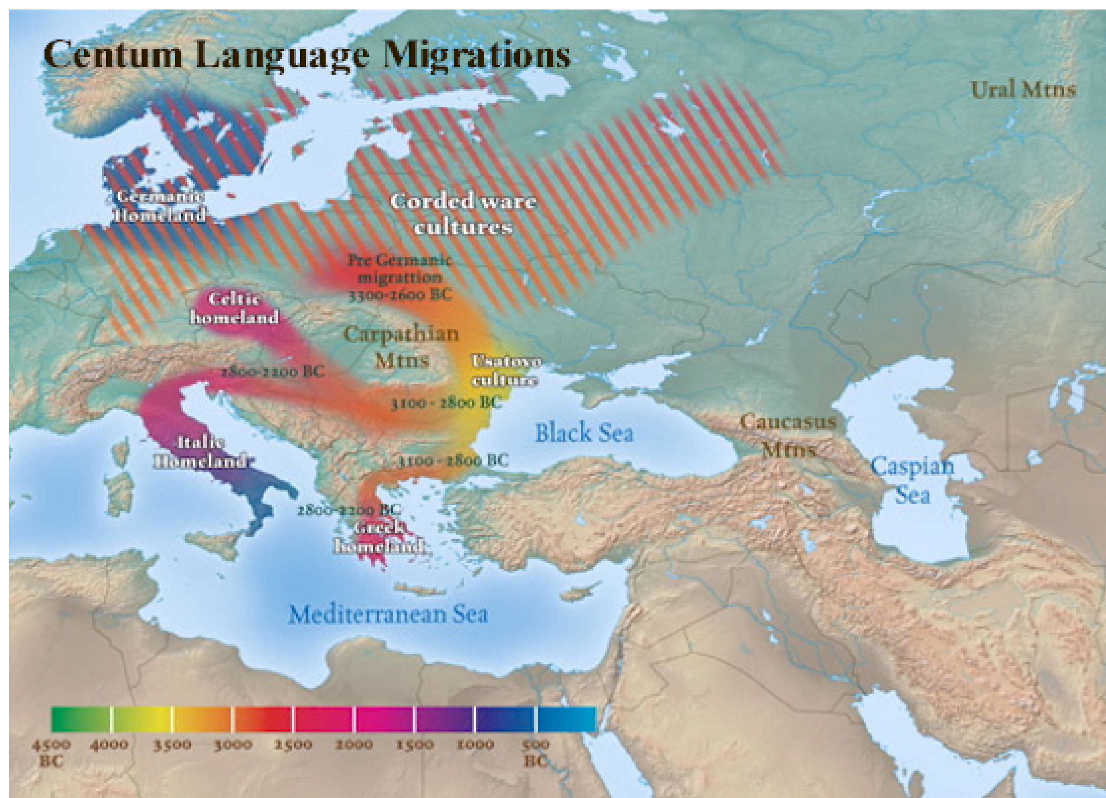
Când puriștii susțineau, traducând greșit din Eutropiu, că dacii au fost cu toții exterminați de către romani, **B.P. Hașdeu le'a răspuns:**

”Naționalitățile se pot extermina doară pe hârtie”[ix].

La fel răspundem și noi romanizatorilor:

”**Dacii au putut fi romanizați doar pe hârtie”**.

Pentru că am văzut mai sus, din exemplele altor popoare, că ei nu puteau, într'un timp așa de scurt, să'și lase obiceiurile, tradițiile, credința și, mai ales, limba maternă prin care își exprimau aceste valori ale sufletului.

Un alt clișeu al lingviștilor oficiali e că dânșii consideră limba traco-dacă de tip *satem*.

Familia de limbi indo-europene a fost împărțită convențional în două grupuri: *kentum* și *satem*. S'a luat ca exemplu cuvântul care înseamnă 100. *Kentum* (centum) în latină și *satem* în persana veche. Din grupul *kentum* fac parte: greaca, celta, vechea germană, latina. Din *satem*: sanscrita, limbile iranice, balto-slava, illira vorbită în vestul Peninsulei Balcanice, în regiunea Calabriei și Apuliei din Italia sud-estică.

O deosebire dintre aceste limbi e următoarea: consoanelor palatale *k* și *g(h)* din limbile de tip *kentum* le corespund în limbile *satem* consoanele spirante *s* și *z*.

Traco-daca a fost inclusă în grupul *satem*. Deci cuvântul care desemna 100 începea cu litera *s*. În latină, care era de tip *kentum*, se zicea ,,kentum”. În italiană, care este moștenitoarea latinei, se zice ,,cento”. În timp ce în limba română noi zicem ,,sută”, ca în limbile de tip *satem* din care făcea parte și traco-daca. Prin urmare, până și acest detaliu pe care ni'l oferă clasificarea *kentum*/*satem* demonstrează că românii vorbesc limba geto-dacilor.

Lingviștii oficiali trec cu multă abilitate peste aceasta și alte neconcordanțe din teoria romanizării. Dimpotrivă, ca să mențină confuzia, DEX-ul dă cuvântul ”sută” ca fiind împrumutat din vechiul slav *sŭto*. Parcă până la venirea slavilor dacii nu au numărat până la o sută și se opreau cu numărătoarea la 99. Întrebarea este: cum explică etimologii oficiali faptul că celelalte numerale sunt ”împrumutate” din latină și numai *suta* de la slavi? Întrebare în van – autorii DEX-ului nu'și explică niciodată etimologiile fanteziste.

Pe de altă parte, limba română și strămoașa ei traco-daca prezintă particularități deosebite, pentru care nu pot fi încadrate în schema convențională *kentum*/*satem*. Urmărind evoluția ocluzivelor aspirante (bh>b, gh>g, dh>d) din limbile indo-europene și alte transformări fonetice, Mihai Vinereanu arată că ,,lingvistica istorică tradițională a inclus traco-daca în grupul *satem* în mod nejustificat”; ,,traco-illira se află într'o poziție centrală, împărtășind multe trăsături cu unele limbi din așa-zisul grup *centum*, dar și cu cele din grupul *satem*”[x].

Încadrând limba traco-dacă în această poziție centrală, multe lucruri devin limpezi. Acum înțelegem de ce zicem ,,sută” și nu ”cento”. Pentru că l’am moștenit din traco-dacă. ”Rom. **sută** are caracteristici satem, dar, după cum știm, traco-daca împărtășea anumite caracteristici cu limbile *satem*, nefiind o limbă prin excelență *satem*, așa cum s’a crezut până acum”[xi].

Lucrul acesta a fost trecut cu vederea de lingvistica oficială, fie dintr’o incapacitate de a face față unei probleme cu un grad înalt de necunoscut, fie din rea credință.

După cum vedem, teoria romanizării nu este susținută de argumente științifice.

Supuse logicii istorice și bunului simț, toate ”argumentele” ”specialiștilor” se dovedesc a fi niște jonglerii antiștiințifice, care provoacă râsul, dar te și întristează gândindu’te că ele vin de la inșii care ne scriu istoria și ne alcătuiesc manualele.

Istoricii oficiali se adresează rumînilor ca și cînd Rumînia ar fi o mare grădiniță de copii. De două sute de ani ne spun povestea cu romanizarea. Apoi ne pun să facem nani. Și dacă vreunul se trezește ”din somnul de moarte” și vrea să afle adevărul, i se dă cu măciuca în cap: ”dacoman”, ”tracoman”, ”neprofesionist”, ”analfabet”. Pînă este adormit la loc.

Din fericire, lucrurile se schimbă. Din buncărele romanizării nu se vede, dar primăvara dacică a început de mult. S’au dezghețat mințile. S’au topit fricile. Adevărul despre daci înflorește în sute de mii de suflete tinere. Se scriu cărți despre originea traco-dacă a limbii române.

Fiecare dacist vine cu documente în mână care spun clar:

Romanizarea n’a avut loc, iar noi vorbim dulcea și înțeleapta limbă a geților evoluată în limba rumînă.”

Despre rădăcinile nostratice în limba rumînă. Cartea dr. Mihai Vinereanu este elocventă:

Noțiunea de limbi nostratice a început să fie folosită în ultimele decenii și se referă la limbile care s’au dezvoltat după dezintegrarea unei limbi comune, primare, numita nostratica, în urmă cu cca 17-18000 de ani. Sunt considerate ca limbi nostratice limbile: europene, precum ilira, greaca, traco-daca, italice, celtice, slave, baltice, armeana, sau afroasiatice, kartveliene, uralice, altaice, dravidiene, sumeriană. Dupa publicarea, în anul 2008, a Dictionarului Etimologic al limbii române pe baza cercetarilor sale, autorul, dr. Mihai Vinereanu, a descoperit cartea cercetatorilor A. Bomhard si J.C. Kerns, publicată recent.

Studiind limbile vechi europene, ei au identificat 612 rădăcini nostratice. M.V. le analizeaza și concluzionează că dintre acestea, 216 rădăcini lexicale se pot aplica limbii române. Introducerea este deosebit de importantă, întrucât ea aduce noi clarificări privind vechimea limbii române.

Teza autorului este confirmată chiar de rădăcinile pre-europene ce se regăsesc în cele mai uzuale cuvinte ale vocabularului limbii române, considerate de dicționarele etimologice vechi ca fiind de origine latină, slavă, turcă, albaneză sau neidentificate, dar nu traco-dace, cum se dovedeste prin această lucrare.

Se elaborează instrumente de cunoaștere și cercetare, cum este *Dicționarul Etimologic al Limbii Române pe baza cercetărilor* lui Mihai Vinereanu.

Sursa: Revista de Lingvistică și Cultură Românească – Cercul vicios al jongleriilor ”științifice”, de Iulia Brînză Mihăileanu

[i] Hadrian Daicoviciu, *Dacii*, Chișinău, Editura Hiperion, 1991, p. 184.

[ii] *Ibidem*, p.187.

[iii] Alexandru Vulpe, *Sintagma „strămoșii noștri daci” ar trebui discutată*, în „Historia”, Nr. 120, Decembrie 2011, http://www.historia.ro|…|historia-nr-120-decembrie-2011.

[iv] Hadrian Daicoviciu, *op .cit.*, p. 188.

[v] Alexandru Vulpe, *op. cit.*, historia-nr-120-decembrie-2011.

[vi] Carlo Taghliavini, *Le origini delle lingue neolatine*, Bologna, Pàtron EDITORE, 1982, p. 97.

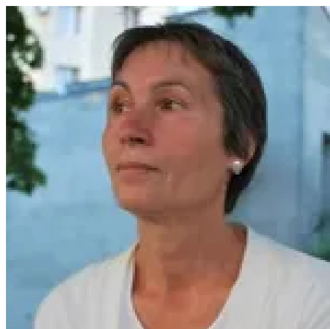
[vii] Hadrian Daicoviciu, *op. cit.* p.189.

[viii] *Ibidem*, p. 189.

[ix] B.P. Hasdeu, *Originile păstoriei la români. Studiu de filologie comparată*, în *Pierit-au dacii?*, București, Editura Dacica, 2009, p. 65.

[x] Mihai Vinereanu, *Dicționarul Etimologic al Limbii Române pe baza cercetărilor de indo-europenistică*, București, Alcor Edimpex, 2009, p. 20.

[xi] *Ibidem*, p. 803.

Cine este Iulia Brînză Mihăileanu ?

IULIA BRÎNZĂ MIHĂILEANU s'a născut la 2 decembrie 1955 (Mihăileni, Basarabia). Absolventă a Facultăţii de Litere a Universităţii de Stat din Chişinău (1978). Cercetător științific la Muzeul Literaturii Române din Chişinău. În 1994, se repatriază în România. A lucrat la Muzeul Etnografic din Rădăuţi, cercetând obiceiurile cu măşti. În calitate de cercetător ştiinţific la Institutul „Bucovina" al Academiei Române, a colindat satele din zonă după material etnografic pentru studiul Credinţe şi practici magice în Bucovina.

Este doctor în filologie al Universităţii „Babeş–Boliay" din Cluj (1999) cu tema: Mitul geto-dacic în literatura română.

Cărți tipărite: Păţaniile unei pisici vagabonde (2000), Corbul lui Magellan (2001), Doi câini în Ţara Marilor Golani (2002), Profeţiile Corbului (2007), Povestirile Câinelui Sihastru (2007), Romanul lui Arcaşu (2008), Unde eşti, copil din Mihăileni? (2009), Fiinţa ideală (2009), Poveștile Mamei-rândunică (2012), Planeta Zânei Bune (2013), Valea Popîndăilor (2013).

Citiți și: ADEVĂRATA OBÂRȘIE A POPORULUI ROMÂN NU ESTE CEA SUSȚINUTĂ DE "OFICIALI"

sau: CUM LATINIZĂM LIMBA GETICĂ

Vatra Stră-Română Dacii Geții Pelasgii Dacia ROMANIA
18 comentarii